180

Reg. No. M. 2590 4 September 1932

సర్వవిషయముల

చర్చజేయుమాసపత్రిక

—(౦)—

OCT 1932

అసమాన ప్రియనీతివర్తనము ప్రాణాంతంబునందు న్మలీ
మస మగ్రాహ్యమదుష్టయాచన మసంపత్రార్థనా భావము
న్వ్యసనావాప్తిని దుఃఖమున్ బుధజనత్యంతానుకూలత్వ మీ
యసిధారావ్రతచర్య యెవ్వడు మహార్యశ్రేణికి న్దెల్పెనో.

—భర్తృహరి.

తంతి విలాసం॥ 'ఆనందబోధిని' విడిప్రతి 0—2—0.]
"ఆనందబోధిని" కార్యాలయము, షాకారుపేట, మదరాసు.
టెలిఫోను నెం. 3005. సం॥ చందా 1 రూ॥

అమృతసంజీవి లేహ్యము అయఃకాంత భస్మము.

అనేకులు భుజించి వారివారి మేహరోగములను పోగొట్టుకొని దేహదారుఢ్యముగలిగి ప్రవర్తించునది.

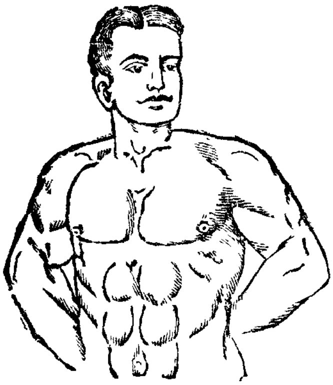

హిందూదేశమునందు నానా రోగములచే దుఃఖించుచు అధైర్యము చెందిన మనుజుల యొక్క వ్యాధులను నివర్తిచేసి ఆరోగ్యమును కలుగజేయుటకై యీ లేహ్య భస్మములను అనేక ద్రవ్య కర్చులతో తయారుచేసి బీదలు మొదలు ఘనవంతులు సహితము భుజించుటకు మా విలువగల ఔషధములను స్వల్పక్రయమునకు విక్రయించు చున్నాము. యీ లేహ్యభస్మములు స్వర్ణరజిత నవరత్న భస్మంబులచేతను, మకరధ్వజ శతస్ఫుట అభ్రక సింధూరములచేతను, అపూర్వ మూలికల చూర్ణంబులచేతను, కస్తూరిమిళితంబులగు పొడులచేతను చేయఁబడిన సిద్ధౌషధము. యీ ఔషధమును సేవించి ఆరోగ్యవంతులగుదురని దేవుని సదా ప్రార్థించుచున్నాము నూ లేహ్య భస్మములు సంజీవినంటిది. ఈదివ్యౌషధము వృద్ధ కౌమారదశలయందు ఇంద్రియ నష్టముగలిగినను, ఇంద్రియము పలచనబడినను, దీనిని ఒకమండలము అనగా 48 రోజులు సేవించినచో ఆశ్చర్యము కలుగునట్లుగా శుక్లమునువృద్ధిపరచి యౌవనవంతులుగజేసి సకలసుఖముల ననుభవింప తగినశక్తి నిచ్చును, ఈలేహ్యభస్మములు లోహము, కాంతము, రాతినారభస్మము, అయస్సింధూరము, వంగభస్మం, కుంకుమపూవు, గోరోజనం, పచ్చకర్పూరం, బంగారు, అంబరు, బాదముపప్పు, ప్రత్తిపప్పు, సారపప్పు, పిస్తాపప్పు, అక్రోట్ పప్పు, శీల్ కూజాపప్పు, దోసవిత్తులు గుమ్మడివిత్తులు, నీరుగొబ్బివిత్తులు, ముల్లంగివిత్తులు, ఉత్తరేణివిత్తులు, పిల్లడుగువిత్తులు, సాలామిస్రీ, సపేత్ మిస్రీ, భోజతాల్ మిస్రీ, సురంజాల్, ఆవునెయ్యి, కొండతేనె, ఆవుపాలు మొదలగునవి అన్నియును చేరి శాస్త్రప్రకారము స్త్రీలు, పురుషులు సేవించుటకు వీలగునట్లు తయారుచేసి మిక్కిలి స్వల్పధరకు విక్రయించుచున్నాము. ఈ దివ్యౌషధమును 48 రోజులు సేవించునెడల యౌవనమునందు కేవల స్త్రీలోలురై యుండుటచేతను, దేహపటుత్వము సత్తువలేనివారై జీర్ణశక్తిలేక బలముడిగి జ్ఞాపకశక్తిలేక సంభోగవాంఛ బొత్తిగా లేనివారల దుఃఖమునుపోగొట్టి శుక్లమునువృద్ధిపరచి యౌవనవంతులుగ చేయుటయందు ప్రసిద్ధికెక్కినది.

ఈ ఔషధము నపుంసకత్వము, త్వరిత స్ఖలనము, స్వప్నస్ఖలనము, లింగముయొక్క అశక్తతనుపోగొట్టి నరములకు బలమిచ్చును, దేహమునకు తేజస్సు కలిగించును, ఈ లేహ్యభస్మములు ఉష్ణవాయువు, పార్శ్వవాయువు, పైత్యమైకం, నోటనీరూరుట, బసరుబడుట, తలత్రిప్పట రొమ్మునొప్పి, కాళ్లుచేతులుపోట్లు, మేహకాక, మేహతెలుపు, దగ్గు, ముఖవాతము, బహుమూత్రం కామిల, కాళ్లుచేతులు అశక్తి మొదలైనవి నివర్తించి ధాతువునుగట్టిపరచి సౌఖ్యమును కలుగ చేయును. ఈ ఔషధమును వ్యాధిగల వారే సేవింప వలెనని లేదు, మంచి సౌఖ్యముగలవారు కూడ సేవింపవచ్చును. వీటిచే సంపూర్ణధాతు వృద్ధికలిగి సంభోగ సుఖములను అనుభవించుట యందు చెప్పనలవికాని ఆనందమును పొందించును.

ఈ ఔషధము శుక్లస్రావము, సోమరితనం, మందబుద్ధి, అశక్తి, చిరకాలముగనుండు కీళ్ల నొప్పులు, సుఖసంకటములు నివర్తియై శరీరమునకు బలమును, ఆరోగ్యమును, దీర్ఘాలోచన ఇంద్రియ పుష్టి, వాక్చాతుర్యము, ముఖవర్చస్సు కలిగించును.

ఈ కాలమునందు పురుషులు స్త్రీలు యౌవనకాలములో మితిమీరిన ప్రపంచసుఖములలో మునిగి వ్యాధులవల్ల అనేకమంది సంతానహీనులగుచున్నారు. అట్టివారలు మా లేహ్యభస్మములను సేవించిన చీమువంటి ద్రవమునుబట్టి సమస్తమైన అంటువ్యాధులనుఖండించి సంతానమునువడసి సంతోషించుచుందురు.

48 రోజులు 1-మండలమునకువచ్చు అమృత సంజీవిలేహ్యము అయఃకాంతభస్మము.
వి. పి. చార్జితో సహా వెల 4-0-0

24 రోజులు ½ మండలమునకువచ్చు అమృత సంజీవిలేహ్యము అయఃకాంత భస్మము
వి. పి. చార్జితో సహా వెల 2-2-0

విలాసము.—లేహ్యం డిపో, నెం. 44, నంబులైయర్ వీధి, సౌకారుపేట, మదరాసు.

OCT 1932

శ్రీ

ఆనందబోధిని.

సర్వవిషయముల చర్చజేయు మాసపత్రిక

వినదగు నెవ్వరు చెప్పిన వినినంతనె వేగపడక వివరింపదగున్ ।
కని కల్ల నిజము దెలిసిన మనుజుడె పో నీతిపరుడు ॥

సంపుటము ౩	౧౯౩౨-వ సం॥ సెప్టెంబరు ౧-వ తేది, మదరాసు.	సంచిక ౪.
Vol. 3.	Madras—1st September 1932.	No. 4.

"గప్ చుప్"

రవి యస్తమింపని బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యము నంతటిని తనకలముపోటువలన నడుపుచున్న, ధీవిశారదుడగు మేక్డొనాల్డు ప్రధానామాత్య శేఖరుడు, "అదిగో, యిదిగో" అని యిన్నినాళ్లు ఉవ్విళ్లూరుచు, నట్టహాసములను భుజాస్ఫాలనములను సింహనాదములను "సత్ శ్రీఅకల్" అనియు "అల్లాహో అక్బర్" అనియు రణకోలాహలము లొనర్చిన సిక్కు, మహమ్మదీయాది వివిధ సంఘీయుల విజృంభణముల నొక్కసారి యడచివైచి, వారలను కిక్కురు మననీయకుండ, సాంఘిక సమస్యాపరిష్కారమును ప్రకటించుచు, నీ పదియేండ్లవఱకు నయ్యది నిరాఘాటముగ సాగగలదనెను. అంతటితో నయ్యలందఱు చిన్నబోయిరి.

ఆనాడు మహాత్ముడు రెండవ రౌండు టేబిలు సభలో సాంఘిక సమస్యాపరిష్కారసమస్య వచ్చినపుడు "ముందు మీరొసంగబోవున దేదో విస్పష్టముగ తెలిపిన సాంఘిక పరిష్కారము దాని యంతట యదియే చక్కబడును" అని నుడివిననాడు పెక్కుమంది మన దేశీయ ప్రముఖులుగూడ మూతులు విరచుకొనిరి. ప్రభుత్వమువారే సాంఘిక పరిష్కారము జేయవలెననిగూడ కాంక్షించిరి.

అట్లు కోరిన సాంఘికపరిష్కార మీనాడు బయటపడినది. దానినిఁజూచి యన్ని సంఘములవారు తల్లడపడిరి. ఇప్పటికైన స్వవిషయపరిష్కారముపట్ల పొరుగింటివారికి పెత్తన మిచ్చినచో నట్టిది యేరూపముగ నుండునో వీరికి సుగోచరమై యుండవచ్చును.

ఈపరిష్కారము హిందుదేశమునందు గల జాతీయవాదమును సమూలముగ

నశింపజేయుటకే యుద్దేశింపబడినట్లు ఎట్టివారికేని స్ఫురింపకమానదు. మఱియు నయ్యది మనపాలకులకు మనదేశముపట్లనుండెడి మూలాభిప్రాయముయొక్క సత్యస్వరూపమును ప్రతిబింబిత మొనర్చుచున్నది. ఈపరిష్కారము బహిర్గతము కాగానే భారతదేశమునందలి యన్నిసంఘములవార లేకోన్ముఖముగ తమతమ యసంతృప్తిని వెలిగ్రక్కిరి.

తొలుతనుండియు హిందూదేశమునందలి జాతీయవాదులు, ప్రత్యేకనియోజకవర్గములు భారతజాతీయతకు వేరుపురుగులని నుడువుచు సమష్టినియోజకవర్గములే భారతదేశమునకు వాంఛనీయములని నెత్తినినోరుపెట్టుకొని చెప్పుచుండ, నిప్పుడు వారల యుద్దేశములకు ప్రబల వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించి, మాక్డొనాల్డుమంత్రి జాతీయవాదులయొక్క ప్రాతికూల్యమును మఱింత ప్రబలించెననియే యిప్పట్ల నూహింపనగుచున్నది.

మక్డొనాల్డుగారు ప్రకటించిన సాంఘికపరిష్కార మొకరికిని హితమని తోచనపు డట్టిపరిష్కారముయొక్క ప్రయోజన మెట్టిదియో మక్డొనాల్డుగారే గ్రహింపవలయును. కాని "ప్రస్తుతపరిస్థితులనుబట్టి ప్రత్యేకసాంఘిక నియోజకవర్గముల నేర్పఱచుట తప్పనిసరి" అని మక్డొనాల్డుగారు నుడివిరి. ఇప్పట్ల వారి వాదనా వైఖరిని పరీక్షింప నది వట్టి శుష్కవాదమై కన్పట్టెను.

అంబేద్కరుగారుతప్ప నిమ్నజాతులవారు తమకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లక్కఱలేదనియు, సమష్టినియోజకవర్గములే తమకభివృద్ధిదాయకములనియు తమ యభిప్రాయములను ప్రకటించిరి. కాని తద్విరుద్ధముగ వారికి ప్రత్యేకనియోజకవర్గము లొసంగబడినవి. స్త్రీలు, తమకు ప్రత్యేకనియోజకవర్గము లక్కఱలేదని యఖిలభారత మహిళాసమావేశములో తీర్మానించిరి. మఱియు గత రౌండుటేబిలు సమావేశమునందు పాల్గొనిన స్త్రీప్రతినిధులును ప్రత్యేకనియోజకవర్గములపట్ల తమ యసమ్మతిని విస్పష్టముగ ప్రకటించియుండిరి. అట్టి సందర్భమున స్త్రీలవిషయమునందు మఱింతప్రబల వైరుద్ధ్యభావముతోడ ప్రభుత్వమువారు ప్రవర్తించిరి. స్త్రీలకు వారివాంఛలకు విరుద్ధముగ ప్రత్యేక నియోజకవర్గముల నేర్పాటుచేయుటయేగాక, పైపెచ్చు వానిని కులప్రాతినిధ్య సూత్రములపైన నాధారపెట్టిరి. సిక్కులు, ప్రత్యేక సాంఘిక నియోజకవర్గములను వాంఛింపకుండిరి. వారికిని ప్రత్యేకనియోజకవర్గ మేర్పడినది. పంజాబునందు నత్యధికసంఖ్యాకులుగ నున్న మహమ్మదీయులు, సమష్టినియోజకవర్గములద్వారా యధికసంఖ్యాకులుగ కృతార్థులు కాగలరు. అట్టియెడల, వారలకుగూడ ప్రత్యేక నియోజకవర్గమే ప్రసాదింపబడెను. ఈయేర్పాటును శిక్కులు తీవ్రముగ నిరసించిరి. భారత క్రైస్తవులకు ప్రత్యేకనియోజకస్థానము లక్కఱలేదని

వారల ప్రతినిధియగు డా॥ దత్తుగారు రెండుటేబిలు సమావేశమునందే బల్ల గ్రుద్ది చెప్పియుండిరి. కాని, వారిమాటలను త్రోసిపుచ్చి, వారికిని ప్రత్యేక నియోజకవర్గముతో నిర్ణయింపబడెను. బంగాళమున మహమ్మదీయులసంఖ్య యత్యధికముగ నుండుటవలన తమకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లనవసరమని బంగాళా మహమ్మదీయ ప్రముఖులు తెలిపియుండిరి. వంగరాష్ట్రశాసనసభయును సమష్టినియోజకవర్గములే కావలయునని తీర్మానించెను. అయినప్పటికిని బంగాళా మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లేర్పఱచబడినవి. భూస్వాములు సమష్టినియోజక వర్గములద్వారా శాసనసభాస్థానములకు వచ్చుటకు వీలుకలదు. ఇటువంటివారికిని ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లొసంగబడినవి. మఱియు, యైరోపీయులకును ఆంగ్లో హైందవులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము లివ్వబడినవి. వంగరాష్ట్రమునందు యైరోపీయుల యాధిక్యము శాశ్వతముగ స్థిరపడునట్లుగ ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యముద్వారా వీలుకలుగ జేయబడెను.

ఈవిధముగ బ్రిటిష్ప్రభుత్వమువారు, భారతజాతిని భిన్నభిన్నములుగ ఖండించి సాంఘికపరిష్కారమును ప్రసాదించిరి. మక్డొనాల్డు మంత్రియు సమష్టినియోజకవర్గములే భారతదేశమునకు క్షేమదాయకములని నుడివెను. కాని, తప్పనిసరి వచ్చి కొలదికాలమువఱకు నిట్టి ప్రత్యేకనియోజకపు టేర్పాట్లను ప్రవేశబెట్టవలసి వచ్చెనని నుడివెను. కాని యట్టి తప్పనిసరికి కారణము సాంఘికసమస్యలను మనలో మనము పరిష్కరించుకొనజాలకపోతి మనుటయేనా?

మహాత్ముడు రెండుటేబిలు సమావేశమునకు పిమ్మట లండనునుండి యిండియాకు బయలుదేఱినప్పుడెల్లెనను మహమ్మదీయ జాతీయవాదులును తానును జేరి సాంఘికసమస్యా పరిష్కారమునకు బూనుకొనవలెనను దృఢసంకల్పముతో నుండెను. కాని యతడిండియాకు జేరగనే యిచ్చటి పరిస్థితులు తారుమారై, తుదకు జాతీయ నాయకులందఱు బందిఖానాలపాలైరి. అట్లుగాక, సాంఘికపరిష్కారమునకు ప్రభుత్వమువారు పరిపూర్ణసుముఖులుగ నుండినచో, నప్పుడే నిర్బంధములకు గడంగక, మహాత్ముని కిండియాలో సంచరించుటకు గొంత యవకాశ మిచ్చియుండినయెడల యతడే యీసాంఘిక పరిష్కారమును చేసియుండెడివాడు.

ఏది యెట్లున్నను, ప్రస్తుత సాంఘికపరిష్కారమువలన నాయాసంఘములకు జెందిన సమష్టినియోజకవర్గవాదులకు ఎన్నికలలో పాల్గొనుటకు నెంతమాత్ర మవకాశ మొసంగబడియుండలేదు. అట్టి యవకాశమేనియు నొసంగిన యెడల ప్రజలలో నింత యలజడి ప్రబలియుండెడిది కాదు.

మొత్తముమీద నీసాంఘికపరిష్కారము భారతీయులకొక గుణపాఠమే యని చెప్పవచ్చును. దీనినిబట్టి ముమ్ముందు మనదేశమునకు బ్రిటిష్ప్రభుత్వమువా రొసంగబోయెడి సంస్కరణముల స్వభావస్వరూపము లిట్టివని యూహించుట కవకాశము కలిగినది. ఇప్పటికైనను భారతదేశమునందలి వివిధసంఘీయులును, అన్యోన్యద్వేషభావములను సమూలముగ నిర్మూలించి, యందఱు నేకైక భారతజననీపుత్త్రుల మని సంభావించి యేకోన్ముఖులై కృషి సలిపినచో భారతదేశ మచిరకాలములో యభ్యుదయ మందగలుగుట ధ్రువము.

---o---

కృషీవలుడు

ఇది ప్రతిమాసము 1-వ తేదిని 15-వ తేదిని వెలువడుచుండు పక్ష పత్రిక. వ్యవసాయము, సహకారము, గ్రామోద్ధరణము మొదలగు విషయములను గూర్చి చక్కని వ్యాసములను గలిగియుండును. ప్రపంచవార్తలు, దేశవార్తలు, రాష్ట్రవార్తలు, చిత్తూరుజిల్లా వార్తలు, కర్షక పంచాంగము, చిన్నకథలు, పాటలు, పద్యములు, వ్యవసాయపు సామెతలు, పత్రికాభిప్రాయములు, సమర్థములగు సంపాదకీయములు మొదలగువానితో ముచ్చటలూరు చుండును.

ఆంధ్రదేశమునం దన్ని గ్రామముల యందును వ్యాపించియున్నది. తమ తమ పదార్థములను ప్రకటింపఁగోరు వర్తకులకును కంపెనీలవారికిని మంచి అనుకూలమగు సాధనము. ప్రకటన రేటు లతి సరసములు.

మేనేజరు
'కృషీవలుడు ఆఫీసు'
6. లాయరు చిన్నతంబి మొదలివీధి,
సావుకారుపేట, మదరాసు.

చందా సంవత్సరమునకు
రు. 2—0—0 లు మాత్రమే

మిర్చి-మసాలా—

(ప్రపంచవీక్షణ)

తమకాయుష్యం తనకారోగ్యం:—అట్టావాసభా వేశము ముగిసినది. ఎక్కడివారు అక్కడికి వెళ్లిరి. అందు పెక్కుఒడంబడికలు జరిగినవి. అందు బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులును, భారతప్రభుత్వ ప్రతినిధు లొండొరులతో నొకయొడంబడికను గావించుకొనిరి. ఆయొడంబడికను వివరించుచు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారొక ప్రకటనమును గావించిరి.

ఆయొడంబడికను గావించుకొనుటలో యిండియాప్రభుత్వ ప్రతినిధులు రెండు ముఖ్యోద్దేశములను గలిగియుండిరి. మొదటిది యిండియాలో ఎగుమతి వ్యాపారము నభివృద్ధిపరచుట, రెండవది కొన్ని భారతదేశపు చేతిపరిశ్రమలకు భంగము కలుగకుండ సంరక్షించుకొనుట.

ఈసందర్భమున ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనమును జూచినచో పైరెండు ముఖ్యోద్దేశములకు ముప్పువాటిల్లినట్లు చెప్పవచ్చును. ఇ పీరియలు ప్రిఫరెన్సువల్ల యిండియా యెగుమతివ్యాపార మభివృద్ధియగుననుట నమ్మదగినదికాదు. ఎందులకనగా, మన సరకుల కేదేశమున మంచిధర లభించునో యాదేశములకు మనసరకులను ఎగుమతిచేయుటకు వీలులేకుండ నీఅట్టావా యొడంబడిక సైంధవునివలె అడ్డ తగులును. బ్రిటిష్ వస్తువులకు ప్రత్యేకాభిమానము కనుపఱచవలసియుండుటవలన అనాదినుండియు రక్షణలోనుండిన భారతపరిశ్రమలకు భంగము వాటిల్లక తప్పదు. కాని పాపము బ్రిటిషువారు యిండియా వస్తువులపైని 100 కి 10వంతున సుంకమును తగ్గించి, యభిమానింతురట. కాని తదితర దేశస్థులు మనవస్తువుల నధికముగ కొనవలసినప్పుడు, అట్టిసందర్భమున మనదేశమునుండి యెక్కువగ వస్తువుల నచ్చటకి పంపుట కెంతమాత్రము ఈయొడంబడిక యనుమతింపదు. ఇక యిండియాయును బ్రిటిషు సరుకులకు 100 కి 10 వంతున యభిమానము చూపవలయును. ఇంతకు నీఅట్టావాసభవలన బ్రిటిషువారికాయురారోగ్యైశ్వర్యసిద్ధి కలిగినది. ఎట్లన, ఇండియాలో యింగ్లాండుకు నెగుమతిచేయుటకు వీలైన తయారు సరుకులించుమించుగ శూన్యమని యే నుడువవచ్చును. కాని, యీదేశములో నుత్పత్తియగు ముడీవస్తువుల నతిచౌకగ యింగ్లాండుకు పంపవలయును. అచ్చట తయారుకాబడినవస్తువులు మనదేశమునకు చౌకగ దిగుమతియగును. ఇందువలన మనము అన్ని దేశముల వస్తువులకంటె బ్రిటిష్ దేశపు వస్తువులనే విశేషముగ కొనవలసిన నిర్బంధ మేర్పడుచున్నది.

ఇదియే ఒట్టావాసభయొక్క సారాంశము. పదిమందిలో పదునొకండవదిగ, బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వమువారు, హిందూదేశమునకుగూడ ప్రాతినిధ్య మొసంగిరి; ప్రధాననాయకుండు సర్ తుల్ ఛట్టర్జీగారు, ఆయన ఇండియా హైకమీషనరు; ప్రభుత్వోద్యోగి; ప్రభుత్వమువారిచేత ప్రతినిధిగ పంపబడినవాడు అట్టివాడు. ప్రభుత్వమువారి జాగ్రత్తపూర్వకపుతెలె గాక తద్వ్యగ్రద్ధముగ నిర్భయవ్యవహారింపగలడు. ఆయినను మొట్టమొదట నతడు హిందూదేశ రాజ్యాంగవిధానము పరిష్కారముగాక వాణిజ్యపు టొడంబడికలకు వీలుండదని చెప్పుచు తుదకు ప్రభుత్వాదేశమునకు లొంగిపోయెను. ఆసభలో గల తక్కిన యన్ని ప్రాంతములు స్వతంత్రములుగ నుండుటచేత అయ్యవి ప్రజాభిప్రాయానుసరణముగ వ్యవహరించినవి. మన దేశము పరాధీనమై, మనప్రతినిధివర్గము పరాధీనమగుటచే మన దేశవ్యవహారములును పరాధీనములాయెను. మనదుస్థితి కంతటికి మనపరాధీనతయే కారణము. పరాధీనము తొలగినగాని దేశ మభ్యుదయ మందజాలదనుట నిర్వివాదాంశము గదా.

జై, స్వదేశీ :—కలకత్తాలో శాశ్వతముగ నుండున ట్లొక స్వదేశీ వస్తు ప్రదర్శనశాల స్థాపింపబడెను. తత్ప్రారంభోత్సవమును పండిత మదనమోహన మాళవ్యాజీగారు గావించుచు "భారతీయులు స్వదేశీవ్రతావలంబకులై రాత్రింబవళ్లు దేశాభివృద్ధికై కృషిసలుపుచో, బ్రిటిషువారు తమంతట తామే భారతీయుల కోర్కెలకు లొంగవలసిన వారగుదురు. మనలో నైకమత్యము కలుగవలెనని చో నీస్వదేశీయాభివృద్ధియే మూలాధారము. ఇట్టిప్రదర్శనశాల యిండియాలోని ప్రతినగరమునందును స్థాపింపవలయును." అని నుడివిరి. అట్టి యమూల్యవాక్యములు ప్రతివారికి ననశ్యావలంబనీయములు. మన దేశదారిద్ర్యమునకును పారతంత్ర్యమునకును మూలకారణము మనలో స్వదేశీయాభిమానశూన్యమే. చాలాకాలమునుండి "స్వదేశీయాభిమానము! స్వదేశీయాభిమానము!" అని యెల్లడల బొబ్బలిడువారేగాని, తదవలంబకులు అరుదుగ నుండిరి. గాంధీ మున్నగు నాయకశిఖామణులును స్వదేశీయాభివృద్ధియే మనపాలకులను లొంగదీయు పాశమని గ్రహించి, ఆవిషయమై యెల్లెత్తి దేశములనందు చాటిరి. ఇంగ్లాండులోగూడ రాజకుటుంబమువారు మొదలుకొని యావన్మందియు స్వదేశీవ్రతావలంబకులే కదా. అసలు ఒట్టావాసభయొక్క ముఖ్యోద్దేశముగూడ "బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యస్థ స్వదేశవస్తువులనే యాదరింపవలె" దనునదై యున్నది. మనకిట్టి భోగభాగ్యైశ్వర్యములలో నెన్న యగు దేశములన్నియు తమతమస్వదేశీవస్తువులపైన నంతటి యభిమానమును గలిగి యున్నప్పుడు మనదేశ మెట్లుండవలయునో వేఱే చెప్పవలయునా? ఈసందర్భమున మాలవ్యాగారి హితవాక్యముల నందఱును ఆదరించి వానిని కార్యరూపమున బెట్టవలెనని మేమందఱిని అర్థించుచున్నాము.

ఆర్డినెన్సులు చిరంజీవులగు గాక!:—ఆర్డినెన్సుల పరిపాలన యిండియాలో పరిపాటియై పోయినది. మొట్టమొదట యివి 1939 సం॥ న జన్మమైనవి. గాంధీయుర్విన్ ఒడంబడికవలన నవి నాశనమైనవి. మరల రెండవ రౌండుటేబిలు సమావేశము కడపట యవి ద్విగుణీకృతాట్టాహాసముతోడ విజృంభించినవి. వేనవేలు దేశభక్తులు నాయకులు వీనివలన కారాగారములందు దుంపబడిరి. ఆఱునెలలైనతర్వాత నియార్డినెన్సుల యాయుర్దాయము అంతమొందునేమో యని యందఱు తలంచిరి. కాని, యవియన్నియు నొకటిగ కలసిపోయి, యొక భీకరరూపముతోడ నీయెమర్జెన్సీ యార్డినెన్సు బయల్వెడలినది. దీని యాయుఃప్రమాణముగూడ ఆఱునెలలే యని తెలియజేయబడెను. కాని, యీనెలలో జరుగబోవు భారతశాసనసభలో శాశ్వతముగ ప్రవేశపెట్టుటకై నియుండుకట్టియు, ఆర్డినెన్సుల విధులన్నిటియొక్క సారాంశములతోడ నిండి నట్టినదియు నగు నొకబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడునట. ఇది నిజమేయైనచో "ఆర్డినెన్సులు చిరంజీవులగుగాక!" యని బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు దీవించుచున్నట్లుగ నూహింపనగుచున్నది.

నారియా? మహామారియా?:—భారతదేశమునుగూర్చి లేనిపోనియపనిందలనుమోపి, గ్రంథములను వ్రాయుచు తనుపొట్టలను నింపుకొనెడి వ్యక్తులు కొంద అమెరికాలో తలలెత్తుచున్నట్లుగ తెలియుచున్నది. ఈవిషయమునందింతకు పూర్వము 'మేయోకన్య' అగ్రస్థానము వహించి, భీభత్సమొనర్చి, చాలావఱకు తనకుక్షిని నింపుకొనెను. అట్లే యిప్పుడు 'అక్క యింత వారుకొనినదికదా, నే నెందుకు వారుకొనరాదూ' అని మఱియొక నారీమణి యిండియాపై లేనిపోని నిందలను మోపి, "ఇండియా అండ్ది బ్రిటిష్" అను నొక గ్రంథమును వ్రాసినది. ఆమె పేరు "పెట్రీషియా కెన్డాల్", అందామె, మేయోకన్యవలెనే భారతదేశమును గూర్చి నీచాతినీచముగ వ్రాసినట్లు, సి. ఎఫ్. ఆండ్రూసుగారు తెలుపుచు, "ఆపె వ్రాత లిట్టివని వ్రాయుటకుగూడ నాకు కలమాడుటలేదు" అనినుడివిరి. మఱియు నందు 'బ్రిటిష్‌పరిపాలనయందుతప్ప భారతీయు లభివృద్ధి నందజాలరు.' అని స్పష్టముగ వ్రాసెనట. ఈపెగ్రంథము అమెరికా యింగ్లాండులలో విరివిగ ప్రచారమగుచున్నట్టుల తెలియుచున్నది. గ్రంథవిషయములను చూచి, సి.ఎఫ్. ఆండ్రూసుగారు మిగుల కటకటపడుచు "ఇట్టిగ్రంథప్రచారమువల్ల ప్రాక్పశ్చిమదేశములకు నడుమ మఱెంత విభేదము ఏర్పడగలదు" అనినుడివిరి. ఆగ్రంథమును చూచి యాయనకే యట్లుండగ నీభారతదేశమునందు పుట్టిపెరిగిన మనహృదయములెట్లు పరితప్తమగునో వేఱుగ చెప్పనక్కఱలేదు. ఆపె భారతదేశమునకు మహామారివంటిదని యెట్టి భారతీయుడైన బాహాటముగ ననినచో నందు తప్పేముండును?

—పాఠకుల రహస్యములు-సంపాదకుని సలహాలు—

ఎట్టి సలహాలు కావలసినను పాఠకులు వ్రాయుచో సత్సలహా లొసంగబడును. పత్రికలో ప్రకటితము కావలెనని నిన గురుతు నామము లుండవలెను. ప్రతిఉత్తరమునకు పూర్తి విలాసమవసరము. ప్రత్యేకసలహా వలయునన్నచో విలాసము గల కవరు ప్రశ్నతో పంపబడవలయును. ఆ॥ సం॥

"సరళ" మధుర:—నా భర్త నేను మూడుఏళ్ళదాకా సుఖంగానేవున్నాం. రెండేళ్ళ క్రితంనుంచీ నా భర్తకి వేశ్యాలలోలత్వం సంభవించింది. ఎంద రెంద రెన్ని విధాల చెప్పినా వినడం లేదు. మళ్ళీ త్రాగుడేమీ లేదు. నన్నుగూడ బాధించుట లేదు; గాని నాతోమాత్రం మాట్లాడరు. ఈవిషయంలో మీసలహా ఏవిటి?

మీరు తెలిపిన విషయములనుబట్టి చూడ, మీభర్తకు మీపైన నంత విరక్తిభావము లేనట్లుగనే కాన్పించు చున్నది. కావున మీరాయన మనస్సు కెక్కునట్లు ప్రవర్తించినచో నచిరకాలముననే యతని హృదయమును మరల్పగలరు. అతని మనోవాంఛలను గ్రహించి, అట్లే ప్రవర్తింపవలయును. ఆయన మీపై నెంతటి నిరాదరణ భావము చూపుచున్నాడో మీరతనిపై నంతటి యాదరభావమును, భక్తిగౌరవములను క్రియారూపేణా యతనికి కనఁబఱచవలెను. మీచేతల చేతను, మీహావభావ ప్రకటనల చేతను, అయనను మీకు కైవశ మొనర్పఁ బ్రయత్నింపవలయును. అతని కావశ్యములగు కార్యాచరణముపట్లను, సౌకర్యముల పట్లను మీ రెక్కువ శ్రద్ధ వహించి నిరంతర మతని సేవలయందు శ్రద్ధ గలిగి యుండవలెను. ఆయనయింటికి వచ్చినప్పుడు ఆయనతోడ నప్రియోక్తులుగాని, వేశ్యావిషయిక సంభాషణలగాని యొనర్పరాదు. విశేషముగ నవ్వుటయు, విశేషముగ పలుకుటయు పనికిరాదు. ఎక్కువగ మీముఖముననే యతనిపై మీకుగల నిర్మలప్రేమను వెలిబుచ్చవలయును. ఈ సందర్భమున మీరు మీమనస్సునందు నిజముగ నతనిని ప్రేమించుచో, రానురాను అతనికి తెలియకుండనే యతని హృదయమునందు మీపై నిశ్చలమగు ప్రేమ యుదయించి, యతఁడు మీచే నాకర్షింపబడగలడని మా నమ్మకము.

"గిరిధర" అహమ్మద్‌నగర:—మొట్టమొదట నాకు వివాహమైన కొత్తరికంలో నేనూ నాభార్య ప్రాణంతో ప్రాణంగావుండి యెన్నెన్నో ప్రతినలాడుకొన్నాం. అప్పుడు నాభార్యయే నాకు ప్రపంచమనిపించింది. ఇప్పుడు మాకొక కుర్రాడుపుట్టాడు. అప్పటినుండి నాభార్యకు నాకు ప్రేమ సన్నగిల్లింది. ఇప్పుడాబాసలు, ఆయుద్వేగం మాజీవితంలో కన్పించడంలేదు. కొంచెము సేపు కులాసాగా మాట్లాడుదామంటే, నాభార్య యెప్పుడు తనపిల్లవాడి సంరక్షణలోనే మునిగివుంటుంది. పైపెచ్చు నేనెదురుగుండా కూర్చుంటే యొక్కక్షణంకూడా వూరుకోకుండా "పిల్లవాడికి ప్రక్క వేయండి; అదితీసుకురాండి; ఇది తీసుకురాండి" అని ప్రాణం విసిగేట్టు పనిచెప్పతుంది. దీనినిబట్టి నాభార్యకి నామీద ప్రేమ తక్కువైనట్టు కనిపిస్తోంది. ఈవిషయంలో మీయభిప్రాయమేమో తెలుపగలరా?

మీరు వ్రాసినసంగతుల నన్నిటిని చూచితిమి. మానవునికి బాల్య, యౌవన, కౌమార, వృద్ధాప్యములను చతుర్విధములగు దశలు కలవు. ఆయాదశలలో వానియొక్క ఆకారముతోబాటు వానియొక్క మనోభావవైఖరులును మారుచుండుట ప్రకృతిలక్షణము. మీస్వవిషయమున మీకు బాల్యావస్థయందుండిన హావభావములు యౌవనావస్థలో నున్నవా? అట్లే యౌవనావస్థలోనున్న మధురభావములు కాలక్రమమున మారిపోవుచుండును. మీభార్యకు మీపైగలప్రేమలో కొంతభాగమిప్పుడు మీపుత్రునిపైకి పాఱెను. ఆశిశువును తాను తొమ్మిదిమాసములు మోసి అష్టకష్టములు పడి కనుటచే యామె కతనిపై సహజముగు మాతృప్రేమయుండును. ఆమె మిమ్ములనుగూడ మీకు తనపైగల ప్రేమలో నర్ధభాగమును ఆశిశువుపైకి ప్రసరింపజేయవలెనని యర్థించుచు మిమ్ముల నిట్లు ఆశిశుపోషణావసరకృత్యములందు శాసించుచున్నది. అట్లే మీరును ఆశిశువును ప్రేమించి, యతని యభివృద్ధికై మీభార్యతోబాటు కృషి సలుపవలయును. అట్లు కానియెడల మీయది స్వార్థప్రేమయే యగును.

దెబ్బకి దయ్యం వొదిలింది

(వి. టి. నరసింహాచార్యులుగారు)

"ఓం, హ్రీం, హ్రైం. భూత ప్రేత పిశాచ శాకినీ ఢాకినీ విధ్వంసక, వాతాత్మజమ్, వానర యూధముఖ్యం, శ్రీరామదూతం, శిరస్సాన్నమామి" అనే కోలాహలాల్తో సాంబ్రాణీధూపాల్తో నిండివుంది రామస్వామిరెడ్డి యిల్లంతాను.

రామస్వామిరెడ్డికి ఏబదియేళ్ళు పైచిలుకుంటాయి. అచ్చమ్మ అతనికి రెండోపెళ్ళి పెళ్ళాం. కృష్ణవర్ణమైనా "నల్లసరుకులో నాణ్యం లేదా" అన్నట్లు అచ్చమ్మ నవ్వులోను చూపుల్లోను వొక విధమైన కళ వుంది. దానివల్ల ప్రతివాళ్ళు ఆకర్షింపబడేవాళ్ళు. చీరుపుపల్లి నివాసస్థుడైన రామస్వామిరెడ్డి నిరక్షరకుక్షి యైనప్పటికీ ఆ గ్రామానికి మునసబుగిరి ఛలాయిస్తూవున్నాడు. చాలా కాలంనుంచి బాగా డబ్బును ప్రోగుచేశాడు. మంచి పలుకుబడి గౌరవ మర్యాదలు గలవాడు. అయితే యేంలాభం? తన పెళ్లాంముందు జోహుకుంవాలా అయిపోయాడు. ఆమె ఆజ్ఞయిచ్చిందే తడవుగా పనులన్నిటిని తానే చక్కబెట్టుకునేవాడు. ఆమె పొమ్మంటే పోయేవాడు. రమ్మంటే వచ్చేవాడు. కూచోమంటే కూచునేవాడు. నిలుచోమంటే నిలుచునేవాడు. అతనికెవ్వరు లేరు. వొక వితంతువు చెల్లెలుంటే, పెళ్లాంమాట విని అత్తింటికి తోలేశాడు.

పాపం, అదేం ఖర్మమోగాని ఆ పెళ్ళిఅప్పటిదేమో, అంతే; తర్వాత అచ్చమ్మతో అంతగా సుఖించి యెఱుగడు. తానింతసేవ చేస్తూన్న అచ్చమ్మ వొక్కరోజైనా కులాసాగా వుండదు. ఆ యువతికెప్పుడు ఏదో వొకరోగం; ఎప్పుడు మూల్గుతూ వుండేది. ఏకడుపునొప్పో, కాలునొప్పోచేత ప్రతిరోజూ ఆపసోపాలు పడ్తూనే వుండేది. కాని అలా మూల్గుతూంటే ఏలాగోలాగ కష్టపడి లేచివచ్చి, మొగుడు వడ్డిస్తే అడ్డదిడ్డంగా తినేది. [note: see below]

మూల్గుతూ వుండేది. ఏకడుపునొప్పో, కాలునొప్పోచేత ప్రతిరోజూ ఆపసోపాలు పడ్తూనే వుండేది. కాని అలా మూల్గుతూంటే ఏలాగోలాగ కష్టపడి లేచివచ్చి, మొగుడు వడ్డిస్తే అడ్డదు

అచ్చమ్మకి పదునెనిమిదేండ్లు, మంచి నిండు యౌవ్వనంలో వున్న యువతి. నగలకోసరం రామస్వామిరెడ్డిని కట్టుకొందిగాని రామస్వామితో కాపురంచేసి సుఖపడ్దామని సుఖపెడ్దామని కాదు. రామస్వామిరెడ్డికి ప్రాణంవిసిగింది. చేతిలో దమ్మిడి లేదు. అది పంటలుకాలంగూడా కాదాయెను. అప్పటికే ఎక్కడచూసినా అప్పులయిపోయాయి అచ్చమ్మ నగలకోసరం. మోయలేనన్ని నగలు కొనిపెట్టేశాడు. కాని అచ్చమ్మ ఏదో వొకవస్తువు పారేసుకుంటూనే వుండేది. కొత్తవస్తువులు వచ్చేసరికి సాతవస్తువులు పోతూవుండేవి. ఇలా "ఎగదీస్తే బ్రహ్మహత్య దిగదీస్తే గోహత్య" సామితలాగుంది అతని అవస్థ. అచ్చమ్మ కెన్ని నగలు చేయించినా, ఆవిడఆశకి యెక్కడ అంతూ పొంతూ లేదు. ఎప్పుడు నగలకోసరం మొగుణ్ణి రాపాడుతూనే వుండేది.

అచ్చమ్మయింట్లో వొకగొడ్లుకాసే గొల్లబుచ్చిగా డుండేవాడు. మునసబుగారింట్లో పనంతా అతడు చేసేవాడు.

వాడికి యిరవైయేళ్ల వయస్సు. ఎర్రగా వుంటాడు. మంచి బలిష్ఠమైన శరీరం. ఎంతటి బరువైన బియ్యపుబస్తానైనా అవలీలగా బండిమీదికి విసరుతాడు. మంచి లావుపాటి గునపాన్ని తేలికగా వంచేసేవాడు, రెండుచేటల గోగునారమోకును కొంచెం కష్టంతో తెంపేశేవాడు. కర్రసాములో గట్టివాడు. మంచి ధైర్యస్థుడు. కాని అతిసాధువు. ఎప్పుడూ వొకళ్ళజోలికిపోయి యెఱుగడు. ఒకవేళ వొకళ్ళు తనను దూషించినా మాట్లాడకుండా పోయేవాడు.

అచ్చమ్మ కెప్పుడూ రోగమే, ఎప్పుడూ మూల్గే, ఎప్పుడూ ఏదో కాలునొప్పో, నడుమునొప్పో, అంటూండేది. బుచ్చిగాడికి పగల స్తమానం ఆవిడకి కాళ్ళు గ్రుద్దడంతో సరిపోయేది. అందువల్ల రామస్వామిరెడ్డి వాణ్ణి యింటిపనులకు నియమించి వాడికి ప్రత్యామ్నాయంగా గొడ్లను మేపేందుకు యింకొణ్ణి కుదిర్చాడు.

వొకరోజు కోర్టువాయిదా వుండి రామస్వామిరెడ్డి గ్రామాంతరం వెళ్లాడు. అచ్చమ్మ యింట్లో వుంది. బుచ్చిగాడు దొడ్లో ఏదో పాదులకి నీళ్లు పోస్తున్నాడు. అప్పుడు సంజచీకటి పడింది. ఇంటివాకిటి తలుపు యెవరో కొట్టడం ప్రారంభించారు. వెంటనే అచ్చమ్మ తలుపుదగ్గరకువెళ్ళి "ఎవరు వారు?" అంది. "మీవారే; తలుపు తియ్యి." అన్నాడొక వ్యక్తి. గప్పున సంతోషంతో అచ్చమ్మ తలుపు తీసింది. అప్పు డావ్యక్తి లోపల ప్రవేశించాడు. "దయచేయండి" అని గదిలో మంచంపైన కూర్చుండబెట్టింది.

"మీకెట్లా తెలిసింది?"

"నాకు కర్ణపిశాచి వుంది."

"అబ్బా చాల్లేద్దురూ, మీ వేళాకోళం."

"ఓసీ, పిచ్చిదానా, నాబోటిదయ్యాల వైద్యులకి భూతభవిష్య ద్వర్తమానాలు మూడు తెలుస్తుంటాయి."

"మరి ఎక్కడికెళ్లారో కనుక్కోండి."

"గ్రామాంతరం."

"ఇవాళ, మీరు కృష్ణవేషం వేయాలి, నేను రాధవేషం వేస్తాను."

"నేనెప్పుడూ కృష్ణుణ్ణే. నువ్వే రాధవు కావాలి."

"అలాఅయితే యింకేం? మీరు కృష్ణుడైతే నేను రాధను."

అని చివ్వున పోయి, తిరువేంగళాచార్యుల కంఠం గట్టిగా కావులించుకొంది అచ్చమ్మ. తిరువేంగళాచార్యులుద్రిక్తుడై అచ్చమ్మను గట్టిగా పట్టుకొన్నాడు.

తిరువేంగళాచార్యులు అవూళ్ళో వేణుగోపాలస్వామి దేవాలయంలో పూజారి. అతడు చెప్పేవి శ్రీరంగనీతులు దూరేవి దొమ్మర గుడిసెలు. "కరి

"మొద్దువోలు నీకాయపుంజాయి" లాగుటుంది ఆతని శరీరచ్ఛాయ. కాని మంచిబలిష్ఠుడు. పంచకచ్చలు పోసి శుభ్రంగా పట్టంచువేష్టి కడతాడు. పైన గండభేరుండంచు వుత్తరీయమును వేస్తాడు. ఆతడు పెట్టేనామాలు మైలుదూరందాకా, స్పష్టంగా కనబడతాయి. ఆవూళ్ళోవాళ్లంతా ఆతనికి తలోఅరబస్తా ధాన్యం యిస్తారు. అతనికి పెళ్లాం బిడ్డలు గాని, తల్లిదండ్రులుగాని యెవ్వరు లేరు. ఆతడొక్కడే. వోపాతిక యేళ్లుంటాయి. బస ఆవూళ్ళో కరణంగారి యింట్లో. శ్రోత్రియం అంతా అతనిలోనే వొలుకుతూండేది. బ్రహ్మచారి వర్చస్సు అంతా ఆతనిముఖంలోను, ఎప్పుడూ ఎర్రగా వుండే కళ్ళల్లోను, గోష్పాదంఅంత పిలకజుట్టులోను తొలుకొస్తూ వుండేది.

ఆతడి కెక్కువగా బావాజీలతో స్నేహం. వూళ్ళోకి ఏబావాజీవచ్చినా దేవుడిగుళ్లో ప్రసాదం పెట్టి వాళ్ల కాతిథ్యం యిచ్చేవాడు. వాళ్ళకి కావలసిన జ్ఞానపత్రిని, నల్లమందునూ తానే సప్లయి చేసేవాడు. ఆదేవుడి గుడితలుపులు ప్రొద్దున్న సాయంకాలం పూజా సమయాల్లోతప్ప తక్కినప్పుడల్లా మూసివుండేవి. పూజాసమయాల్లో అల్లాండు పల్లాండులు, మిగతా సమయాల్లో జ్ఞానపత్రి ధూపాలు; పోతలూరి వీరబ్రహ్మేంద్రస్వామిగారి వేదాంతగీతాలు. ఇలావుండేది తిరువేంగళాచార్యుల దర్జా. చేతిలో డబ్బు లేకపోయినా, యెక్కడ పుట్టేదో ఆడబ్బు. ఆతడు తలుచుకున్నప్పుడల్లా ధనలక్ష్మి ప్రత్యక్షమౌతూండేది. అచ్చమ్మ చల్లగా వున్నంతసేపు అతనికేం కొదువ?

"అచ్చమ్మా, ఎన్నాళ్ళు మన కీరచస్య ప్రవర్తనాలు? నాడు నువ్వు గుళ్ళో కొబ్బరికాయలు కొట్టడాని కొంటరిగా వొచ్చినప్పుడుతప్ప, మళ్ళీ నీదర్శనం దుర్లభమై పోయింది."

"ఏం చెయ్యమంటూరు? ఎంత చీదరించుకున్నా ముసలి ముండాకొడుకు నన్ను వొదిలిపెట్టి వుండ దాయెను. అదిగాకపోయినా, యిప్పుడు పొలంపనులుగూడా యేవీలేవు. అందుకని యెప్పుడూ యింటివొద్దనే కాపుంటాడు. ఒకవేళ ఏలాగోలాగ ఏదోవొకమిషమీద అతన్ని బయటికి పంపేస్తే ఇంకోడున్నాడు మనపాలిటి యముడులాగ బుచ్చిగాడు."

"ఆఁ, వెధవ. వాడేంచేస్తాడు? ఏదో వాడి మొఖాన నాలుగుడబ్బులు పారేస్తే వాడు మళ్ళీ కిక్కురు మనడు."

"అబ్బో! వాడటువంటివాడు కాడు. వాడి ముందు మేరుపర్వతం పెట్టినా వాడు దానిని తాకడు. వాడంటే ఆయన కిష్టం. ఆయనంటే వాడికి విశ్వాసం. ఏం చెయ్యడానికి తోచడం లేదు."

"ఔతే వాడిప్పు డిక్కడ వున్నాడేవిటి?"

"ఔను. ఇక్కడనే తగలడ్డాడు. కాని ప్రస్తుతం యిక్కడికి రాడు. దొడ్లో పాకలోనే యేడుస్తుంటాడు."

"కాని నాపని చాలా కష్టమైంది. నాచేతిలో వొకదమ్మిడీ లేదు. నువ్విచ్చిన అడ్డిగతో యిన్నాళ్లు సరిపోయింది. ఇకమీద ఏవిటి సాధనం?"

"అయ్యో, నే నేంచెయ్యను? అక్కడికి అనేక విధాలుగా నాభర్తని హింసిస్తున్నాను. కాని అతనికి విసుగెత్తి నేనెంత మారాం చేసినా ఏమీ కొనియివ్వడం లేదు. అదీగాకపోయినా, చేతిలో ఏమీ లేదు. మళ్ళీ గల్లా అమ్మితేనేగాని చేతిలోకి పైకం రాదు అడిగి తీసుకొనడానికైనా?"

"ఛీ, ఛీ, సంతోషం అంతా భగ్నం చేశావ్. ఇవాళ యెంతో కులాసాగా వొచ్చాను."

"అయ్యో, న న్నేంచెయ్యమంటూరు?"

"అలాగైతే పోనీ; నువ్వేం చేయలేకపోతే నేనూ ఏంచెయ్యలేను." అంటూ అచ్చమ్మచేతుల్ని విడలించుకొని పట్టంచుధోవతిని దులుపుకొంటూ,

గండభేరుండంచు వుత్తరీయాన్ని కంఠంలో ధరించి, పాదరక్షలు తొడుగుకుంటున్నాడు. పాపం; అచ్చమ్మ కళ్ళ వెంబడి నీళ్లు కారుస్తూ, గట్టిగా పోయి, తిరువేంగళాచార్యుల శ్రీపాదములను గట్టిగా లంకించుకొని "నేను వెళ్ళనీయను"అని దీనంగా అంది. తిరువేంగళాచార్యులు చీదరించుకొంటూ "వొదులు" అన్నాడు. అప్పు డచ్చమ్మ "ఆచార్యులుగారూ, మీకింతకోపం యెందుకు? ఇంతవఱకు మీకేవిధమైన కొఱత లేకుండా చేశాను. కాని యిప్పుడు నాచేతిలో ఏమి లేదు. కొద్ది రోజులు పోయినాకా మళ్ళీ యేదో ముట్టచెప్తాను. అందాకా వోర్చుకోవాలి." అని అంది. దానికి మొగం చిట్లించుకొంటూ ఆచార్యులు "ఔతే నువ్వ అందాకా వోర్చుకోవాలి." అన్నాడు. దానికి అచ్చమ్మ ఆవేశంచేత "మీరేం చెయ్యమంటే అది చేస్తాను. మిమ్మల్ని మట్టుకు నేను వొదలను." అంది. దానికి చాలాసేపు ఆలోచించాడు ఆచార్యులు. తర్వాత కొంతసేపటికి అచ్చమ్మతో యిలా అన్నాడు.

"ఔతే నామాట వింటావా?"

"ఆఁ"

"ఇలా రా; ఇదిగో నేను చెప్పినట్టుగా చెయ్యి. నేను భూతవైద్యుణ్ణి అని యీవూళ్లో వాడుక అయింది. నువ్వ నీభర్త రాగానే దయ్యం పట్టినట్లు ఆఘాయిత్యం చెయ్యి. అప్పుడు నీభర్త నన్ను పిలుస్తాడు. తర్వాత మంత్రాంగం అంతా నేను జరుపుతాను.

"సరే, అలాగే" అంది అచ్చమ్మ. ఇంతలో వీధితలుపు తీసినట్లు చప్పిడి అయింది. గదిలో వున్న యిద్దరూ వులిక్కి పడ్డారు. అప్పు డచ్చమ్మ ధైర్యంతో

"ఎవరు వారు?"

"నేనమ్మా, బుచ్చిగాణ్ణి"

"ఓరీ మూగదయ్యం ముండాకొడుకా, మాట్లాడకుండా తలుపు తీస్తావేమిరా?"

"ఆమ్మా, ఝడుసుకున్నారా?"

"ఓరి కోతిముండా కొడకా, నాతో ఎగతాళి ఆడ్తావుట్రా. పాముకి పాలు పోసినట్టుగా, నిన్నాయన యింట్లో వుంచి, యింత కూడు పడేసి మేపితే, వెనకటికి శాస్త్రం చెప్పినట్లు 'తినమరిగిన కోడి యిల్లెక్కి కూసిన దన్నట్లు' కొవ్వెక్కి నెత్తిమీద కళ్లుంచుకొని మాట్లాడ్తావా? ఆయన లేనిసమయం చూసి నాతో సరసాలాడడానికి వొచ్చావా? ఛండాలుడా, నాయిల్లు వొదిలి పో" అని గర్జించింది. పాపం; బుచ్చిగాడేదో చెప్పబోయాడు. కాని అచ్చమ్మ 'వెళ్ళకపోతే పదిమందితో చెప్పి మెడ పట్టి గెంటించివేస్తా' అని భయంపెట్టింది. మళ్ళీ మాట్లాడకుండా బుచ్చిగాడప్పుడే యెక్కడికో వెళ్ళిపోయాడు.

మూడురోజులకి రామస్వామిరెడ్డి యింటికి వొచ్చాడు. అచ్చమ్మలో వొకవిధమైన మార్పు కలిగింది. "ఏమిట్రా యిది!" అని ఆశ్చర్యపడ్డాడు. ఇప్పు డచ్చమ్మ తనభర్త యెడల యెన్నడూ లేని ప్రేమని తొలకచేస్తోంది. రామస్వామిరెడ్డి బుచ్చిగాడిని గుఱించి అడిగాడు. అప్పు డచ్చమ్మ కోపంతో బుచ్చిగాడిని అనేకవిధాలుగా దూషించి, ఆతనిపైన లేనిపోని దుష్టఅపవాదులు వేసింది, కాని రామస్వామిరెడ్డికి బుచ్చిగాడియందుండే విశ్వాసం పోలేదు. అత డటువంటివాడు కా డనుకొన్నాడు. వాడు లేకపోవడం చెయ్యి విరిగినట్టుగా వుంది రామస్వామిరెడ్డికి.

ఒకరోజున అచ్చమ్మ హాహాకారాలు మొదలుపెట్టింది. తలంతా పీకేసుకుంది. వొళ్ళంతా రక్కుకుంది. క్రింద పడి దొర్లింది. రామస్వామిరెడ్డిని కొట్టబోయింది. అప్పు డతడికి గాబరా పుట్టి తిరువేంగళాచార్యులను పిలుచుకు వొచ్చాడు, ఆచార్యులు అచ్చమ్మకి దయ్యం పట్టిందన్నాడు. నెమ్మదిగా తాను కుదురుస్తానని వొప్పుకున్నాడు.

అప్పటినుంచి ప్రతిరోజూ రాత్రి దయ్యాలని పారద్రోలే మంత్రాల హడావిడి, సాంబ్రాణి ధూపాలు రామస్వామిరెడ్డి యింట్లో జాస్తి అయాయి. అచ్చమ్మకి హాయి చిక్కింది. తిరువేంగళాచార్యుల పంట పండుతోంది. ప్రతిరోజూ శేరు బియ్యం, వంటసామగ్రి, వొకపిల్లకాసు దక్షిణ.

ఇరవై రోజులు గడిచాయి. రామస్వామిరెడ్డికి చాలావిచారంగావుంది. చాలా చిక్కిపోయాడు. వొకరోజు ప్రొద్దున్న కాల్వగట్టు మీద కూర్చొని పళ్లు తోముకుంటున్నాడు. ఇంతలో గట్టుక్రింద నే వొకతూముమీద కూచొని, గొడ్లను మేపుకుంటూ కూర్చొన్నాడు బుచ్చిగాడు. వాణ్ణి చూడగానే రెడ్డికి విచారం పటాపంచలై పోయింది. సంతోషంతో ''బుచ్చిగా'' అని కేకవేశాడు. బుచ్చిగాడు వులిక్కిపడి వెనక్కి తిరిగి చూశాడు. వొక్కసారి గట్టుమీదికి పరుగెత్తి రామస్వామిరెడ్డి రెండు కాళ్ళని పట్టుకొన్నాడు. సాదరంగా రామస్వామిరెడ్డి వాణ్ణి లేవనెత్తాడు. బుచ్చిగాడేడుస్తున్నాడు. రామస్వామిరెడ్డికిగూడా కళ్ళ వెంబడి నీళ్లు గిర్రున తిరిగాయి. అప్పుడు బుచ్చిగాణ్ణి బలవంతాన తన ప్రక్కన కూచోబెట్టుకొని ''బుచ్చిగా నేను నమ్మలేదు.'' అన్నాడు. వెంటనే బుచ్చిగాడు రామస్వామిరెడ్డి రెండుచేతుల్ని తన కళ్ళకద్దుకొన్నాడు. తర్వాత బుచ్చిగాడు జరిగిన సంగతంతా చెప్పాడు.

ఆనాటిరాత్రి యథాప్రకారంగా మంత్రాలు జరుగుతున్నాయి. రామస్వామిరెడ్డి యింటి తలుపులన్నీ బిడాయించాడు. తన పంచచాటున వొక పేముబెత్తం పట్టుకొని, అచ్చమ్మ తిరువేంగళాచార్యులుండే గదిలోకి వెళ్లాడు. తిరువేంగళాచార్యులు ''రెడ్డిగారూ, మీరవతలికి పొండి. ఇక్కడ మంత్రాలు చదివేటప్పుడు ఎవ్వరు మైలబట్టలతో రాగూడదు.'' అని అన్నాడు. అచ్చమ్మ హాహాకారాలు మొదలు పెట్టింది. రెడ్డి నవ్వాడు. తిరువేంగళాచార్యుల కనుమానం తట్టింది. ''ఆలా నవ్వుతారేం?'' అని అడిగాడు ఆచార్యులు. రెడ్డి మళ్ళీ నవ్వుతూ ''మీ రెన్నాళ్లు మంత్రాలు చదివినా ఆదెయ్యం వొదిలేట్టు కనబడడంలేదు. అది అంత మొండిదెయ్యం కాబోసు.'' అని అన్నాడు. తిరువేంగళాచార్యుల సందేహం మరింత ప్రబలమై ''ఔ''నని తలకాయ వూపాడు. రెడ్డి వున్నటులుండి అచ్చమ్మవొంక తీవ్రంగా చూశాడు. తిరువేంగళాచార్యుల మొఖంలో నెత్తురుచుక్క లేదు. అచ్చమ్మకి హాహాకారాలు సన్నగిల్లాయి. అప్పుడు రెడ్డి ''ఆచార్లూ, ఇదిగో చూడు, నేను ఈమొండిదయ్యాన్ని వొక్కదెబ్బతో వొదిలిస్తా నన్నాడు. ఆచార్యులు గభాలున లేచాడు. అచ్చమ్మ వొణికింది. ఛళ్లుమని బెత్తం అచ్చమ్మ వొంటిమీద పడింది. ''అమ్మో, చచ్చా'' అని అచ్చమ్మ పడిపోయింది రెడ్డి వెనక్కి తిరిగి చూశాడు. ఆచార్యుల చేతిలో రోకలి వుంది. ''ఓరీ, ముండాకొడకా, అవతలికి పో, అచ్చమ్మకి నీమీద యిష్టం లేదు. పోకపోతే యీరోకలితో నీతలకాయ బ్రద్దలవుతుంది.'' అని రోకలియెత్తాడు. వెంటనే వెనకనుంచి ఆచార్యుల తలపైన కర్రదెబ్బ పడింది. ఆచార్యులు ''అమ్మో'' అని పడ్డాడు. ''బుచ్చిగా, నువ్వు నాదేవుడవు'' అని రెడ్డి అన్నాడు. బుచ్చిగాడు రెడ్డిపాదాలపైన వాలాడు. అప్పుడు రెడ్డి ''చూశావా దెబ్బకు దెయ్యం వొదిలింది.'' అన్నాడు.

వేదాంత రహస్యములు

రామకృష్ణ పరమహంస సుబోధలు

*

గృహస్థులకు హితోపదేశము

(అనువాదకుడు: సింహా)

గత సంచిక తరువాయి

దాగుడు మూతలాటలో "తల్లి" యని నిర్దేశింపబడిన వ్యక్తిని తాకినయెడల నత డాయాటలో దొంగగ బరిగణింపబడక కృతార్థునిగ భావింపబడును. అట్లే మన మొకపరి భగవత్సాక్షాత్కారమును బడయ గలిగినచో నప్పుడు మనల నీభౌతిక బంధము లెంత మాత్రము బంధింపనేరవు. దాగుడు మూతలాటలో తల్లినిస్పృశించినవానిని వెనుదగిలి 'దొంగ' యని యెవ్వరును పరుగిడ జాలరు. ఆతడు తన యిచ్ఛాను సారముగ నెచ్చటికేని వెడలుటకు సర్వస్వతంత్రుడగును. ఆ విధముగనే యీశ్వరుని దివ్యపాదారవిందముల నొకపరి స్పృశించినట్టి వ్యక్తికీ జగత్తు అనెడి క్రీడారంగమునం దెట్టి భయమును జనింపజాలదు. అట్టివ్యక్తి యీభౌతిక వాంఛల కతీతుడై నిర్మలానందవీచికలలో స్వేచ్ఛగ దూగాడు చుండును.

*　　*　　*

వీథుల సాగెడి కాషాయాంబరధారి యొకచేత సితారును మీటుచు మఱియొక చేత డోలకును మ్రోగించుచు, నప్పుడే తనకంఠము నెత్తి పాడుచుండును. అట్లే యీభౌతిక బంధములచే గట్టుబడిన యోమానవుడా, నీహస్తముల వలన యీభౌతిక సంబంధములైన కర్మల నెల్ల నాచరించుచు, మనోవాక్కాయ కర్మలచేత నాభగవంతుని పిలుచుటకును, పాడుటకును, భావించుటకు నెన్నటికి విస్మరింపకుము.

*　　*　　*

బాలుని హృదయమునందు నిగుప్తమై యుండెడి ప్రేమ, భిన్నత్వము గాంచనిది. ఆతడు వివాహితుడు కాగానే యాతని హృదయస్థ ప్రేమనుండి యర్ధభాగమును తన యర్ధాంగి కొసగును. సంతానవంతుడైనచో మిగిలిన యర్ధభాగమునందు సగము వారికి పంచి యిచ్చును. మిగిలిన నాల్గవభాగముసంతయు తల్లిదండ్రులపైనను, గౌరవ మర్యాదలపైనను, ధనార్జనాదికములపైనను కేంద్రీకరించును. ఇక

నతని హృదయమునందు భగవంతుని కొఱకై ప్రేమ సుంతయైనను మిగిలి యుండ జాలదు. కావున లేతవయస్సుననే బాలుని పరిపూర్ణ హృదయము యీశ్వరోన్ముఖ మగుచో, నప్పుడబ్బాలుడు భగవంతుని తన ప్రేమావలన సాక్షాత్కరింపజేసికొన గలడు. కాని, వయస్సు పెరిగినవారికట్లొనర్చుట దుస్సాధ్యము.

* * *

ప్రపంచమునందు వసించుచుండెడి జ్ఞానులకును, ప్రపంచమునెడల విరక్తి జెందిన జ్ఞానులకును భేద మేమి యని మీరు నన్ను పృచ్ఛించెనచో నేను వారిరువురికి భేద మావంతయును లేదనియే నుడివెదను. వారిరువురికి సమానముగు జ్ఞానమే యుండును. కాని యీ ప్రపంచమునందు వసించెడి జ్ఞాని పెక్కు యింద్రియ ప్రేరేపకములగు దృశ్యములమధ్య నుండుటవలన నది యెంత స్వల్పమైనను కొంతభీతికి లోనగుటకు కారణము లుండును. నీవొక పొగచూరు గదిలో వసించుచున్న నెంత జాగ్రత్తగ నుండినను నీకాపొగయొక్క మసి కొలదిగనైనను అంటకుండ నుండదు.

* * *

తల్లి, తననిత్యగృహకృత్య నిర్వహణమునందు నిమగ్నయై యుండునపుడు, బిడ్డ లొకగదిలో గూర్చుండి యెవో కొన్ని బొమ్మలు పెట్టుకొని క్రీడించు చుందురు. అట్టి తరుణమున తల్లి యాగదిలోనికి ప్రవేశింపగనే, బిడ్డలు తమ తమ బొమ్మల నన్నిటిని యొక ప్రక్కకు ద్రోసివైచి, "అమ్మా, అమ్మా" అని బిగ్గరగ పిలుచుచు బిరబిర తల్లి వద్దకు పరుగిడి పోవుదురు. మీరు భోగభాగ్యములు, గౌరవ మర్యాదలు అను బొమ్మలాటయందే మీ లక్ష్యము నంతటిని కేంద్రీకరించి తదితరవిషయముల నన్నిటిని విస్మరించు చున్నారు. కాని మీర లొకపరి మీలో నిగూఢమైయున్న పవిత్రమాతృప్రేమమూర్తిని సందర్శింప గలిగినచో నటుపైన మీకీభౌతికసంబంధమగు భోగ్యభాగ్య విలాసాదు లెవ్వియు సుంతయైనను మనోరంజకములు కాజాలవు. వీనినన్నిటిని విసర్జించి మీరాపవిత్రమాతృప్రేమమూర్తియొక్క వక్షమునకు తృష్ణార్తులవలె బిరబిర పరుగిడుదురు.

* * *

మానవవిహారలీలలచే నిండిన యీ ప్రపంచమునందు వసించెడివారిని, భౌతిక తుచ్ఛవాంఛల నన్నిటిని వీడి భగవంతుని దివ్యపాదారవిందములపైన వ్రాలుడని హిత మొసర్పగ వారి కయ్యది హితవిదూరమగును. అట్టివారిని భౌతిక తుచ్ఛవాంఛలనుండి మరల్చు టెట్లా యని దీర్ఘకాలము యోజించిన పిదప గురు, నైతేయులు "ఇదిగో యిటు చూడుడు. మాంగూరు మత్స్యముల పులుసు; మంచిరుచి కలది; దీనిని అనుభవింపుడు. మఱియు నవయౌవ్వన విలసిత యగు యువతీ మణియొక్క యాశ్లేష సౌఖ్యముగూడ మీకిట లభింపగలదు. ఈ రెండును హరినామ సంకీర్తనచే మీకు సునాయాసముగ లభింపగలవు" అని యెలుగెత్తి వారల నాహ్వానించిరి. ఆ రెం

డిటెని బొందగల్గుదు మను పేరాశతో వారలందఱు గూడి హరినామసంకీర్తనమునందు పాల్గొనిరి. కాని వారు నిర్మూర్ఖులై చేయులు పట్టిన వలలో తగుల్కొనిరి. హరినామసంకీర్తనామృత మాధుర్యమును కొంతవఱకు చవి జూడ గలిగిరి. ప్రేమస్వరూపుడగు భగవంతునియెడల భక్తిప్రపూర్ణమైన హృదయము పొందెడి యానందతన్మయత్వము వలన ప్రవహించెడి యానందబాష్పతోయము లే యామాంగారా మత్స్యముల పులుసు; అపారమైన భక్తిపారవశ్యముచే వివశత్వము జెందిన మానవుడు పదముల తడబాటుచే నిలువజాలక నేలపైన ప్రాలుట; అదియే వినూత్న యౌవనవిలసిత నారీగాఢపరిష్వంగన సౌఖ్యానుభవము.

* * *

శత్రువుల నెదుర్కొనుటకు బూర్వము, సైనికులు తమ శిబిరములందు యుద్ధశిక్షణమును బడయుదురు. అట్టియెడ వారలు, శత్రువులతో బోరాడునప్పుడు కలుగు కష్టనష్టములం బొందరు. అట్లే నీవు మునివృత్తి నవలంబించి, యసిధారావ్రతచర్యలకు లోనగుటకుముందు నిత్యగృహజీవనమునందే యకను లభించినప్పుడంతయు చిత్తమును భగవంతునిపై నాయత్త మొనర్పుము.

* * *

నీవు గృహస్థుడవైననేమి లేక జనసంకీర్ణమగు నీప్రపంచవాసుడవైననేమి — నీచిత్తమును నన్నాత్మ మీశ్వరునిపై లగ్న మొనర్పవలయును. ఒకహస్తముతోడ నిత్యకృత్యాచరణ మొనర్చుచు, మఱియొక హస్తముచే జగదేకప్రభువుయొక్క దివ్యపాదారవిందములను స్పృశింపుచుండుము. నీ వీప్రపంచమునం దొనర్పవలసిన కార్యమెద్దియు లేకుండినచో నీరెండుహస్తములకు జేర్చి యాజగదేకప్రభుని పాదములను గట్టిగ బట్టుకొని నీహృదయమునకు హత్తికొనుము.

* * *

గృహస్థుడుగూడ భగవంతునియొక్క పవిత్రప్రేమమూర్తిని సందర్శింపగలడు. ఈసందర్భమున రాజర్షి యగు జనకమహారాజే యాదర్శప్రాయుడు. కాని, జనకమహారాజువలె నట్టి యాత్మోన్నత్యమును వేఱొక డాకేపర్యాయము బడయజాలడు. జనకుడు బహుజనసంకీర్ణమగు నీప్రపంచమునుండి విడివడి, నిర్జనారణ్యములం దేకాకియై పెక్కు సంవత్సరము లేకాగ్రచిత్తుడై, ఘోరతపం బాచరించెను. ఆవిధముగనే మానవలోకమునందు వసించుచుండువారు అప్పుడప్పుడు అధమము మూడు రోజులైనను తిదేకదీక్షతో నేకాంతస్థలమునజేరి భగవద్ధ్యానతత్పరులగుచో వారలుగూడ నాపరాత్పరుని పవిత్రస్వరూపసాక్షాత్కారమును బొందగలుగుదురు.

* * *

ఈప్రపంచము భగవదాయత్తము; నేను భగవదాదేశములను నిర్వర్తించుటకై నియమింపబడిన యొక భవసేవకుడను; నాసర్వస్వము భగవదర్పణమే — అను నీయమూల్య వాక్యములను మీరు సర్వదా యేమఱకుండ మనన మొనర్చుచుండవలెను.

శిశు పోషణ*

(ఆలూరు రామచంద్రయ్యగారు, బి. యే.)

జననమాది రెండేండ్లవఱకు శిశువును జాగ్రతగ పోషింపవలయును. ఆహారము, నిదుర, స్నానము, విహారము మొదలగు వాటిని క్రమముగ పాటించుచు, మంచిగాలి వెలుతురుగల ప్రదేశముల సంచరింపజేయుచు అపుడపుడు వైద్యపరీక్ష చేయించుచో మంచిది. ప్రథమమున 22 గంటల కాలమును, ఆరు నెలలకు 20 గంటల కాలమును, ఏడాదికి 16 గంటలును, రెండేండ్ల వఱకు పగలు రెండు సార్లును, రాత్రి 12 గంటలును శిశువులు నిద్రింపవలెను. గది వెలుతురుగను గాలివచ్చునదిగ నుండవలెను.

ఎండ కాలములో ప్రసవించిన ఒక వారమునకే శిశువును బయటికి తీసుకొని పోవచ్చును. శీతకాలమందు క్రమేణా చలిగాలికి అలవాటు చేయవలెను. అతి శీతకాలమున ఒక నెలవఱకు శిశువును బయటికి తీసికొని పోగూడదు. కండ్లకు సూర్యరశ్మి సోకనీక కాపాడుచు, సూర్యుని నీలికిరణములు మాత్రము దేహమునను సోకునట్లు చేసిన ఎముకలు వృద్ధి పొందును. ఎండకాలమందు పగ లొకగంటయు సాయంత్రము మొకగంటయు దేహమునకు సూర్యరశ్మి తగులునట్లు చేయవలెను. మంచి కందువన్నె గల బిడ్డలు సూర్యుని కిరణముల లాభమును పొందినందులకు నిదర్శకులు. చర్మము పొక్కిపోకుండుటకై కొద్దికొద్దిగ సూర్యుని వెలుతురు దేహమునకు తగులునట్లు జాగ్రత వహింపవలెను.

ఎనిమిది పౌనుల బరువు చెక్కినో అప్పటినుండి శిశువునకు సాధకమవసరము. సాయంత్రం 5½ గంటలకు, భుజించుటకు పూర్వము, సాధకమునకు నుంచి సమయము వెచ్చని గదియందు, వస్త్రములను తీసివేసి, దేహమును నూనెతో మెల్లగ రుద్దవలెను. మొట్టమొదట వెల్లకిల పరుండబెట్టిన యెడల శిశువు కాలుసేతులతో తన్నుకొనును. పిమ్మట బోర్లపరుండ బెట్టవలెను. పిమ్మట వదులు చొక్కాతొడిగి, ఆహారమిచ్చి, నిదురబుచ్చవలెను. 12 పౌనుల బరువైనపుడు నూనెకు బదులు పొడి వాడవచ్చును.

చిన్న బిడ్డలకు మలబద్ధకము రానీక చూచుకొనవలెను. సుమారు 3 మొదలు 5 సార్లు మలము పోవుటయు గలదు. చనుపాలు త్రాగు శిశువు మలము మెత్తగను, ప్రకాశవంతముగు పసుపు వర్ణముగను నుండును. కొంత సేపటికి ఆకు పచ్చ వర్ణముగ మారుటయు గలగు. పోతపాలు త్రాగు శిశువు మలము లేత వర్ణముగను, బిగటగను నుండును. ఆఱవవారమునుండి నిర్ణీతకాలమునందు శిశువు నొకచో కూర్చుండబెట్టి మలవిసర్జన చేయుటకు వాడుక చేయవలెను.

మొట్టమొదట మూడుగంటల కొకసారియు, పదిపౌనుల తూకముండునపుడు నాల్గుగంటల కొకసారియు క్రమముగ పగలు పాలీయవలెను.

రాత్రు లెంతకాలము నిద్రించిన అంతమంచిది. నాల్గుగంటల కొకసారి, మూడు గం॥లకొకసారి;

* డాక్టరు ట్రైకీథరు, యం. డి., పి. హెచ్. గారివ్యాసము ననుసరించి

తెల్లవారి 5 గంటలకు తెల్లవారి 6 గంటలకు 10 గంటలకు 9 గంటలకు; మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు; సాయంత్రం 6 గంటలకు సాయంత్రం 3 గంటలకు; రాత్రి 10 గంటలకు 6 గంటలకు గాని, పైబడిగాని, రాత్రి 10 గంటలకు 6 గంటలకుగాని, పై బడిగాని, రాత్రి 10 గం॥ లకు, అందుకు పైబడిగాని పాలను త్రాగించిన మంచిది.

పైవిధముగ పాలిచ్చిన రాత్రి ఒకసారియే ఆహారమివ్వబడు చున్నది. అందు వలన రాత్రులందు నిద్రించుటకు తల్లుల కవకాశము గలదు.

బాగుగ కాచిన వేడినీటిని ఒక బుడ్డియందు పోసి యుంచుకొని, దినమునకు మూడు నాలుగు పర్యాయములు, పాలు త్రాగుసమయముల నడుమ, స్పూనుతో త్రాగించవలెను. నీరు 98 డిగ్రీలు వెచ్చగ నుండ వలెను.

తల్లిపాలు త్రాగుబిడ్డ ఆరోగ్యముగ నుండును. మఱియు అంటువ్యాధులు రావు; యెండకాలపు విరేచనములు రావు, తొందర చేయదు. తల్లిపాలు ఎప్పుడును దొరకును; మలినరహితము. మరియు పుల్లగనుండదు గాన మిక్కిలి శ్రేష్ఠము. కొందరి తల్లులకు పాలు పడదు. కారణమేమన వారు సరియైన ఆహారము గొనక, పాలు, నీరు త్రాగక యుండ వచ్చును. లేక విశ్రాంతి తీసికొనక యుండ వచ్చును. లేక క్రమముగ బిడ్డలకు పాలివ్వకుండుటయో, పాలిచ్చు ప్రతిసారియు పూర్తిగ పిండి వైచుట జరుగకయో యుండును.

పుట్టిన ఆరుగంటలనుండి, ఆరుగంటల కొకసారి స్తన్యమియ్యవలెను. బిడ్డకు ఉపయోగకరమగు వస్తువు తల్లి పాలలో కలదు. చక్కగ మలమును తొలగించి సత్తువనిచ్చును. ఇదిగాక బాగుగ కాగిన గోరువెచ్చని నీటి నివ్వవలెను. నీటియందు చక్కెరను కలుపకూడదు. క్రమముగ పాలిచ్చుచుండిన పాలు పడుచుండును. 3 లేక 4 గంటల కాలవ్యవధి చాలును. పదినిముసములకన్న హెచ్చుగ పాలివ్వరాదు. ఒక చంటినుండి మఱియొక ప్రక్కకు మార్చుచు, పాలంతయు పూర్తిగ నివ్వవలెను. పాలు త్రాగునపుడు శిశువు మేల్కొని యుండవలెను. రాత్రులలో పాలిచ్చుటను కూడినంత శీఘ్రముగ వదలవలెను.

పాలిచ్చు తల్లి భంగములేని నిద్రను రాత్రులందు పొందవలెను. పాలిచ్చునపుడు పరుండవలయును, మంచిగాలియు వెల్తురును ముఖ్యము. బిడ్డ నిదురించు నపుడు తల్లియు నిదురింపవలెను. నిదుర లేవగనే పాలు అధికముగ నుండవు. ఇందుకుగాను తల్లి భయపడ నక్కరలేదు. బలము చేకూరినచో పాలును సమృద్ధిగ నుండును.

పాలిచ్చుతల్లి యాహార మీవిధముగ నుండవలెను; 1. ద్రవపదార్థములు: పాలు, నీరు శ్రేష్ఠము. కొద్దిగ టీగాని కాఫీగాని మంచిది. 2. విరేచనకారి యగు ఆహారము అవసరము. ముఖ్యముగ భేదికి ఔషధములు తీసుకొనక సరియగు పదార్థములను భుజించి మలబద్ధకమును పోగొట్టుకొనవలెను. ముఖ్యముగ తెల్లవారి లేవగనే నీరు అధికముగ త్రాగవలెను. ముడిధాన్యపుగింజలు, బచ్చలి కూర, కాబేజి, ఉల్లిపాయలు మొదలగు కూరగాయలు, మంచిపండ్లు వాడవలెను. 3. పాలు, కూరాకు దినుసులు మొదలగు విటమినులు గల వాటిని భుజింపవలెను. 4. సున్నము (Lime) గల ఆహారము. ముఖ్యముగ పాలు, కూరాకు దినుసులు, మాతాశిశువుల యెముకలకు బలమిచ్చును. 5. ఇనుము గల ఆహారము మాతాశిశువులకు రక్తవృద్ధిని కలిగించును. కూరాకు దినుసుల కీగుణము కలదు.

పాలిచ్చుటకు ముందును వెనుకను చనుమొనలను బోరిక్ ఆసిడ్ ద్రావకములో కడుగవలెను. పాలు త్రాగు తీవ్రముచే పగుళ్లు తలిగిన, అవి మాను వరకు జాగ్రత్తవహింపవలెను. 8, 9 నెలల నుండి

గిన్నెతో త్రాగుటకు వాడుక చేయవలెను. మొట్ట మొదట యిచ్చు ఆవుపాలతో కొంత నీరు కలిపి యివ్వవలెను. ఏలనన, పాలను జీర్ణము చేసి కొనుట శిశువులకు కష్టము. ఏడవ నెల దాటిన వెనుక కలపటము లేని పాల నీయవచ్చును.

బలహీనతవలననో మఱియే కారణముచేతనో తల్లి పాలిచ్చుటకు వీలు లేనిచో స్తన్యక్షీరము వలె నేయుండు పాలివ్వవలెను. పాలతో నీరు చక్కెర కలిపి యివ్వవచ్చును.

ఏడాదికి పూర్వమే స్తన్యపానము బిడ్డలకు మరిపించవలెను. ఆఱవ నెలనుండియే నీరు, నారింజరసము, గిన్నెతో త్రాగుట కలవాటు చేసిన, పాలును సులభముగ త్రాగవచ్చును. క్రొత్తపాలు దొరకనిచో యెండిన పాలపొడిని నీటితో కలిపి యివ్వవలెను. పిన్నలకు పెద్దలకు నిది మంచిది.

ఏడాదికి లోపుగ పాలతోగూడ యీ క్రింది ఆహారము లిచ్చుట ప్రశస్తము.

నారింజ లేక సీమ తక్కాళి రసము, రెండవ నెలనుండి వాడుక చేసినచో స్కర్వీ (Scurvy) అను వ్యాధి రాదు.

పప్పుచారుగాని, గంజిగాని, 5, 6 నెలల నుండి ఆరంభించిన చక్కగ బేది అయి, దేహము పెరుగుట కుపయోగపడును. మొట్టమొదట పాలుగాని చక్కెరగాని లేక యివ్వవలెను. 4, 3 వారముల కవతల, నీరు కలిపిన పాలు చేర్చవచ్చును. పోను పోను పూర్తిగ పాలను చేర్చవచ్చును. కూరగాయలు, 5, 6 నెలలనుండి యివ్వవచ్చును. మొట్టమొదట వడియగట్టిన పులుసును పోను పోను కూర గాయలనే వేయవచ్చును. 9, 10 నెలల నుండి ఉడికిన ఉర్లగడ్డ, వెన్నతో యివ్వవచ్చును. దేహవృద్ధికి తోడ్పడును. 6-వ నెల నుండి నిప్పున కాల్చిన రొట్టెను బిడ్డ కిచ్చుచో దానిని నమలుటచే పండ్లు చిగుళ్లు గట్టిపడును. మొదటి నెలనుండి కాడ్లివరు అయిలుగాని మరి యితర బలవర్ధకమగు వస్తువుగాని యివ్వవలెను. ఏడాదికి పిదప పాలు తగ్గించి యితర వస్తువుల సైతమివ్వవలెను. దినమునకు మూడుసార్లు భోజనము పెట్టవచ్చును. వలయుచో ఒకతూరి పాల నివ్వవచ్చును. నిత్య మొకవిధముగ కూరగాయలను, పప్పాదినుసులను వాడవలెను. చిన్నపిండి వంటలు తినవచ్చును.

శీతకాలమందును ఉష్ణకాలమందును సైతము నిత్యమును బిడ్డలకు స్నానము చేయించవలెను. ఎండకాలమందు ఒకటి రెండు సారులు తడి గుడ్డతో ఒళ్లు తుడువవలెను. చలికాలములో చాల కాలము నీటిలో నానరాదు. ఎండకాలమున 3, 4 నిముషములు తడియవచ్చును. చిన్నబిడ్డకుపోయు నీరు 100 డిగ్రీలు వేడిగనుండ వచ్చును. మోచేతికి వేడిగగాని చల్లగగాని లేక సమముగ నుండవలెను.

బిడ్డలను వెచ్చగ నుంచవలెను. చెమటలూర చూడవలెను. వస్త్రములు వదులుగ నుండవలెను.

సాధారణముగ, పుట్టినప్పటి కంటెను ఐదవ నెలలో బిడ్డ రెండింతలు బరువగును. ఏడాదికి మూడింతలు బరువగును. ఏడాది శిశువు 21 పౌనుల బరువుండవలెను. రెండేండ్లకు 26 పౌనులుండవలెను. మూడువారముల శిశువును యేడాదివఱకును వారమున కొకతూరి తూకము వేయవలెను. రెండవ యేడునుండి నెలకొకసారి తూకము వేయవలెను.

కడుపునొప్పి, వమనవ్యాధులు రానీయకుండుటకై జాగ్రత వహింపవలెను. ఆరోగ్యమైన శిశువు, జాగ్రత గల తల్లి, యీ రెండు వ్యాధులను పారద్రోలగలరు.

కడుపు నొప్పికిని, వాంతులకును కారణము లివి: (1) అనేకసారులు ఆహారమిచ్చుట – ఒకసారి తిన్న ఆహారము జీర్ణమగుటకు ముందు మరల ఆహారమిచ్చుట (2) చాలాసేపు భుజించుట – 10 నుండి 20 నిముసముల వఱకు ఆహారమును భుజిం

చుటకు చాలును. బిడ్డను నిద్రపోనీయరాదు. బుడ్డీ నుండి పాలు త్రాగినయెడల రబ్బరు బెజ్జము పెద్దదై యుండవలెను. 20 నిముసముల కవతల యుంచకను పాలు మిగిలిన దానిని పారబోయవలెను. (3) అతిశీఘ్రముగ పాలిచ్చుట—కొందరు బిడ్డలు అత్యాశాపరులు. రబ్బరులోని రంధ్రములు పెద్దవిగ నుండిన పాలను శీఘ్రముగ మ్రింగివైచెదరు. (4) ఆహారమందు పొరపాటు—సరియైన ఆహారమును తల్లి భుజింపనందున పాలు బాగుండదు. బిడ్డకు హానికల్గును. కాబట్టి తల్లి సరియగు ఆహారము భుజించవలెను. బిడ్డకు పాలిచ్చుటకు పూర్వము ఒక ఔన్సు నీటిని బిడ్డకు త్రాగించినచో, పాలను కలియబెట్టి జీర్ణమునకు సహాయకారి యగును. (5) బిడ్డకడుపులో గాలి ప్రవేశించుట - ప్రతిసారి పాలను పీల్చునపుడు, కొంత గాలినిగూడ బిడ్డ పీల్చుచున్నది. దీనిని వెడల గొట్టుటకు, పాలు త్రాగగనే బిడ్డను భుజముపై వేసుకొని వీపున కొంత తట్టవలెను. (6) నిత్యము క్రమముగ కాలప్రవర్తి కాకుండుట, అతిసారము—వీటికిగాను వైద్యుని సహాయము కోరునది.

ప్రతి శిశువునకును పుట్టుకతోడ కొన్నిగుణము లేర్పడుచున్నవి. అరచుట, పాలు త్రాగుట మున్నగునవి స్వతః ఏర్పడునవి. పుట్టినప్పటినుండి వాడుక లేర్పడుచున్నవి. ఇవిమంచివా చెడ్డవా యనునది తల్లిపై ఆధారపడి యున్నది. బిడ్డలను ఉయ్యేలలో ఊచి నిద్రబుచ్చరాదు. నిద్రకు వేళ కాగానే పరుండబెట్టిన నిదురపోవును. ఈవాడుక మంచిది. మొట్టమొదట బిడ్డ యేడ్చుటకు కారణము ఆకలిగ నుండుటయో, చలియో, లేకమరేదైన చుట్టుప్రక్కల వసతులు లేకుండుటయో గాయుండును. వీటిని చక్కజేసినచో ఏడ్పుమానును. ప్రతిసారి యేడ్చునపుడు ఊచుటయో చప్పరించుటకై నోటికేదైన అందిచ్చుటయో జరిగిన, బిడ్డలు ఏడ్చుచునే అన్ని కార్యములు సాధింతురు. పెరిగిన పిమ్మట గూడ స్వయముగ ఏకార్యమును చేయక మూర్ఖత్వముతో కార్యముల సాధింపజూతురు. ఇందువలన సుగుణము లేర్పడక జీవితమే వృధాయగును. కాబట్టి పుట్టిన నాటినుండియే మంచి వాడుకలను అనుసరింపజేయవలెను.

బొటన వ్రేళ్ళను చప్పరించుటయు, రబ్బరు తునకలను (Pacifiers) నోటియందుంచుకొనుటయు చెడు అలవాటులు. ఇవి దంతముల అందమును పోగొట్టి, దుమ్మును, క్రిములను నోట ప్రవేశింపనీయకుండుటకు సహాయపడును.

బిడ్డలకెట్టి రోగములు రానీక కాపాడవలెను. పసితనమునందు వ్యాధులు రానిచో అవతల అంతగ రోగపీడితులు కానేరరు. జలుబు చేసిన వారి వద్ద బిడ్డలు చేరకూడదు. డిఫ్థీరియా (Dyptheria) అను గొంతు జాడ్యము, మశూచికవ్యాధుల నుండి బిడ్డల సంరక్షించవలెను. అపుడపుడు బిడ్డను వైద్యునికి చూపుచుండవలెను.

పుట్టిన ఆరవనెలలోపుగ బిడ్డకు టీకాలువేయవలెను. పిమ్మట ఐదేండ్ల కొకసారి టీకాలు వేయించుకొనుచుండవలెను. మశూచిక వ్యాధి వచ్చిన అందరును టీకాలు వేయించుకొనవలెను.

డిఫ్థీరియా, టైఫాయిడు జ్వరమును, దగ్గువ్యాధులను రానీక చూచుకొనవలెను. తట్టమ్మలేక చిన్నమ్మవారు (Measles) వలన బిడ్డలు మృత్యువువాతబడుచున్నారు. బ్రతికినను అనారోగ్యముగ నుండెదరు. క్రొత్తలోయిది ఒకరినుండి మరొకరికి వ్యాపించును. కాబట్టి అట్టివారిని వేరుగ నుంచవలెను. ఈ అమ్మవారిని రాకుండ జేయుటకై యెట్టి చికిత్సయు లేనందున, యితరులకు తగులనీక చూచుకొనవలెను.

అతిసారము రానీక కాపాడుటకై సరియైన ఆహారము భుజింపవలెను. నిర్మలమైన ఆహారము, మంచినీరు, మంచిపాలు, నారింజ రసము నీయ

వలెను. పక్వము కాని పండ్లు నీయరాదు. మంచి గాలి వెల్తురుండు గదులలో నుండవలెను. ఈగలు దోమలు మొదలగువానిని దరిచేర్చరాదు. ఎండకాలమందు బిడ్డను చల్లగ నుంచవలెను. తేలిక వస్త్రము లిచ్చి చెమట పోయనీక కాపాడవలెను. నిత్యము స్నాన మవసరము.

క్షయవ్యాధి గలవారి సహవాసమున యీవ్యాధి యితరులకు సంక్రమించును. బిడ్డలకు కాచిన పాలివ్వవలెను. ఆవుపాలు పరిశుభ్రమైనదిగ నుండవలెను. ఎవరికైన నీవ్యాధి యుండిన తోడనే చికిత్స చేసుకొనవలెను. బిడ్డలను వారిదరి కంపరాదు.

సరియగు ఆహారము, మంచినిద్దుర, గాలి, వెల్తురుండిన, ఆరోగ్యము చక్కగ నుండును. దీనికితోడు వైద్యపరీక్ష అపుడపుడు జరుగుచుండిన, శిశువు జీవితము సంతోషయుతమై యుండును.

ఆనందబోధిని.

తృతీయ వత్సర విజయారంభము

మా ఆనందబోధినికి మూడవవత్సరము ప్రవేశమాయెను. ఈ పత్రిక నానాటికానాడు దినదిన ప్రవర్ధమానమై, ఆంధ్రావనిలోని ప్రతియింటను ఎత్తువారిచేతి ముద్దుబిడ్డయై యలరారుచున్నది. ఈవత్సరము క్రొంగ్రొత్త చిన్నె వన్నెలతో నలరారుచు నాంధ్రావనిలో దేశభాషయందలి మాసపత్రికలకెల్ల దలమానికమై యాంధ్రులందఱి మన్ననలకు బాత్రురాలు కాగలదని మాయాశయము. ఈవిషయమున యీపత్రికయొక్క పెంపుసొంపు లన్నియు నాంధ్ర ప్రజానీకము యొక్క ప్రోత్సాహముపై నాధారపడియున్నవిగాన నెల్లరు చందాదారులుగాఁ బ్రార్థితులు.

☞ నేఁడే మీ చందాలను మనియార్డరు చేయుదురని కోరుచున్నాము.

ఆఠగడా యితిహాసము

—(o)—

శ్రీ శ్రీ శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ హరిచందనజగద్దేవు రాజాబహదూర్ గారు

(విద్యావాచస్పతి, పురాతత్త్వవిశారద్, రాజాసాహెబు ఆఫ్ టెక్కలి.)

గతసంచిక తరువాయి

1, లిపియొక్క భావము:—

ఆఠగడా రాజ్యమునకు అప్పటిరాజగు అనంత హరిచందన్ జగద్దేవు వారి చిన్నతనములో యీదేవాలయమును నిర్మాణించి విగ్రహమును స్థాపించి సదా వారి పాదసేవ చేస్తూయుండిరి. వారు రామచంద్ర హరిచందన్ చంద్రమాదేవి గార్ల కుమారుడు. వారికి భ్రమరవరపద్మనాభ సామంతో అనేపేరుగల యొక తమ్ముడు గలడు. (Vide article stone inscription of Jaganath Temple of Athagada J A H R S Vol. II part III and IV)

2 నీలచక్రమందు వున్న లిపి:—

రామోనామ మహీపతేర్జ్ఞుదయే పుర్వాచలే శ్చంద్రమా
దేవీయంషువబే నిశాకరనివ ప్రాచీకళా కోమళం
యస్యద్వా బానుజో మహోగ్రళభుజో భూతారి భూమీభుజో
తత్రైకో భువిబిశ్రుతో గిరిధరః శ్రీదిబ్యశింహోపరః
యస్యప్రాణసమా సమాగుణగణే శ్రీప్రాణదేవీప్రియా
జాతో యజ్జఠరాసుతఃకిళ జగద్బంధుర్జ్జతార్ధీ మిధః
త్రాసయ్యస్మహసోయదియయసాసోయస్యానీ పత్రంతరే
సూర్యాచంద్రమసో నిలీచో చెస తస్తద్వర్న నేకేవయం
స్త్రీణాం మోహనమంజరీ విమలతా ప్రత్యర్థినా మర్థినాం
కల్పద్రో సుధియాసుధాకరకళా భూమండలీ మండనం
శైవశ్రీరఘునాధ నృప తీలక్ష్మీ పతీప్రీతయే
శాకబ్దె ఖసరత్ను సీతగుమితే ప్రాసాదమాసాదయేత్.

Vide my article Inscription on the Neelachakra in the Jaganath temple of Athagada J A H R S Vol VI Part I.

వీరు రఘునాధ సాగరమును త్రవ్వించి కీర్తిగాంచిరి. వీరికి అనంత హరిచందన జగద్దేవు అని కూడా పేరుకలదు. వీరియనంతరము వీరికుమారుడు జగన్నాధ హరిచందన జగద్దేవు 1732-1748 అనగా 16 సంవత్సరములు రాజత్వముచేసిరి. వీరికి జగబంధుపురపు జగవొచ్ఛల్లాభొయను నామముకూడా

కలరు. వీరికి యిరువురుకుమారులుగలరు. 1 మధుసూదనదేవు, 2 గోవిందచంద్రదేవు. పూరీ జగన్నాథ బలభద్ర సుభద్రవిగ్రహములతో మహమ్మదుటాకీఖాన్ జోక్యము కలుగచేసుకున్నందున అప్పటి వుత్కళాధీశుడు సదరు విగ్రహములను యిచ్చటికి రహస్యముగ కొనిరాగా అరణ్యమధ్యమున వీరు ఒక తాత్కాలిమందిరమును కట్టించి అందు నీ మూడువిగ్రహముల నుంపించి సదరుదేవాలయము 'మెరద'వతె నున్నందున 'మెరద'యను నామంబిడి సదరు విగ్రహముల అర్చనకొరకు నచ్చోట నొక గ్రామము కల్పించి దానికికూడా 'మెరదా'యను నామంబిడిరి. Vide my article 'Merada' Indian Historical quarter Vol· part ఈప్రకారము సదరు విగ్రహములు 3 సంవత్సరము లుంచబడెను. ఉత్కళాధీశుడగు రామచంద్రదేవుగారిని ఈవిగ్రహము లిచ్చట వున్నంతకాలము రుమ్మాగొడోలో నుంచిరి. కటకమున మురాదు బక్షిఖాన్ సాహేబు, నవాబు అయినసంగతినివిని యీ జగబంధు హరిచందన జగద్దేవుగారు వానిపైకి దండెత్తి వెడలి ఆనవాబును జయించి వుత్కళాధీశుడగు రామచంద్రదేవుగారిని సదరు మూడువిగ్రహములను ఊరికి అంపకముపెట్టిరి. వీరికాలమున సంస్కృత గంగవంశానుచరితము వ్రాయబడెను. వీరు గంగవంశానుచరితము వ్రాసిన కవియగు బాసుదేవరథోకు ఛాచినా జగన్నాథపూరు శాసనము దానమొసంగిరి. వీరికి మొగలాయి చక్రవర్తి రాజా బహదూరు అను బిరుదునొసంగి వారితరఫున 1 ఖల్లికోట, 2 దారాకోట, 3 శేరుగడా, 4 బొడొగొడొ, 5 సురడా, 6 మొహురి, 7 బిరుళి, 8 పాలూరు, 9 హుమ్మా, 10 గుంసూరు, 11 అఠిగా, 12 పూర్వఖండ పరగణాలకు నవాబుగా షేష్కుషు ఆదాయము చేయుటకు నియమించిరి. వీరిక్రింద నొక సిబ్బంది పటాలముండెను. వీరు బాణాపురము సమీపమున ఖోల్లాడి భట్టొపాడా యీరెండు ముఠాలు ఉత్కళాధీశునివద్ద కానుకగా పొందిరి. వీరికి "శరణపంజర మనోద్ధారణ" యను బిరుదు నొసంగిరి. వీరు గుంసూరు ఘనభంజుతో యుద్ధముచేసి విష్ణుచక్ర మనుకోట నాక్రమించి వారి నారాయణస్వామి మందిరమునగల గరుడవిగ్రహమును తెచ్చి ఆఠగడా శ్రీజగన్నాథస్వామివారి దేవాలయమున నుంచిరి. వీరితో జఫరల్లీఖాను అను నవాబు యుద్ధముచేసి ఓడిపోయినందున అతనివద్దగల రెండు కంచుఫిరంగీలను గొనితెచ్చిరి. వీరు రాజ్య ఆరంభమున వీరి సోదరులు 1 వాసుదేవభ్రమరవర 2 శ్రీచందన- వీరిద్దరు కుట్రచేసినందున రాజ్యమునుండి వెడలగొట్టించిరి. వీరియనంతరము వీరి పెద్దకొమారుడు మధుసూదన హరిచందన జగద్దేవుగారు సింహాసనమెక్కి 1743-1761 వరకు అనగా 18 సంవత్సరములు రాజ్యముచేసెను. వీరి సమయమున మొగలాయినవాబు ఖీరామ్‌బేగ్ బహద్దూరు ఖాన్ సాహేబు బుధాంబొ త్రోవగుండావచ్చి బహరొసాగరొవద్ద వీరితో యుద్ధముచేసి ఓడిపోయి అళికొసునా అంబొకోటవద్ద డేరావేసి సంధిచేయుటకు వీరితరఫున శ్రీచందనద్యాన పట్నాయకు వగయిరాలకు వశపఱచుకొని వీరిని అక్కడికి తీసుకువెళ్లెను. వీరుఅక్కడికి వెళ్లినపయిని నవాబు వీరిని బంధీకృతులుగా జేసెను. ఈ నవాబు మొహిరినరేంద్రదేవుగారిని, చీకటి రాజేంద్రదేవుగారిని, బొడొగొడొ మాధవశింగుగారిని, ఆఠగడా జగబంధు హరిచందన జగద్దేవుగారిని బోనులోనుంచి యేనుగుపై నెక్కించి కఠింకోటకు తీసుకువెళ్లి అచ్చట 3 సంవత్సరము లుంచెను. అచ్చటినుంచి ఆనవాబు వీరిని దక్షిణమునకు గొనిపోతలంచినాడన్నసంగతిని విని పర్లాఖిమిడి అధీశుడగు జగన్నాథ నారాయణ గజపతిగారు 10,000 మంది సైన్యముతో వెడలి ఆనవాబుతో యుద్ధముచేసి ఆనలుగురు రాజులను విడిపించితెచ్చిరి. వీరు మిర్జాబరామ్ బేగ్ నవాబుతో స్నేహముచేసి 300 మహమ్మదీయపటాలము, 4500 కాల్బలము, యేను

గులు, గుఱ్ఱములు పటాలములు సంపాదించిరి. వీరు 'వైశాఖమహాత్మ్యము' అను పురాణపుస్తకమును సంస్కృతమునుండి ఉత్కలమునకు తర్జుమాచేసిరి.

ఈమధుసూదన హరిశ్చందన జగద్దేవుగారికి పుత్రసంతానము లేనందున వీరితమ్ముడు గోవిందచంద్ర హరిచందన జగద్దేవుగారు సింహాసనమెక్కి 1761-1788 అనగా 27 సంవత్సరములు రాజత్వముచేసిరి. వీరికాలమున 'కుంభిల ఆనందరాయి' యను నవాబు దండెత్తివచ్చెను. ఆ నవాబు యుద్ధమున పరాజయమొందినందున యీనవాబుసైన్యమునగల 300 మందిని యీ గోవిందచంద్ర హరిచందన జగద్దేవుగారు నరికించివేసిరి. వీరు 'గిరివరధారి' దేవాలయమున్ను అడపామంటపమున్ను నిర్మాణించిరి. మధుసూదన హరిచందన జగద్దేవుగారి కాలమున గుంసూరు కృష్ణభంజుగారు ఆక్రమించిన అఠగడా రాజ్యములోని 'హత్తివాటొమురా'ను తిరిగి గోవిందచంద్ర హరిచందన జగద్దేవుగారు జయించి ఆక్రమించిరి. 1 మందారగొడ్డా, 2 జగన్నాథ ప్రసాదగొడ్డా, 3 బలభద్రప్రసాదగొడ్డా యను సిమాడుకోటలను వీరు కట్టించిరి. * వీరు గుంసూరు బాణపురంకు మధ్యను గల ఖోండాగొళకొండ సరిహద్దున సుమారు అయిదుక్రోసులు విస్తీర్ణముగల రాజ్యము నాక్రమించిరి. పయిని యుదహరించిన యీ మూడుకోటలయందు 300 శిపాయిలను కాపలావుంచిరి. పూరీ జగన్నాథస్వామివారి భోగమునిమిత్తము 1 సత్తొనొళొ, 2 సొనొశింగి, 3 ఖేరుంవాబాడి, 4 బొర్త్రొని, యను నీనాలుగు గ్రామముల నొసంగిరి. వీరు చాలా సాగరములను త్రవ్వించి కీర్తిగాంచిరి. ఈకాలమున ఉత్కలాధీశుడగు వీరకేసరిదేవు మహారాష్ట్ర సుబేదారుడగు రాజారాం పండిత్ వలన బంధితుడై బంధిఖానాయందు కాలధర్మ మొందుటచేత వారికుమారుడు దివ్యశింగదేవు సపరివారముతో పొంత్యాంజ వద్దకు వచ్చి అఠగడారాజగు గోవిందచంద్ర హరిచందన జగద్దేవుగారికి వర్తమానమంపగా వీరు శ్రీకరణ పట్నాయకుని యెదురేగ బంపి రప్పించి పుష్పాపడాలోగల గుప్తాగొడ్డా యందుంచిరి. ఈదివ్యసింగదేవుగారు 2000 మనుష్యులు 50 గుఱ్ఱములు 5 యేనుగులతో వచ్చిరి. వీరికి నెల 1 కి రు 5000 లు ఖర్చు అగుచుండెను. ఈదివ్య సింగదేవుగారికి యీ గుప్తగొడ్డా కోటలోనున్నకాలమందు ఖ్యాతిగాంచిన ముకుందదేవు అను కుమారుడు జన్మించెను. ఈదివ్య సింగదేవు ఇచ్చట ఒకసంవత్సరమున్న తరువాత పూరీకోట నాక్రమించియున్న మహారాష్ట్ర సుబేదారుడగు రాజారాం పండిత్ పైకి యీ అఠగడారాజుగారి సహాయమువలన 1000 శిపాయిలు తగినంత మందుగుండుసామానులతో వెళ్లి ఖురదాకోటయున్ను, పూరీలోగల బల్లికోటను గెలిచి మహారాష్ట్ర సుబేదారును తరిమివేసి యాకోటలను వశపరచుకొనెను. ఆసమయమున ఈస్టు ఇండియా కంపెనీ అధికారి కేట్సు పోర్టు దొరగారు 25 పటాలములతో 'గంజాంకోట' నాక్రమించిన సమయమున యీ అఠగడా రాజాగారి సైన్యము పూరీ వెళ్ళిన సంగతి తెలుసుకొని వీరిని రు 10,000 లు కోరినందున యివ్వకుంటంజేసి 4 ఫిరంగులు

* గుంసూరుపయికి వీరు యుద్ధమునకు వెళ్ళినసమయమున పర్లాకిమిడి అధిపులగు గజపతి నారాయణదేవుగారు అఠగడారాజ్యములో కొంతభాగము ఆక్రమించిరి. ఆసమాచారమును విని గుంసూరు రాజును ఓడించినపయిని అఠగడావచ్చి గజపతిగారితో యుద్ధముచేసి వారిని జయించి తిరిగి రాజ్యమును తాను స్వాధీనపరచుకొనెను.

Vide my article the sword of Gajapati Narayan Deb

గల పటాలముతో నాదొరగారువచ్చి బాయిరాణిమార్గమున గల జగన్నాథప్రసాదద్వారమును ముట్టడించిరి. అప్పుడు గోవిందచంద్ర హరిచందన జగద్దేవుగారు యీకేట్సు పోర్టు దొరగారితో సంధిచేసుకొని సం॥ 1 కి రు 47000 లు చెల్లించుకొనుటకు నొడంబడిరి. వీరు కొన్ని దేవాలయములయందు కొన్ని విగ్రహములను స్థాపించిరి. ఈ విగ్రహములతో సంబంధించిన మూడులిపులు గలవు.

మొదటిలిపియొక్క పాఠము:—

గోవిందనామా హరిచందనస్యజాతో జగద్దేవ ధరాధినాథః।
నేత్రంక షట్చంద్రమితే శకాబ్దే భక్త్యానిశేశం ప్రకటీచకార॥

భావార్థము:—

శకాబ్దం 1692 (1770 A. D.) "శ్రీమతి"
(రాధ) అను దేవీవిగ్రహమును మహాభయభక్తులతో రాజా గోవిందచంద్ర హరిచందన్ నిర్మాణము చేయించెను.

రెండవలిపియొక్క పాఠము:—

గోవింద హరిచందన జగద్దేవు శకాబ్దం 1693

భావార్థము:—

గోవింద హరిచందన జగద్దేవు శకాబ్దము 1693 (1771 A. D.)

మూడవలిపియొక్క పాఠము:—

చిత్తేజస్య వరీవరీతి జగతీ భర్తాపహర్తాపదం।
కీర్తిర్యస్య చరత్యనిద్ర సుషమాసాసేతుశీతాచలం।
యస్యాలంకరణం ద్విజైకభరణం ధర్మాయ కర్మాఖిలం।
తస్యశ్రీ వనమాలినః శివమియం గోవిందమూర్తిః క్రియాత్॥

భావార్థము:—

జగన్నాథస్వామి యెవరిహృదయ స్థితుడై యున్నాడో యెవరు దుష్టనాశకుడో యెవరి ఖ్యాతి హిమాలయము మొదలు కన్యా కుమారీవరకు ప్రజ్వరిల్లుచున్నదో బ్రాహ్మణులను పోషించుట యెవరియొక్క కర్తవ్యకార్యమో యెవరియొక్క కార్యములు మతధర్మము ననుసరించినవై యున్నవో యట్టి శ్రీవనమాలిదేవిని యీ గోవిందదేవుడు రక్షించుగాక. Vide my article "Inscriptions of Govindchandra Harichandan in the Fort of Langalaveni" Indian Historical quarterly Vol. VII No. I. 1931... వీరు కాలధర్మము నొందిన తరువాత వీరికుమారుడు బృందావన చంద్ర హరిచందన జగద్దేవుగారు సింహాసనమెక్కిరి. వీరు 1788-1811 అనగా 23 సంవత్సరములు రాజత్వము చేసిరి. వీరికాలమున క్షామము కలిగినది. వీరు గుంసూరు శ్రీకరభంజాతో యుద్ధము చేసి చాలాద్రవ్యము దోపిడిచేసి

తెచ్చిరి. నిక్‌ఫోర్డుబ్రోహాన్ అను గవర్నరు గొప్పసభ చేసి వీరికి అనేకసమాదరముల నొసంగెను. రఘ్‌సన్ అను గవర్నరు క్రమేణా యీరాజ్యమును ఈస్టు ఇండియా కంపెనీక్రింద వశపరచుకొనెను. వీరితర్వాత వీరికుమారుడు బాలుంకేశ్వర హరిచందన జగద్దేవుగారు 1811-1845 అనగా 34 సంవత్సరములు రాజ్యముచేసిరి. వీరికాలమునందు ప్రఖ్యాతి గాంచిన ఉత్కలకవి కవిసూర్య, కవిచంద్రో, బాసుప్రహరాజు అనువారు వీరి యాస్థానమున నుండిరి. బాసు ప్రహరాజుయొక్క ఇష్టదేవి విఖ్యాతియగు 'తోరాతారుణి' వీరి అంత్యసమయమున తెచ్చి పురుషోత్తపురమువద్ద కొండశిఖరమున స్థాపితముచేసిరి. వీరికుమారుడు 'సుబళియాది రామాయణము'ను సంస్కృతమున రచియించెను. వీరు ఈస్టు ఇండియా కంపెనీవారికి 1836 సం॥ రంలో గుంసూరు మేలీయుద్ధమందు సహాయముచేసిన కారణమున వీరు చెల్లించవలసిన పేష్కష్‌నుండి సాలు 1 కి రు 3000 లు తగ్గింపుచేసిరి. వీరి తదనంతరము వీరికుమారుడు రామచంద్ర హరిచందన జగద్దేవుగారు 1845 వరకు రాజ్యమేలిరి. వీరికాలమున కొంతవరకు రాజ్యము బాగుగయేలబడెను. కొంతకాలమయినపిదప వీరి యాస్థానమునగల దుర్మంత్రులు ఈరాజ్యమెట్లయినను ఆక్రమించునాశతో వీరికి మందు మనుమత్తు పదార్థములు వడజేసి నగరిగంతా యింటిలో పేష్కసుకు రెండింతలసొమ్ము వున్నను సర్కారుకు చెల్లవలసిన పేష్కషు సమముగా చెల్లించినందున అప్పటిజిల్లా కలక్టరుగారు యెస్టేటును వేలము వేయ నుద్యుక్తులై వీరి గంతాయింటియందు ధనమున్నసంగతి యెరిగి పేష్కషుక్రింద చెల్లించుకొనిరి. పిదప రెండవ పర్యాయముకూడా పేష్కషు చెల్లించనందున యెస్టేటు వేలము వేసిరి (1851 జూలై). ఆవేలములో ఆశపోతులగు నీదుర్మంత్రులకు రాజ్యము చెందలేదుగాని అప్పటి ఖల్లికోటరాజుగారు క్రయముపొందిరి. అంతటినుండి యీ అఠగడా తాలూకా ఖల్లికోటవారికి చెందెను.

I రూ. 40097-7-0 (1841 సం॥ రం) బాకీవున్నందున 61000-0-0 లకు వేలమయినదిగాని కలెక్టరుగారు సదరు వేలము నిలుపుచేసిరి.

II పేష్కష్ చెల్లించనందున 1851 జూలై రూ. 100200 లు గవర్నమెంటు ఫక్తు జిరాయతీ వేలంలో కొనిరిగాని సొమ్ము చెల్లించనందున తిరుగ యిచ్చివేసిరి.

III 1854 సం॥ రం గవర్నమెంటుకు 309150-15-0 బాకీవున్నందున తిరిగీ వేలంవేసిరి.

ఈరామచంద్ర హరిచందన జగద్దేవుగారు ధారాకోట రాజకుమారులగు చైతన్య చంద్ర హరి చందన జగద్దేవుగారిని దత్తత చేసుకొనిరి. వీరి రాజత్వమున తాలూకా జిరాయతీ లేకపోయినను యినాము దేవస్వము యావత్తు వీరి యాధీనమున నుండెను. ఈవంశస్థులు అనేకదానములు చేసియున్నారు. ఈ వంశీకు లిప్పుడు టెక్కలిరాజ్యాధిపతులుగా నున్నారు.

సిగ్గు

సిగ్గు రెండువిధములైనది. ఒకటి స్వసంబంధముగాను రెండవది పరసంబంధముగాను ఉండును. మొదటివిధమైన సిగ్గు జంతువులలోకూడ కనుపించును. ఈ సిగ్గుయొక్క భావము, స్త్రీ తనను పురుషుడు చేరుటకు సిద్ధముగాలేదని తెలుపుట, స్త్రీలు ఋతుకాలములందు తప్ప తదితర సమయములందు సంసర్గ మపేక్షింపరు. పురుషులకు ఈ కాలనియమము అనావశ్యకము. ఋతుకాలము కానప్పుడు కనుపించదగిన సిగ్గు ఋతుకాలమందుకూడ జంతువులలో పొడచూపుచుండును. ఆడకుక్క మగకుక్కను చేరగోరి సమీపించినను, మగకుక్క తనదరి చేరబోగా ఆడకుక్క పారిపోవును. ఆడకుక్క ఇట్లు రెండుమూడు సార్లు పారిపోయి తుదకు మగకుక్కకు లోబడును. ఋతుకాలము కానప్పుడు అలవడిన స్వభావము ఋతుకాలమందు ఈ పరిణామము తాల్చును. ఇందువలననే మనస్సు ఎంత త్వరపడుచున్నను కోరిక యెంత బలముగా నున్నను, స్త్రీలు కోరబడువారుగను పురుషులు కోరువారుగను ఏర్పడుచున్నారు. తార, చిత్రాంగి, వరూథిని వంటి స్త్రీలు అరుదు. పురుషులు కోరునట్లు కనబడనప్పుడు సిగ్గు విడిచి వీరే కోరవలసిన ఆవశ్యకత ఏర్పడినది.

రెండవవిధమైన సిగ్గు అన్యుల మనస్సులకు అసహ్యము తోచునేమో యను భయమువలన కలుగుచున్నది. మలమూత్రములు రజస్సు విసర్జనము చేయుచుండు ప్రదేశమును పురుషుడు చూచినచో అసహ్యపడునేమో యను తలంపుచే స్త్రీలు దానిని మరగు పరచుట ప్రారంభించిరి. బ్రజిలు నివాసులగు బకెయిరీలు వస్త్రధారణచేయక, మర్మస్థానములను మర్మములుగ భావించక, వానిని సహజముగ చూపుచు, వానినిగురించి స్వేచ్ఛగ ప్రసంగించుచుందురు. ఇందువలన వీరిలో రెండవవిధమైన సిగ్గు లేదనుట స్పష్టము. స్త్రీలును పురుషులును అందుముఖ్యముగ స్త్రీలు సింగారముకొరకు తమ దేహములమీద వివిధములైన రంగులు పూసుకొనుచుండిరి. అనంతరము ఈరంగులు శాశ్వతముగ నుండుటకు వేరువేరు రంగులుగల పచ్చ పొడిపించుకొనుచుండిరి. కెరొలైను ద్వీపములలోను, న్యూగినిలోను, పెలు ద్వీపములలోను, బాలికలు తమ మర్మస్థానములందు పచ్చ పొడిపించుకొనుచుండిరి. తహిటిలో బాలికలు రజస్వలకాగానే పచ్చ పొడిపించుకొనుట ఆచారము. పచ్చ పొడిపించుకొనుటకు బదులు కొందరు రంగుతోళ్ళను గుడ్డలను వేసికొనుట ప్రారంభించిరి. కాని యీతోళ్ళను గుడ్డలను ధరించుట మర్మస్థానములను మరగు పరచుటకొరకు కాదు. మర్మస్థానములను విడిచి యితరచోట్ల ధరించుటయు కలదు. మర్మస్థానములను అలంకరించుటకుగాను, ఆ యంగములందును రంగుడ్డలను ధరించుటయు కలదు. సాలిరాస్ అను వారలలో లంజలుమాత్రము వస్త్రములు ధరించుచుండిరి. ఇందుకు కారణము శృంగారముగాని సిగ్గుకాదు. మధ్య ఆఫ్రికాలో వివాహితలైన స్త్రీలు వస్త్రములు ధరించరు. వివాహమును చేసుకొనవలసిన కన్యలు వస్త్రములు ధరింతురు. వెల్లడిగనుండు దానియందు వాంఛ లేకపోవుటయు, మరుగుపడినదానిమీద మోహము కలుగుటయు సహజము కనుక, మోజెస్ అను మహనీయుడు తన సంఘవ్యాపకమునుగోరి స్త్రీలను వస్త్రయుతులుగ జేసి, వారియందు పురుషులకు మోహము పెరుగునట్లు చేసెను. అలంకారముకొరకు, అనగా స్త్రీలందు పురుషులకును, పురుషులందు స్త్రీలకును, మోహము కలుగుటకుగాను ఏర్పడిన వస్త్రధారణము ఆచారముగ ఏర్పడినతర్వాత, వివస్త్రత సిగ్గుగ పరిణమించెను. నాట్యము సల్పుటకు స్త్రీలు అందరు సగమురొమ్ము కనబడునట్లు దుస్తులు ధరించుకొని వెళ్ళగా, అందు మెడవరకు దుస్తులు ధరించుకొనివెళ్ళిన ఒకస్త్రీకి సిగ్గుతోచెనట. అందరు ఒకవిధమైన దుస్తులు ధరించగా అందులో ఒకరు వేరు విధమైన దుస్తులు ధరించుట తాము ఇతరులకు అసహ్యముగ తోచుదుమేమో యను భయముచే సిగ్గు బయలుదేరును. కనుక రెండవ విధమైన సిగ్గుకు అన్యుల మనమును అసహ్యము జనించునేమో యనుభీతియే కారణమగుచున్నది. (వాసవి)

వెండి విలువయొక్క అస్థిరత్వము

(జపాన్ టైమ్సు పత్త్రిక)

ఇటీవల వెండియొక్క ధర అమితముగ తగ్గుటయే ప్రపంచముయొక్క ఆర్థికదుస్థితికి మూలకారణ మాయెను. తన్మూలమున ప్రపంచముయొక్క వ్యవహారము లన్నియును తారుమారాయెను. ఎట్లయినను, వెండికి సహజమైన విలువను దెచ్చుటకై నేటి ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త లందరును బలుపాట్లు పడుచున్నారు. ఇట్టి క్లిష్టసమయములలో మానవు లిట్టివిషయములనుగూర్చి యతిశ్రయోక్తిగ నాలోచించుచుందురు. వెండియొక్క విలువ ప్రపంచములో నెట్లు మారునదియు, దానియొక్క సరియైన విలువ యెట్లు గ్రహింపబడునదియు, మనము ప్రప్రథమమున దెలిసికొనవలసియున్నది. పై విషయము నాలోచించు మహానుభావులెల్లరును వెండియొక్క యుత్పత్తినిగూర్చి బాగుగ గుర్తించినవారేకాని, నాణెములుగ చలామణియగు వెండియొక్క విషయము సూక్ష్మముగ గ్రహించినవారు కారు. ప్రపంచములోని నాణెముల విధానమునుగూర్చి సరియైన అభిప్రాయమును వీరు కల్గియుండలేదని గట్టిగ చెప్పవచ్చును. కాబట్టి అట్టివారిచ్చు సలహాలు సరియైనవని కాని, ప్రయోజనకరములని కాని మనమెట్లు చెప్పగలము? అంతియేకాక, ఆర్థిక విజ్ఞానుల సంఘములుకూడ రజితలోహమునకును, చలామణియగు వెండి నాణెములకును గల సంబంధముయొక్క తత్వమును స్ఫుటముగ నిర్వచించుటలేదు. కావున వెండి సమస్యను కేవలము ప్రత్యేకముగ బరీక్షింపవలెనేమో యని మరికొందరభిప్రాయమును గల్గియున్నారు. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రసభవారు ఈవిషయమును దీర్ఘముగ నాలోచించి కడకు అంతర్జాతీయసభ నొకదానిని స్థాపించి, తన్మూలమున పైవిషయమును జర్చింపవలసినదిగా అధ్యక్షుని గోరిరి. ఈసమస్యను విచారించునప్పుడు చలామణియగు బంగారపు నాణెములయొక్క స్థానమునుగూడ నిర్ణయింపవలసియుండును. అంతియకాదు. ప్రపంచములో నేరూపముగనైన చలామణిని వివరముగ బరీక్షింపవలసియుండును.

వెండియొక్కధర తగ్గుట యనగా బంగారముయొక్క ధర హెచ్చుట యని యర్థము. ఎందుకనగా బంగారము ప్రపంచములో ప్రమాణలోహమై (Standard metal) యున్నది. బంగారముయొక్క స్థితితో బోల్చి చూచుకొన్నచో వెండియొక్క ధర హెచ్చుటయో తగ్గుటయో కన్పడుచుండును. మనయొక ప్రమాణమును గ్రహించి ఒకదానితో మరియొకదానిని బోల్చి చూచినచో వాని తారతమ్యములు తెలియబడును. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలోని ధరలను బట్టి విచారించినచో 1928 సం॥ నుండి 1931సం॥ లోపల ధర 149 నుండి 108 వఱకు తగ్గినట్లు 'ఫిషర్ ఇండెక్సు' వలన తేలుచున్నది. వస్తువుల మూల్యములతో బాటు వెండియొక్క విలువకూడ 82 నుంచి 29 వరకు తగ్గినది. బంగారముయొక్క విలువ నూటికి 52 చొప్పున హెచ్చినది. బంగారము చలామణిలోనున్న దేశములలో ముడిపదార్థములధర 3 నుంచి 2 వఱకు తగ్గగా వెండినాణెములు చలామణియగు దేశములలో వస్తువులధరను బంగారపు నాణెములతో బోల్చి చూచిన 3 నుంచి 4 వరకు హెచ్చెను. వెండిధరను హెచ్చించుట విషయమై వెండి నాణెముల నుపయోగించు దేశములలో కొనుగోలు శక్తి నభివృద్ధి పరుపవలెనని ఒక అభిప్రాయము కలదు. హిందూదేశము, సింహళద్వీపములలో వెండి నాణెములు చలామణియగుచున్నవి. ఈదేశములలోనే వెండి చాలవర

కు నిలువచేయబడుచున్నది. ఇచ్చటనుండి వెండి బయటికి రావలసియున్నచో ఈదేశములలోని జనులు కొనెడు సరకులకు వెండినే యివ్వవలసియుండును. కాని, బయటిదేశములు బంగారమును ముఖ్యమైన నాణెములక్రింద వాడుచుండుటచే వీరివెండి వీరియొద్దనే దిగబడి పోవుచున్నది. అంతియే కాక వీరు కొనువస్తువులకుగాను తిరిగి వీరు తమ ముడిపదార్థములనే యిచ్చుచున్నారు. వీరివ్వవలసిన దానికంటె వీరివస్తు సామగ్రియే హెచ్చుగ నితరదేశముల కెగుమతి యగుచున్నది.

వెండినాణెములను వాడెడు దేశములు బంగారు నాణెముల వాడెడు దేశములకు ఋణగ్రస్తములై యున్నప్పుడు వెండి నాణెములు వాడెడు దేశములు ఎక్కువ చిక్కున బడుచున్నవి. ఏలననగా వెండిధర తగ్గుటచే ఋణభారము హెచ్చుచున్నది. ఈవిధముగా చైనాదేశము చాలదెబ్బతినినది. హిందూదేశము బంగారునాణెములుగల దేశముతో సంబంధముకల్గినను వెండి నాణెముల చలామణిగో నుండిన దేశమగుటచే, తాను కొనెడు పరదేశ వస్తుసముదాయమునకై బంగారము నియ్యవలసి వచ్చినప్పుడు బహు క్లిష్టపరిస్థితిలో చిక్కుకొనుచున్నది.

పైనుదహరించిన విధమున చైనా హిందూదేశములతోబాటు వెండి నుత్పత్తిచేయు మెక్సికో వంటి దేశములుకూడ వెండిధర తగ్గుట మూలమున చాల కష్టదశ ననుభవించుచున్నవి. ప్రపంచముయొక్క ఆర్థికస్థితి నభివృద్ధి పరచవలెనన్న వెండియొక్క విలువను ఒక ప్రమాణస్థితియందుంచుట ముఖ్యమైయున్నది. వెండి మామూలుకంటె నెక్కువ యుత్పత్తి యగుటలేదు. కాని ప్రపంచములోని ప్రభుత్వములు వెండి నాణెములవాడుక తగ్గించుటచేత వెండియొక్క విలువ తగ్గుటకు కారణమాయెను. నాణెముల రూపముగ వెండి ఖర్చు కాక పోయినచో వెండి చాక స్థితియందుండుటచే నిత్యకృత్యములకు నెక్కువగ నుపయోగించుటకు ప్రారంభించినచో వెండియొక్క విలువ దాని యంతట అదే క్రమముగా పెరిగి సాధారణ స్థితికి [illegible]గు.

వెండియొక్క విలువ తగ్గుటకు కారణమేమి? దానివిలువ హెచ్చించుట యెట్లను ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పుటకు పూర్వము, ప్రపంచములోని ఆర్థిక వ్యవహారములలో చలామణి తేలిక యగుటకు నాణెముల నేవిధముగనుంచిన బాగుగనుండునను విషయము నాలోచించుట ముఖ్యము. నిజముగా పూర్వమునుండియు వచ్చుచున్న సాంప్రదాయానుగుణ్యముగ నుండవలెనన్న బంగారమునే ముఖ్య నాణెముగ నుంచనగును. ఇట్లొనర్చుటకు బూనుకొనినచో బంగారముయొక్క విలువను నిల్వబెట్టుటకు మన కృషియంతయు కేంద్రీకరించినవారల మగుచున్నాము. అట్టితరి నాణెములయొక్క వాడుకకును నిత్యకృత్యముల వాడుకకును అమూల్యమైన వస్తువు బంగారమే యగుటచే బంగారపు నాణెములయొక్క విలువ అత్యధికముగ పెరిగి పోగలదు. కాని ప్రపంచములో కాగితములను (కరెన్సీనోట్లు) నాణెములక్రింద చలామణీ చేయుచున్న దేశములు నిజముగా బంగారునాణెముల వాడెడు దేశములకంటె నెక్కువ స్థిరత్వమును గలిగి, అనగా ఆదేశములలోని వస్తుసముదాయముల ధరలు అత్యంతముగ హెచ్చుటకాని చాల తక్కువగ తగ్గుటకాని లేకుండ నుండుట మనము చూచుచున్నాము. కరెన్సీనోట్ల చలామణి చేయుటకు భీతిల్లి పూర్వపద్ధతి యగు బంగారపు నాణెములను వెండినాణెములను వాడుకలో నుంచవలెననియు, వెండినిగూడ బంగారమురీతి ఒక స్థిరత్వమునకు తేవలెననియు ప్రయత్నించినచో, అది నిష్ఫలమగును. ఎందుకనగా రెండు లోహములు ఒకకాలమందు స్థిరత్వము నొందజాలవు. ఈవిషయమును అంతర్జాతీయ ధనమహాసభవారు స్పష్టముగ గ్రహింపవలెను. వారు వెండియొక్క విలువను స్థిరపరుపయత్నించినచో బంగారముయొక్క విలువనుగూడ ఒకే స్థితియందుండునట్లు చూడవలసి యుండును. మన ముఖ్యోద్దేశము బంగారముయొక్కకాని వెండియొక్కకాని విలువకు ప్రత్యేకత జూపుచు హెచ్చించుటకాని తగ్గించుటకాని అయియుండలేదు. ఏవిధమునైనను ప్రపంచముయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులను సమానముగ నుంచునట్లు ప్రయత్నించుటయే ముఖ్యకర్తవ్యము. (కృ. ప.)

రవీంద్రుని దివ్యలేఖిని

ఆషాఢ ప్రథమదివసవర్షము

(అనువాదకుడు: శ్రీబెజవాడ గోపాలురెడ్డిగారు)

నిన్న ఆషాఢప్రథమదివసమున వర్షముయొక్క నవరాజ్యాభిషేకము యథావిధిగ ఆడంబర సహితముగ సంపన్నమాయెను. పగలు చాల వేడిగ నుండి అపరాహ్ణవేళకు ఘననీలమేఘములు ఆవరించెను.

వర్షప్రథమదినమున అంధకూపమున మధ్యదినయాపనము చేయుటకన్న తడచుటయే మేలని నిన్న తలచితిని. జీవితమున నీవత్సరము ఇక రెండవమారు రాదు. విచారించిచూచిన పరమాయువు మధ్య ఆషాఢ ప్రథమదివసములు యికయెన్ని రాగలవు? అన్నిటిని సంగ్రహించిన ముప్పది దినములైనను దీర్ఘజీవితమనే చెప్పవలసియుండును. మేఘదూతను వ్రాసిన తర్వాతనుండి ఆషాఢ ప్రథమదినము ఒక విశేషచిహ్నిత దినమైనది—కనీసము నాపక్షమున—నాజీవితమున అనుదినము ఒకటొకటిగ దినములు వచ్చుచున్నవి. కొన్నిసూర్యోదయ సూర్యాస్తమయములచే అరుణములును, కొన్ని ఘన ఘోర మేఘములచే స్నిగ్ధశీతలములును; కొన్ని పూర్ణిమా జ్యోత్స్నయందు తెల్లని పువ్వులరీతి వికసించినవి. ఇవన్నియు నాకు తక్కువ సౌభాగ్యము కూర్చుచున్నవా, యివి తక్కువ వెలగలవా యని తఱచుగా బహుమారులు తలచుచుందును.

వెయ్యియేండ్లపూర్వము కాళిదాసు ఏ ఆషాఢ ప్రథమదినమునకు అభ్యర్థన మొనర్చియుండెనో, ఆ ఆషాఢ ప్రథమదినము నాజీవితమున ప్రతివత్సరము సమస్త ఆకాశమును నింపివేయు తనఐశ్వర్యముతో ఉదయమగుచుండును—ఆప్రాచీన ఉజ్జయినీ నగరపు ప్రాచీన కవియొక్క—ఆబహుకాలముల శతసుఖదుఃఖ సంయోగ వియోగయుతులైన స్త్రీపురుషుల ఆ ఆషాఢస్య ప్రథమదివసము! ఆ అతిపురాతన ఆషాఢ ప్రథమమహాదినములు నాజీవితమున ప్రతివత్సరము ఒకటొకటిగ తగ్గిపోవుచున్నవి; కడపట యీకాళిదాసుని దినము, యీమేఘ దూతయొక్క దినము, యీభారత దేశవర్షపు చిరకాలప్రథమదినము నాఅదృష్టమున ఇక ఒకటియు మిగిలియుండక యుండు సమయము రాగలదు. ఈ విషయమై లెస్సగ ఆలోచించిన, పృథ్వివైపు తిరుగ బాగుగ పరిశీలించి చూచుటకు అభిలాష యొదవుచున్నది. జీవితములోని ప్రతిసూర్యోదయమునకు నజ్ఞానభావమున ఆహ్వాన మొనర్పవలయుననియు, ప్రతిసూర్యాస్తమానముకును పరిచిత మిత్రమునకువలె వీడ్కోలు నివ్వవలయుననియు యిచ్ఛగ నున్నది.

నేను సాధుప్రకృతి మానవుడనే యైయుండిన, జీవన మనశ్వరమని, ప్రతిదిన
మును వృథా వ్యయమొనర్పక సత్కార్యములయందును, హరినామజపమునం
దును బహుశః గడపియుండెడి వాడను. కాని నాది ఆప్రకృతి కాదు. అందుననే,
యిట్టిసుందర దినరాత్రులు నా జీవితమునుండి అనుదినము వెడలి పోవుచున్నవే,
వీటి నన్నింటిని గైకొన లేకున్నానే యని అప్పుడప్పుడు నాకు తోచుచుండును. ఈసమ
స్తమైన రంగు, యీవెలుతురు, నీడ, యీ ఆకాశ వ్యాప్తి యగు నిశ్శబ్దశోభ, యీ
భూలోక స్వర్గలోకముల మధ్యనుండు శూన్యతచే పరిపూర్ణకృతమగు సమస్తశాంతి
సౌందర్యములకై కొద్ది యేర్పాటులే జరుగుచున్నవా యేమి?

ఎంతపెద్ద ఉత్సవక్షేత్రము! మనలోనుండి బాగుగ దాని ప్రత్యుత్తరమే దొ
రుకదు కదా; జగత్తునుండి యింత వ్యత్యాసముచే మనము వసించుచున్నాము! లక్ష
లకొలది యోజనముల దూరమునుండి లక్షలకొలది వత్సరములుగ అనంత అంధకార
పథమున యాత్రసల్పి ఒక్కొక్క తారకముయొక్క కాంతి యీపృథ్వికి వచ్చిచేరు
చున్నది. కాని మనఅంతరములకు వచ్చి ప్రవేశింపజాలక యున్నది—అవి యింకను
లక్షయోజనములు కాబోలు! శోభాయుతమగు ఉదయములు, సంధ్యలు దిగ్వధు
వుల భిన్నకంఠహారములనుండి ఒకటొకటిగ మాణిక్యములరీతి సముద్రజలముల రాలి
పడుచున్నవి. మన మనోంతరాళముల ఒకటిగూడ వచ్చి పడుటలేదు.

ఆవిదేశగమన మార్గమున లోహితసముద్ర (Red Sea) సుస్థిరతోయముల
పైచూచిన ఒక అలౌకిక సూర్యాస్తమము ఎచటికి వెడలిపోయినది! కాని అదృష్ట
వశమున నేను దానిని తిలకించితిని. నాజీవితమున అదృష్టమున ఆఒక్కసంధ్య ఉపే
క్షితమై వ్యర్థముకాలేదు—అనంత దినరాత్రిమధ్య ఆ అత్యాశ్చర్య సూర్యాస్తమును
నేనుతప్ప పృథ్వియందు మరియేకవియు చూడలేదు. నాజీవితమున దానిరంగు నిలిచి
పోయినది. అట్టి ఒక్కొక్కదినము ఒక్కొక్క సౌభాగ్య సంపత్తివంటిది. పూతో
టలోని కొన్నిదినములు, మూడవ అంతస్థులోని కొన్నిరాత్రిళ్లు, పశ్చిమదక్షిణపు వరం
డాలో కొన్నివర్షములు, చంద్రనాగూర్‌లోని గంగానదిమీద కొన్నిసంధ్యలు, డార్జి
లింగ్‌లోని ఆర్ద్ర శిఖరముల కొన్నిసూర్యాస్తమములు, చంద్రోదయములు, యీవి
ధపు కొన్ని ఉజ్జ్వలసుందరక్షణఖండములు నాలో బిగింపబడినట్లు నిలిచిపోయినవి.
చిన్నతనమున వసంతజ్యోత్స్నారాత్రులలో మిద్దెమీదపడుండియుండినప్పుడు వెన్నెల
కల్లుయొక్క శుభ్రఫేనముభంగి జోరుగా ఉప్పొంగి 'నిషా'లో నన్ను ముంచివేసెడిది.

నేను ఏభూభాగమున వచ్చి పడితినో, అచ్చటి మనుష్యులందరును అద్భుత
జీవులు—వీరు రాత్రింబవళ్లు కేవలము నియమప్రాచీనముల రచించు చున్నారు;

రెండుకండ్లతో దేనినిగూడ చూడకుండునటుల బహుయత్నమున పర్దాల వ్రేలాడ గట్టుచున్నారు. నిజముగ ప్రపంచములోని వారు చాల అద్భుతమానవులు. వీరుపూల చెట్లకు ఒక్కొక్క ముసుగు నెందుకు వేయలేదో, చంద్రునిరూపు కనబడకుండునటుల ఛాందిని యేలకట్టరైరో ఆశ్చర్యముగ నున్నది. ఈస్వేచ్ఛాంధులు, మూయబడిన పల్లకీలమధ్య నెక్కికూర్చొని పృథ్వియందు యేమి చూచి పోవుచున్నారు! జన్మాంతరము మన అభిలాష, సాధనానురూపమున లభించునెడల, నేను యీముసుగిడిన ప్రపంచమునుండి వెడలిపోయి ఉదారమును ఉన్ముక్తమునైన ఒకసౌందర్య ఆనంద లోకమునకు చని జన్మప్రాప్తిని పొందగలను.

ఎవరు సౌందర్యము మధ్య యథార్థముగ నిమగ్నులగుటకు అసమర్థులో, వారే సౌందర్యమును కేవలము యింద్రియధన సంపత్తిగ తలచి తిరస్కరించుచు న్నారు. కాని దీని మధ్యనున్న అనిర్వచనీయగభీరత యొక్క ఆస్వాదమును ఎవరు పొందిరో, వారికి, సౌందర్యము, యింద్రియముల అతిఉన్నతమగు శక్తికి అతీతమనియు, కేవల చక్షుకర్ణములతోనే గాక సమస్తహృదయముతోనే ప్రవేశించెనను తృప్తియొక్క తుదిని ముట్టజాలమని తెలియును.

నేను పెద్దమనిషివలె ఉడుపులధరించి పత్తనముల పెద్దరస్తాలమీద యిటునటు తిరుగుచున్నాను. శిష్టులతో తగురీతి సల్లాపముల నాడుచు జీవితమును మధ్యయందు గడపివేయుట ఆచారమైనది. నేను లోపల అనాగరకుడను, అభద్రుడను. నాకొఱకు ఎచ్చటను ఒక అతిసుందరమగు అరాజకత కేదా యేమి, కొంచటి పిచ్చి మనుష్యుల ఆనందోత్సవము లేదా! కాని నేనిదంతయును వదరుచున్నానా?—కార్యముల నాయకులు యీవిధముగ అన్నిమాటల పల్కెదరు. కన్వెన్షనాలిటీల మీద మూడునాల్గుపుటలకు ప్రాకు స్వగతముల ప్రయోగించెదరు: తాను సమస్తమానవ సమాజమునకన్న పెద్దయని భావించుకొనును. నిజముగ నీమాటల నన్నిటిని చెప్ప బోయిన సిగ్గగుచున్నది. దీనిమధ్య నున్న సత్యము బహుకాలమునుండి క్రమాగతముగ మాటలచే అణచి వేయబడుచు వచ్చుచున్నది. ప్రపంచమున అందఱు పెద్దపెద్ద మాటలను పల్కెదరు. వారిలో నేనొక అగ్రగణ్యుడను. హఠాత్తుగ యింతకాలము నకు నీవిషయమున చేతనుడనైతిని.

పునశ్చ:—అసలు చెప్పదలచుకొన్న విషయమును చెప్పనేలేదు. భయపడకు; మరల నాలుగు కాగితాలు కాదులే...అసలు విషయ మేమిటంటే, ఆషాఢమాసము తొలిదినమున అపరాహ్ణవేళ ముసలధారగ వర్షము కురిసెను—అంతే.

రైతు విద్యా—బాలశిక్ష

శ్రీ బి. టి. ఎం. రాఘవాచార్యులుగారు, బి. ఎ. బి. ఎల్., డి. ఇ.

[ఈవ్యాసము ఆధునిక విద్యాపద్ధతుల కొక చెంపపెట్టు. నిత్యలౌకిక జీవన వ్యవహారముల కత్యంతోపయుక్తమగు విద్యావిధాన మెట్టిదియో యీవ్యాసమునందు దర్పణమునందువలె ప్రతిబింబిత మొనర్పబడి ప్రతివారి హృదయములందు—నందునను రైతులయొక్క హృదయములం దొకవిధమైన నూతన పరివర్తనమును కలిగింపగలదు. ఈవ్యాసమునందలి విషయములు సరిగ ననుష్ఠింపబడినచో కృషీవలుల జీవితములు ధన్యములగుననుట తథ్యము. వ్యాసకర్తలగు శ్రీమాన్ బి. టి. ఎం. రాఘవాచార్యులుగారు, తమ స్వానుభవమువలన కనుగొనిన రైతుబిడ్డల విద్యావిధానముల నేర్చికూర్చి వ్రాసినయీ వ్యాసవిషయము లెల్లరకు నాదర్శప్రాయమై, ముఖ్యావలంబనీయములై యున్నవి. ఇట్టి శ్రీ ఆచార్యులవారి యమూల్యవ్యాసమును మా పాఠకు లెల్లరు ముఖ్యముగ బఠింపవలెనని మాయాశయము. ఆ. సం.]

ఇంచుమించు పదివేలరూపాయలు ఖర్చుపెట్టవలెను. విలువగల పదునైదు పదునాఱు సంవత్సరములు సంతత పరిశ్రమజేయవలెను. కొంచెము మాంద్యస్వభావము కలిగియున్నను, అనారోగ్యపు దేహమైనను చుట్ట, కాఫీ, టీ, పొడుము ఇత్యాదులకు అలవాటుపడవలెను. ఇంత పెట్టుబడితో ఆర్జించిన విద్య యేమాత్రము ప్రతిఫలము నిచ్చుటలేదు. వేయిమందిలో ఒకరిద్దఱికితప్ప లాభకారిగా లేనేలేదు. పెట్టుబడివల్ల ఆర్జన జేయు నుపాయములలో విద్యార్జన చాల హీనముగా నున్నది.

ఈవిధముగా జీవనోపాధికొఱకు సాధనముగా పెట్టుబడి పెట్టి విద్య నభ్యసించువారు, ప్రతిఫలకరమగు నుద్యోగముల నార్జించుటకు లెక్కలేని అగచాట్లు పడి విసిగి, వేసరి, చేయునది లేక, స్వయం కృషిపై నాధారపడు న్యాయవాదివృత్తియో, వైద్యవృత్తియో ప్రారంభింతురు. వాటిలో కూడా, నూటికి తొంబదియెనిమిదిమంది భావిలాభవాంఛచే, వ్యామోహమున జిక్కి వృత్తికై పెట్టుబడిపెట్టి, చివరకు ఫలితము లేక, జీవనమును, యెడారిలో యినికిపోవు నీటిప్రవాహమువలె, కష్టపరంపరలో క్రుంగజేసి కొనుచున్నారు.

కళ్లు కప్పివేయు వ్యామోహము, దీనికి కారణము. కనబడనిఖర్చు, యింతవ్యర్థమునకు దారి. భావిభాగ్య మృగతృష్ణ యీసాహసమునకు తార. వేలముపెట్టి యీ అభాగ్యమునకు ఇనుపదారి. దారిని బడ్డ చక్రము, నరకకూపములలో పడువరకును పట్టాలు తొలగదు. కొంతదూరము పోయిన తరువాత అయోమయావస్థ యీవ్యర్థ జీవితయాత్రకు వాతావరణము. జ్యోతిషము, రాజకీయములు, తోడివారి దృక్పథము ఈజీవనయంత్రమును నడిపించును. సాహసయుతములగు వ్యాపారములయందు

భారతీయులు పెట్టుబడి పెట్టుటకు వెనుకంజవేయుదురను లోకోక్తి, యీవిషయమును, ఈపరిస్థితులనుబట్టి పరిపాటికి వచ్చుటలేదు. ఈదుర్భరములు మనవారికి తెలియజెప్పవలసిన తరుణము వచ్చి చాలాకాలమైనది.

ముఖ్యముగా రైతుబిడ్డలకు నిది చాలతగనిపని. వ్యవసాయముపై ఆధారపడియున్న యీభారతదేశము తనవృషీవలుల విత్తము నిట్టి నిస్సారకాసారమునం గ్రుమ్మరింపనోపదు. పదునైదుసంవత్సరముల పాటు తనరైతుబిడ్డల ప్రౌఢజీవితము నిస్సారమగు కళాశాలల పుస్తకపఠనలలో వ్యర్థపుచ్చనోపదు.

విద్యను విత్తసముపార్జక సాధనముగా పరిగణించు దృక్పథము అనుచితము. అట్లైన విద్య వలదా ? 'విద్య నిగూఢగుప్తమగు విత్తము, రూపము పూరుషాళికిన్' అను పద్యము చదివిన నేను ఆ విధముగ వ్రాయజాలను. ఎట్టివిద్య మనకు కావలెను? ధనార్జనకుగాక విద్య మన కెట్లు లాభకారియగును? అను విషయములకు మాత్రమే సమాధానము చెప్పవలెను.

అవివేకత్వమును పురస్కరించుకొని, ఆలోపముకలవారివద్దనుంచి, అన్యాయముగా విత్తమపహరించువారు పెక్కురు అదియే జీవనోపాధిగా కలరు. అట్టివారిదాడి నెగిరించి, అరికట్టుటకు మాత్రమే, అనగా 'స్వయంరక్షణార్థము' విద్య నుపయోగపరచవలెను. రైతుబిడ్డ యీదృక్పథముతో అనగా స్వయంరక్షణార్థము, అనువగు విద్యాసాధనకు గడంగినగాని, మనపల్లెలు బాగుపడవు.

విద్యరాని రైతులయొక్క డబ్బు నపహరించు అవకాశము లెవ్వి? ఎవరెవరు, ఆవిధముగా ధనార్జనజేయ సమకట్టి జీవనోపాధులు గడుపుచున్నారు? ఎవరిదాడి రైతు బొక్కసములకు తగులుచున్నది? అట్టిదాడులనుండి రక్షణజేయు స్వయంరక్షక సూత్రమగు విద్య యేది? ఈప్రశ్నలకు జవాబులు యీక్రింది పాఠశాలలో నాకు కనుపించినవి.

అది బెజవాడసమీపమున కుగ్రామము. అందు నాబాల్యమిత్రుడును పట్టభద్రుడు నగు నొకరైతుబిడ్డ ప్రధానగురువు. సహోపాధ్యాయులును జీవనోపాధికి విద్య బడసి, పట్టణవాసపుజీవితమువల్ల నిరాధారులై నిస్పృహ జెంది, ధనార్జనకు చదివెడి విద్యకు పెట్టు పెట్టుబడి అనుచితమనియు, అసంగతమనియు, పూర్తిగా తెలిసికొని యీప్రచారము తమగ్రామమునందైనను జేయుటయే పరమావధిగా తీసుకొనిన, నాబాల్యస్నేహితులగు నొకడాక్టరు, నొకయింజనీరు, మరియొక న్యాయవాది అందు సహోపాధ్యాయులు. వారందరు నాకు ప్రాణమిత్రులగుటచే నేను వేసవికాలపు సెలవులు వారితో గడపుటకు పోతిని. అందు నేను పరిశీలించిన సంగతులు నాకు మరుపునకు రాకున్నవి.

పండ్రెండు పదమూడు సంవత్సరముల పిన్నవయస్కులు 20 మంది ఆపాఠశాలయందు అదివరకు 6 సంవత్సరములు కృషిసల్పినారు. 'ఎన్నవతరగతి చదువుచున్నా'రని నేనడిగిన అవివేకప్రశ్నకు వారు ముసిముసినవ్వులను నవ్విరి. ఆబాలురకు తరగతులను నరకకూప సోపానములు లేవు. చిన్నపిల్లలగుండెల నదరగొట్టి చదువరిజాడ్యముల నిచ్చు, అగ్నిపరీక్ష లనదగు పరీక్షలు లేవు.

ఇంక వారు నేర్చినదేది? గ్రామకరణములు నేర్వవలసిన, సర్వేట్రైనింగు, field drawing, Civil & Revenue tests. కరణీకపులెక్కలు వారందరు పూర్తిగ తెలుసుకొనిరి. సామాన్యజాడ్యములకు, ఆయుర్వేదము, యింగ్లీషువైద్యము రెండును వారికి తెలిసినవి. పశువ్యాధుల చెగుళ్ళ సమాచారము వారికి బాగుగ తెలియును. దస్తావేజుల మతలబు వారికి శ్రుతపాఠము. రైలుశాఖ, పోస్టలుశాఖ, రిజిష్ట్రేషన్‌శాఖ, పోలీసుశాఖ, వీటికి చెందిన నిబంధనలు, స్టాంపుఆక్టు, లిమిటేషన్‌నందు

కొన్ని హంశములు వీరికి కంఠపాఠము. నీటియంత్రము, వడ్లమర, మోటారుయంత్రము, ఇవి వారికి బాగుగ తెలియును. సహకారశాఖ చేయుచున్న పనులు వారప్పుడు చదువుచుండిరి.

భారతభాగవతములను, ఇంగ్లీషు దినపత్రికలను వారు చదువగలరు. కర్ర కత్తి సాములు వారికి బాగుగ వచ్చును. ఇంక వారికి రానిదేమి? 17 సంవత్సరములు వ్యర్థపరచి, దానితో సుమారు 17 వేల రూపాయలు పోగొట్టుకొని, యిప్పటికిని కొలూనకు తంటాలుపడు నేను వారిముందు అన్నిటిలోను సకలవిధముల ఓడిపోతిని. ఆపాఠశాలయందు మొదటి తరగతి బాలురు చదువు పెద్దబాలశిక్షయందు విషయములే నాకు రావాయెను.

ఇంక వారిని జయించు వారెవరు ? మార్వాడీలు వారిదరికి రాగలరా? మారుబేరపు వర్తకులు వారికి ఖాతాలుఇవ్వగలరా? కూరగాయలసంత అరువుపెట్టి వారిని రచ్చకీడ్వగలదా ? రైల్వేయుద్యోగస్థులు, యెగుమతి, దిగుమతులయందు వారిని 'టోపా' వేయగలరా? పొగాకు నేలకు నీళ్లుకావలసిన యంత్రములను బాగుచేయు వారు వారివద్ద ధనము లాగగలరా? ఇంక న్యాయవాదులు, ప్రయివేట్లు దస్తావేజులను వ్రాయువారు, సబ్ రిజిష్ట్రార్లు, D. P. W. శాఖవారు, కరణములు వైద్యులు పోలీసువారు, వారినిగాని వారి కుటుంబములనుగాని యెట్లు పీడించగలరు ? వానసీటితగాదాలు బోదితగాదాలు సరిహద్దు కలహములు వారిని హైకోర్టువరకు నీడ్వగలవా? ఆరైతుబిడ్డలను జూచిన నాకు నయనానందకరమైనది. నామిత్రులు నాకు పెరుగు పాలతో పెట్టిన భోజనముకన్న ఆబడిపిల్లల సాంగత్యము నాకు ఎక్కువ రుచికరమైనది. ఇట్టిమిత్రులు గల నేను ధన్యుడ నని యనుకొంటిని.

ఊరూర నిట్టి పాఠశాలలుండకూడదా? ఊరూర నిట్టి ఉపాధ్యాయత్వము చేయుటకు నిస్సార జీవులగు పట్టణ విద్యాధికులకు నెందుకు స్ఫురింపదు? నామిత్రులు ముప్వురున్ను, చీకు చింతా యెరుగక ఆచుట్టుపట్ల, 'దైవసములై' గౌరవమర్యాదల నందుచుండిరే? ఇంతకన్న కావలసిన దేమున్నది?

"నేనే సినిమా యాక్టరునైతే"

ఒరలోని కరవాలము

స్వర్గీయ బి. టి. కృష్ణమాచార్యులుగారు

స్వేచ్ఛకోఱ కెన్నఁడో నేను సిలుఁగు లంది
పాడుచుంటిని శోకంపు పాటలెల్ల
గగనని స్తంద్ర నిబిడాంధకార చటుల
తరతరంగ ప్రభంజనా విరళతాప
సంఘసంఘట్టితారావ సముదయమున
లీనమై మింట రేవెల్గు కానవచ్చు,

* * *

అదియ—తారకాహార నీహారముక్త
కాంచనాపూత రుచిర రాగాంచలమ్ము.

* * *

అది కటి ధరించి విలయకాలాగ్ని పగిది
జ్వాలమాలికా రాజిత జ్వలనమూర్తి
నన్నుఁ గని లోక మొక్కటె నవ్విపోయె;

* * *

ఇది తెలియరానిసొద లోక మేమెఱుంగు?
భావశూన్యము లోకము పాడువడియు
పాడులోకము పల్కాఱులాడు నన్ను
నాసొరిది లేశమును చెవి వేసికొనదు.

* * *

ఏను భీకరాహవశూర హేతికణము
ఏనుమాతృదాస్య విశృంఖలానితాంత
కలుషవిచ్ఛేదనాబద్ధ కంకణుండ
నేనె భువనపాలకుఁడ నాకెఱుక కలదు.

* * *

ఒకపుడు చరాచరంబుల నొదిగి యొదిగి
లోకమాయా ప్రలుబ్ధునై లొంగిపోతి
యిప్పు డీరీతి పౌరుష ముప్పతిలఁగ
శత్రుభీకర కరవాల శక్తినైతి
కాని పాడులోకము నన్ను కదలనీక

కఱకునారలోన పాతాళ గర్భమందు
పాతి గట్టిగా బంధించి పాతిపోయె
ఎంతో సతమతపడుచుంటి నంతు లేక.

* * *

సార్వభౌముఁడ! నన్నొక్క సారి విడువు
విడిచినంతనె జివ్వన విహగమగుచు,
వ్యోమవీథి నదృశ్యమైయుండి, శత్రు
మదకరీంద్ర కుంభస్థలమాంస రుధిర
తృప్తమానస భీకర తేజమొప్పఁగ
వచ్చి నీచేత వ్రాలుదు ప్రభువరేణ్య!
అపుడు తావకప్రియుఁడనై నంత నన్ను
నఖిలలోకము మేల్కాంచి, యలసిపోవు
దాక—"శత్రునివహనిధనైకలయసి
భీకరకరవాల" మ్మని పేరెలుంగు
తోడ దిశలెల్ల మారుమ్రోఁగ పాడుకొనును.

—o—

ఒక పిట్టకథ

అనగనగా, ఒక రాజు. అతనికి ఒకడే కొడుకు; ఆరేళ్ళకుర్రవాడు. ఆకుర్రవానికి ఇద్దరు స్నేహితులు—పౌరోహితుడు కొడుకు, ఢపేదారు కుర్రవాడు. ఒకనాడు వీళ్లు ముగ్గురు దొడ్లో ఆడుకుంటూ గుజ్జువాడి—వాడు మాలవాడు, కర్మం—గంజికుండలో చేతులు ముంచారు. అది రాజుగారు చూచారు. నిలువునా నీరైపోయినారు. అది ఎంతదోషమో అనుకున్నారు. దానికి శాస్త్రిమెంతకఠినమో, ప్రాయశ్చిత్తమేమో అని భయపడ్డారు. సరే, ఇంకేం, ఉన్నాడుగా మంత్రి! "పిలు, పిలు, మంత్రిని పిలు" అన్నారు. మంత్రి వచ్చినాడు, "పిల్లలు ఇలాంటిపని చేశారు; ఇంకేంబుద్ధి!" అన్నాడు రాజు. మంత్రులు తంత్రాలకు ప్రసిద్ధి. అందుకు "భయములేదు. ఒకయుక్తి పన్ను దా"మన్నా డపుడు మంత్రి. వెంటనే "ఉన్నట్టుగా రాజుగారు రమ్మంటున్నారని పిలువండోయి పురోహితుణ్ణి" అన్నాడు. ఆపురోహితుడు చాలపండితుడు. ఆరాజ్యంలోనే

కాదు. ఆ దేశంలోనే కాదుకదా, ఆలోకంలోనే లేరు అంత చదువుకున్నవాళ్లు. ఏదో సులభంగా, ఏడేండ్లుతర్కం, పదేళ్లుభాష్యం, పన్నెండేళ్లు వేదాంతం, పద్నాలుగేళ్లు వ్యాకరణం, యిలాచదివివేశాడు శాస్త్రాలన్నీ. ఆయన అంటే అందరికీ భయం. ప్రాయశ్చిత్తాలు, దానాలు, హోమాలు, బ్రాహ్మణసంతర్పణలు ఇవన్నీ చెయ్యాలని చెప్పే శ్లోకాలు, ఎప్పుడూ ఆయన నాలుకమీద, బయటికి దూకడానికి వ్యవధిగా ఆడుతూనే వుంటాయి. ఆయన్ని చూస్తే రాజుగారికి బహుగర్వం ఇంతటి పురోహితుడు మనకే కదా ఉన్నాడని.

దడదడలాడుతూ శిష్యకోటితో వచ్చి కూర్చున్నాడు. అందరూ సాష్టాంగపడ్డారు. సభ కిటకిటలాడుతోంది. అప్పుడు అన్నాడు మంత్రి "అయ్యా, ఒక అపరాధం వచ్చింది. పాపము బీదవాడు మనఫేదారుకొడుకు, మాలవాడికుండలో చేతులు ముంచాడు. దీనికి ఏమిప్రాయశ్చిత్తం?" ఏమీ ఆలోచించకుండానే, వెంటనే శ్లోకము చదివి, "ఎంతవరకు అయిందో, అంతవరకు శరీరము తెగకొట్టవలెనని స్మృతిరహస్యము" అన్నాడు పురోహితుడు. అందరు ముక్కులపైన వేళ్లేసుకున్నారు. అప్పుడు మంత్రి అన్నాడు "ఇదేమి అన్యాయమండీ, చంటివాడు. తెలిసి చేశాడా ఏమన్నానా? కనికరము ఏమి అక్కరలేదా? మీకు పిల్లలు లేరా!" "నేను శాస్త్రాల్లోనిది చెప్పినానా, ఇంకేమన్నానా? నాయిష్టము, నాచిత్తములాగు మాట్లాడుతున్నారే? పెద్దలు చేసిన శాస్త్రాలనుకున్నారా, మరోటనుకున్నారా!" అని శాస్త్రులు మండిపడ్డాడు.

"అయినా, ఒకసారి చూడురూ, అనేకశాస్త్రాలుంటాయి, మీకు తెలియనిదేమిటి కనుక. ఏశాస్త్రప్రకారమన్నా తేలికగా గడిచే ఉపాయముంటుందేమో! రాజుగారుకూడా అదే అంటున్నారు. ఫేదారు మిమ్మల్ని సంతోషపెడతాడు" అన్నాడు.

శాస్త్రుల్లింక నిలువలేకపోయినాడు. మంత్రి, గింత్రి ఆయన కేమి లక్ష్యము. "ఏమిటండీ వేళాకోళముగాఉంది. ప్రాయశ్చిత్తాలు ఎందుకు? నాస్వల్పజ్ఞానంకు ఇంతే తోస్తుంది. బాగా తెలిసిన పండితుల్ని పిలిచి మీరే కనుక్కోండి. ఇంత నాతో వాగమెందుకు?" అన్నాడు. వీళ్లు బతిమాలుకున్నారు. వాళ్లు ప్రాధేయపడ్డారు. పాపము, ఆతండ్రి లబలబ ఏడ్చాడు. రాజుగారిగుండె పీచుపీచుమంటోంది. ఏమిలాభము లేకపోయింది. సరే కొత్వాలుని పిలువమన్నారు, చేతులు తెగగొట్టడానికి. ఇంతలో ఆకుర్రవాడు, "నేనేకాదు; రాజుగారి అబ్బాయికూడా అదేపని చేసేశాడు" అన్నాడు. గుండె గుభేలుమంది రాజుగారికి. నిర్ఘాంతపోయినాడు శాస్త్రుల్లు. "ఉండండి. కొంచె

మాగండి. ఒరే ఆనధానులూ, చూరులోఉండే ఆ పెద్దపుస్తకం పట్టుకురా. అయ్యా, మంత్రిగారూ, ఒకశాస్త్రం సంగతి మఱచిపోయినానండీ, దానిలోని శ్లోకాలు నేను పిక్కవెయ్యలేదు. దానిని తెప్పించి చూస్తాను.'' అది వచ్చిన తరువాత ఇటు తిప్పి, అటు తిప్పి, ఒకశ్లోకము చదివి, నూరుమంది బ్రాహ్మణులకు, ఒక్కొక్కనికి నూరు తులాల బంగారం దానంచేస్తే దోషపరిహారమౌతుందని శాస్త్రిసమ్మత మన్నాడు.

రాజుగారిగుండె నిబ్బరపడింది. 'కొత్తచిక్కు వచ్చిందే' అని బంట్రోతుగాడు తహతహపడ్డాడు. మంత్రి అన్నాడు ''రాజుగారంటే యిస్తారు. మఱి బంట్రోతు ఎక్కణ్ణించి యిస్తాడు? ఇంతకఠినంగా చెప్పకూడదండీ మఱి'' ''తప్పిదం చేసేదిన్నీ ప్రాయశ్చిత్తం చెప్పినందుకు పోనీపాపమని, మధ్య నాకా ఈడుసురు? అప్పోసొప్పో చేసి ఇచ్చుకోవాలి. ఎవరికోసరం నాకోసరమా? చుట్టుకొన్న మహాపాతకం పోవడానికి'' అన్నారు శాస్త్రిలు. బంట్రోతు యిచ్చుకోలేనని మొత్తుకున్నాడు. ఇచ్చుకోలేకపోతే ఇచ్చిందాకా ఖయిదులోపెట్టమన్నారు. ఇంతలో ఆకుఱ్ఱాడే అన్నాడు వాడితోకూడా పురోహితుడిగారి కుమారుడుకూడా అదేపనిచేశాడని. శాస్త్రిల్లు ఆమాట వినిపించుకోకుండానే, ''పోనీలెండి పాపము, బీదవాడుకాబోలు. జ్ఞాపకము వచ్చింది, ఏపాపమైనా పశ్చాత్తాపంతో పరిహారమన్నారు. అంతగా కావలిస్తే నూరుసార్లు గాయత్రీమంత్రజపం చేయిస్తే సరి.'' అని వెంటనే లేచి, తనకుఱ్ఱవాడు గంజికుండలో ముంచిన చెయ్యినే పట్టుకొని సభలోనుంచి చివ్వున వెళ్ళిపోయినాడు.

—రొక్కం గాంధి

దంతవ్యాధులు—చికిత్సలు

(డాక్టర్ ఎస్. శేషగిరిరావుగారు, ఎల్. ఐ. యం)

సౌందర్యమునకు పరిశుభ్రత అవశ్యకము. శుభ్రమగు దుస్తులు మలినరహితమగు గోళ్లు, చక్కగ సంస్కరింపబడిన కేశములు, ఆణిముత్యములకంటె తెల్లనిపలువరుస యివి ముఖ్యములు. దంతధావనము క్రమముగ సలుపుచు వచ్చినయెడల దంతరోగములు రా నేరవు. చిగుళ్ళవాపు, నొప్పి, వాటివెంట రక్తము చీముపడుట, పన్నునొప్పి, పుప్పిపన్ను, జిగిలేని పండ్ల వరుస, పాచిపండ్లు కలవారు చాలమంది కలరు, ఇవి కల్గియుండుటచే జీర్ణకోశము సరిగ లేక అనేక వెతల నొందుచున్నారు. అట్టివారు యీ క్రింది ప్రక్రియల ననుసరించినసుగుణమును బడయగలరు!

కరక్కాయచూర్ణముతో పండ్లు తోమిన పండ్లు గట్టిపడును.

కాచుచూర్ణము పండ్లకు రుద్దుటచేత పండ్ల వెంటపడే రక్తము కట్టును.

నేరేడుఆకుల రసమును పుక్కిలించిన ఉబ్బి మెత్తపడిన చిగుళ్ళు గట్టిపడి నొప్పి హరించును. ఆకుల చూర్ణముతో పండ్లు తోముచుండిన నవిగట్టిపడును.

పోకలవాసి, పండ్లు తోముకొనుట కనుకూలముగ నుండును.

పుల్లబచ్చలి సమూలరసమును పుక్కిలించిన లేక దీనియాకు నమిలి పుమ్మివేసిన పండ్లనొప్పులు మానును. పండ్లు గట్టిపడును.

పొగడమాని చెక్క కషాయమును పుక్కిలించిన చిగుళ్ళరోగము, దంతరోగము హరించును. కదలెడు పండ్లు గట్టిపడును.

మఱ్ఱివూడలతో దంతధావనముచేసిన దంతదార్ఢ్యము నిచ్చును. దంతరోగములు మానును.

పచ్చిమామిడాకు చుట్టచుట్టి చివరపంటితో కొరికి దానితో దంతధావనముచేసిన నోరు శుభ్రముగ, మనోహరముగనుండును. దంతములకు చిగుళ్ళకు బలముచేయును. మామిడాకుల కషాయము పుక్కిలించిన దంతరోగములు, చిగుళ్ళవాపు నొప్పులు తగ్గును.

రూమిమస్తకి యిది వట్టిదే నములుటవలన పండ్లు గట్టిపడును. వాటిమాంసము జిగిపడును.

నొప్పిపన్ను లేక పుప్పిపన్నుపైన అక్కలకర్రను నూరిపట్టు వేసిన నొప్పి నయమగును.

గానుగపుడకతో పండ్లు తోమిన దంతరోగము పూనయమగును.

ఈకొబ్బరిచిప్పలు కాల్చి తీసినచమురునుసిన దంతరోగములు నివర్తించును.

జాజివేరు చూర్ణముతో పండ్లు తోమిన దంతరోగములు హరించును.

దాచెన అరఖులో దూదిని తడిపి పుప్పిపంటికి పైన బెట్టవచ్చును.

నల్లతుమ్మ గాఢమయిన కషాయముతో పుక్కిలించిన దంతరోగములు, చిగుళ్ళనొప్పులు నివారణమగును.

ఉల్లిపాయలను నూరి దానితో పండ్లుతోమినపండ్లవెంటచీము రక్తముపడుటకట్టును. నొప్పిమానును.

పొగాకు అంటించినను లేక కట్టినను దంతవ్రణములుమానును. ఉబ్బినచిగుళ్ళపైన నొప్పివాపు తీయును.

లవంగాలచమురు పైన పూసిన పన్నునొప్పి, చిగురువాపునొప్పి నయమగును. చిగుళ్ళను గట్టిపరచును.

ఓమపునూనె పైనపూసిన చిగురువాపునొప్పి హరించును.

జామఆకుల కషాయము పుక్కిలించిన పండ్లనొప్పులు, చిగుళ్ళవాపు హరించును.

తేలుమణిచెట్టు ఆకురసము చిగుళ్ళయొక్క నొప్పిని మాన్పును.

పొస్తుకాయలనీళ్లలో వేసి ఆనీళ్ళను చక్కగ మరగనిచ్చి ఆవేడినీళ్ళలో దూది గుడ్డనుగాని ఫ్లానలుగుడ్డనుగాని ముంచి నీళ్ళు పిండివేసి ఆగుడ్డతో ఒత్తడ మిచ్చిన చిగుళ్లవాపునొప్పి శమించును.

బాలింతబోలు మూడవవంతు సారాయి alcoholలోగలిపి పైనపూసిన చిగురువాపుపోగొట్టును.

మునగవేరుచెక్క నూరిసముద్ద పుప్పిపంటిలో బెట్టిన పంటినొప్పి హరించును.

బియ్యపుకడుగుతో జీలకర్ర వేసినూరి పట్టించిన చిగుళ్ళవాపు, వాటిపుండు, పన్నునొప్పి మానును.

శొంఠి గంధములో కొద్దిగ నల్లమందుకలిపి నొప్పిగలచోట దట్టముగ పట్టించి నిప్పుతో కాచిన చిగురువాపు, నొప్పి, పన్నునొప్పిహరించును.

దానిమ్మ పచ్చిపువ్వులను నూరి పండ్లకు పూసిన చిగుళ్ళవెంట రక్తముపడుట కట్టును.

ఉత్తరేణి సమూలరసములో దూదినితడిపి పుప్పిపంటిలో బెట్టిన నొప్పి మానును.

కొసినిగింజలు కషాయముకాని నీళ్లతోనూరితీసిన రసముకాని పుక్కిలించిన పండ్లనొప్పిశమించును.

పుప్పిపంటి నొప్పికిన్ని, పన్నునొప్పికిన్ని పంటిరంధ్రములో హారతి కర్పూరము పెట్టిన నొప్పి తీసును.

కొత్తిమిరికషాయము పుక్కిలించిన నోటిపూత నిమ్మళించును.

కుప్పింటాకు నలిపి పుప్పిపంటిలోనుంచిన బాధ అణగును.

పసుపుకొమ్ము నిప్పులమీద కొద్దిగకాల్చి నములిన పండ్లనొప్పులు హరించును.

ఈపైదంతరోగములు యేయేకారణములవలన కలుగునది ముందు వివరింపగలను.

టెలిగ్రాఫ్ అడ్రస్. టెలిఫోను నెంబరు. పోస్టుభాక్సు నెంబరు.
“ఆనందబోధిని” మదరాసు. 3035 167
కార్యాలయము :—లాయర్ చిన్నతంబి మొదలివీధి, సౌకార్పేట్, మదరాసు.

ఆనందబోధిని.

ప్రతి మాసారంభమున వెలువడు సచిత్ర పత్రిక.

సంవత్సర చందా 1-రూపాయి మాత్రమే.

ఈ పెద్ద పత్రిక సంవత్సర చందా 1 రూపాయి. సింగపూర్ పెనాంగ్, మలేయాప్రాంతము లందుండు వారు సం॥ చందా రు 1-4.0 చెల్లించ వలయును.

ఏడాదిమధ్య చందాదారులుగ చేరువారికి వెనుకటి సంచికలన్నియుకూడ పంపబడును. అట్లు సంవత్సరము మొదటినుండి పన్నెండు సంచికలు అందజేయబడును.

పత్రిక చందాధనము బహు స్వల్పమగుటచేత చందా ధనమును చందా దారులు మనియార్డరు మూలమున పంపునెడల అనవసరనష్టము కాకుండును. వీ. పీ. మూలమున పత్రిక పంపుమను నెడల నాలుగు అణాలు అదనపు నష్టము కలుగును. కనుక చందాదారులు చందాను మనియార్డరు ద్వారానే పంపుట ఉత్తమము. విలాసము మార్చు చందాదారులు ముందునెల 25 వ తేదీలోపుగ మాకార్యాలయమునకు తెలియజేయవలయును. పత్రికలు అందనిచో మొదటి తేదీ మొదలు పదవ తేదీ లోపుగ కార్యాలయమునకు వ్రాయవలెను. అట్లు నియమిత కాలమునకు వ్రాయనివారు సంచికకు 2 అణాలు పంపిననే గాని విడిసంచికలు బడయలేరు.

వ్యాసకర్తలు

వ్యాసములను పంపువారు పేజీకి ఒక ప్రక్కనే విడి యక్షరముల వ్రాయవలయును. వ్యాసములు క్లుప్తముగ నుండి పది పావుటావులకు మంచకూడదు. దూషణ, నిందాపూర్వకమగు వ్యాసములు ప్రకటింపబడవు. కార్యాలయమునకు పంపబడిన వ్యాసములు తిరిగి పంపబడవుగాన వ్యాసకర్తలు వ్యాసముల నంపుముందు నకళ్లనుంచుకొనవలెను. ఇందువచ్చు కథలు వ్యాసములు మున్నగువాటిలోన వచ్చు నామములు అంశములు కేవలము కల్పితమైయుండి యెవ్వరినిగాని యుద్దేశించి వ్రాయబడి యుండవు.

ప్రకటన చార్జీలు

మా కార్యాలయమునుండి వెలువడుచున్న ఆనందబోధిని తమిళ మాస, వార పత్రికలు పదునైదు వత్సరములనుండిసకాలమున వెలువడుచు ప్రజాదరణమునకు పాత్రమై వేలకొలది చందాదారులను గలిగియున్నవి, అట్టులే ప్రతి ఆంధ్రగృహము నలంకరింప జేయవలయునను తలంపుతో యీ పత్రిక చందా బహుస్వల్పముగ నిర్ణయించితిమి. తక్కువచందాగల యీపత్రిక యెట్లు ప్రజాదరణను బడయుచున్నదో ఆంధ్ర మహాజనులూహింపగలరు. ఈపత్రికయందు ప్రకటనలు గావించు వర్తకులు చాల లాభమునందగలరు. ఒక నెలకు ప్రకటనలకు యీ దిగువ రీతి చార్జీ చేయబడును.

1 పేజీకి—రు. 20-0-0 ½ పేజీకి—రు. 12-0-0 ¼ పేజీకి—రు. 6-8-0

ఇంకను వివరములను కోరువారు కార్యాలయమునకు వ్రాయవలయును.

“ఆనందబోధిని” కార్యాలయము,
పోస్టుబాక్సు నెం 167, మద్రాసు.

ధనలక్ష్మీ కంపెని, సౌకార్ పేట, మదరాసు.

నారాయణ సంజీవి

తైలము

ఈ అపూర్వమైన తైలము యొక్క ప్రభావమును విశేషించి వ్రాయనలవిగాదు. వేయేల! యీ తైలమును వారమునకు రెండు స్నానములు వంతున 10 స్నానములు చేయువారికి తీరని పైత్యము, పాండు దినములు జెందిన వాతజ్వరములు, 13 విధములజన్ని, గొంతు నరములలో గలుగు వ్యాధులను అస్తిపెట్ట, అస్తిజ్వరం, కపాలశూల, కండ్లమంట, తీట, గజ్జి, నవ్వ, పీనసం, ఒంటితలనొప్పి మొదలగు అనేక వ్యాధులను స్వస్థపఱచిదేహమునకు కాంతియున్ను సౌఖ్యమున్ను జ్ఞాపకశక్తియున్ను యిచ్చి కండ్లకు మంచిప్రకాశము కలుగజేయును.

ఎల్లప్పుడు చదువుటయందే మనసు యుంచు ప్లీడర్లు, చదువరులు, విద్యార్థులు విలేజీ మునసీపులు, కరణములు, జడ్జీలు వుపాధ్యాయులు మొదలగు యావన్మందిన్ని ఈ తైలమును రాచుకొని స్నానముచేసినయెడల వాండ్లకు గలుగు పుష్ణము మైకము, తలచుట్టుట, సోమరితనము, కండ్లమంట ఈ వ్యాధులన్నిటిని ఖడించును.

సీసిధర 15 తులములుగల డబ్బి 1-కి 1-0-0.

వెంట్రుక లూడచేయు

చూర్ణము

ఈ చూర్ణము కొంచెంతీసి నీటితోకలిపి రంగించి రోమములుండుచోటికి పట్టించి 5 నిమిషములుంచి దళసరి కాగితముక్కతోగాని, తాటియాకుతోగాని ఊడ్చితీసినచో మందు పట్టించిన స్థలమున రోమం సులభముగా నూడిపోవును. మంటలు, మాడిపోవుట మున్నగునవి యుండవు. బుడ్డి 1-కి 0-8-0.

నరసిన వెంట్రుకలను

నలుపుజేయు తైలము

దీనికంటె యెక్కువయగు తైలము యీ భూమండలమున లేదు. ప్రస్తుతము అనేకవిధములుగ తయారు చేయబడి విక్రయించు చున్న కప్పతైలములు వెంట్రుకలను నలుపుజేయక బెస్తవెంట్రుకలవలె యెరుపుగాను, నలుపుగాను, బూడిదరంగుగాను చేసి వికారము కలిగించుచున్నది. మాయొక్క తైలము నరసినవెంట్రుకలకు పూసిన 5-నిమిషములలోగా నల్లనివెంట్రుకలవలెజేయును మిగుల కాంతియునిచ్చును. పైజెప్పిన వికారస్వరూపములు వీటియందుండవు. దీని చలిమినతర్వాత ముఖలక్షణమున్ను కలుగుటవలన వయోధిక్యము గలవారున్ను బాలురవలె కనబడుదురు. ఇదినిజము.

సీసా 1-కి ధర 1-0-0

ఫ్రెంచిదేశపు అందమైన శయ్యాగృహ పటములుగల

ఫోటో ఆల్బము

స్పెషలుగా ఫ్రాన్సుదేశమందలి చక్కని సుందరీ మణులయొక్క ఫోటోలనుండి తయారు చేయబడినది. పడకటింట్లలోను, బంగళాలలోను, అలంకారముగా నుంచుకోతగిన పటములివియే. వలపు పుట్టించునట్టి నానావిధములగు పటము లిందులో నున్నవి గనుక శృంగారచేష్టల తెగగుల నిపటముల మూలముగా జూచి యానందించవచ్చును. 12 పటములుగల ఒక ఆల్బం వెల 1-12-0.

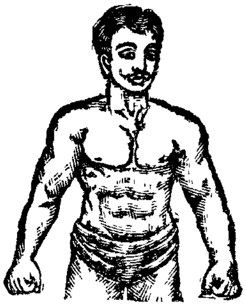

అయఃతంగ ద్రావకము

భుజ అయః కాంతసంజీవి-యను ద్రావకంబును
భయంబెంతయును లేక-పానంబు సేయగు
వయోవంతుండై కామ- వాంఛాప్రసక్తిన్
జయంబొందు రిక్కఁ బు సందేహ మేలా

ధాతువృద్ధికి సేవింప దగిన లోహము ఇనుము. ఇనుముతిన్నవారికి నఱపు, ముదుసలితనము లేదని అగస్త్యాదులు వచించియున్నారు. దీనిని సేవించుటచే మునుపుండిన బలముకన్న విశేష బలము నిచ్చును. ఈ ద్రావకమును కొని సేవించి గుణములను గ్రహింపుడు.

ద్రావక సేవనముచే గలుగు గుణములు

1. ఉష్ణముచే రాలెడు వెంట్రుకలు పెరుగును, 2. కాలుచేతులు, కండ్లమంటలు పోవును, 3, ముఖమునకు తేజస్సు నిచ్చును, 4. వాతమును ఉష్ణమును పోగొట్టును, 5. కాళ్ళు చేతుల దుర్బలము నణచి నొప్పులను పోగొట్టును, 6. ఆకలిని జీర్ణశక్తిని కలిగించును, 7. సడలిన నరములు బలిష్ఠముగ జేయును, 8. పచ్చ కామిలా, పాండువు, గుల్మము, కాళ్ళుచేతులువాపు, గుండెనొప్పి కలవారు 8-రోజులు సేవించిన జాలును. నెత్తురుపుష్టిలేనివారు 40 రోజులు దీని కొని సేవించిన జాలును. రోగములు పోయి సుఖమును పొందుదురు.

(అర్ధమండలం) 20 రోజులకువచ్చు మందు 1-0-0 (ఒకమండలం) 40 రోజులకువచ్చు మందు 1-12-0

కృష్ణసంజీవి

ఈ ఔషధము వల్ల కుదురునట్టి వ్యాధులు. తలనొప్పులు, పార్శ్వనొప్పులు, బెణుకు, చిడుములు, గాయములు, వాపులు, దగ్గు, తేలు కాటు వీటి నన్నిటిని కుదుర్చుటకు ఇది దివ్యౌషధము. ఈ మందును నొప్పికలిగియుండుచోట 2 లేక 3 నిముషములు బాగా మర్దనా చేసిన చో నొప్పులన్నియు మాయమగును. పసి పిల్లలకు కలుగు శైత్య నొప్పులకు సహా దీని వాడవచ్చును. ఇది ఒక్కొక్క కుటుంబములోను, ప్రతి ప్రయాణస్థులచేతిలోను యుండితీర వలయును.

దీని ధర బుడ్డి 1-కి 0-8-0, 12 బుడ్లు 5-0-0.

"జి క్యూర్" అను మేహ తెలుపును

మూడు దినములలో నయముచేయును.

వేశ్యలతోడను, రోగులతోడను, అనేకస్త్రీలతోడను, సంసర్గము చేయుటవల్లను, యెల్లప్పుడును కామోపభోగమునందే యిచ్ఛగల వారగుట చేతను, అట్టివారికి అత్యుష్ణముచేత మేహరోగము, సవాయిపుండ్లు, ఒరిశె గడ్డలు, తెలుపు, పసుపు, పచ్చ మున్నగు నానా విధ రోగములు గల్గుచున్నవి. వాటిలో ముఖ్యముగా ప్రమేహము మూత్రకృచ్ఛ్రము, మూత్రనాళమందు మంటలు, తెలుపు వ్యాధి, బట్టంటు మున్నగు క్రూరమగు వ్యాధులకు యిది మిక్కిలి అనుకూలమైన మందనుట నిశ్చయము. ఇందు విరేచనము కలుగజేయునట్టి గుణములేదు. పథ్యములేదు. దీనిని ఉపయోగించు పద్ధతి మందుతోటి నంపబడును.

బుడ్డి 1-కి 1-0-0

అనేకులచేత యోగ్యతాపత్రములు పొందిన రిజిష్టర్డు ట్రేడుమార్కుగల

వెంట్రుకలు పెరుగు

శకుంతలా పరిమళ తైలము

ఈ తైలములోగల రమణీయమగు వాసన చెప్ప నలవిగాదు. తలకు చరిమిం పూసికొనిన ఇరుగు పొరుగు ఇండ్లకుకూడా వాసన ఘుమాయించును వెంట్రుకలనుచక్కగ పెరుగనిచ్చును మెదడువకు చలవకలుగనిచ్చును. కండ్లకు చల్లదనమునిచ్చును, మెదడు యందుండు రోగములను శుభ్రముగా నివారించి కంటియందు నీరుకారడం, తలలోనుండు పురుపులు, వెంట్రుకలు పగులుట, మయకం, తలత్రిప్పుట, దేహమునందు తీట, గజ్జి, నవ్వ, చమటగబ్బు, కలబందకంపు, మనోవ్యాకులం, జ్ఞాపకమరుపు మొదలగునవి పోగొట్టి జ్ఞాపకశక్తి కలుగఁజేయును. ముఖమునకు తేజస్సునిచ్చును. ప్రస్తుతము కొందరు ఉపయోగములేని చమురును, లేనిపోని వర్ణనల వర్ణించి పెట్టలేని పేరుపెట్టి అనేక విధములుగా పత్రికలు ముద్రించి ప్రచురించుచున్నారు. అటువంటి డాంభికపుమాటలనునమ్మి మోసపోవలదు. కొందరు మమ్ముల ప్రోత్సాహపరచినందున ఈ చమురు అనేకవనమూలికల రసములతోను మనోహరమగు వాసనద్రవ్యములను చేర్చితయారు చేయించి వేలకొలది సీసాలు విక్రయించి అనేక యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నాము. ఒకసీసాకొని పరీక్షించిచూచిన నిజము తెలియును. 5 తులములు సీసా 1-కి 0-12-0.

ఉదరక్రిమి సంహారబిళ్ళలు

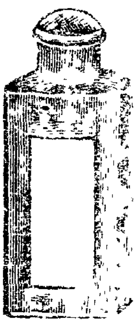

ఈ బిళ్ళలో ఒక సంవత్సరపు శిశువులకు అర్ధబిళ్ళయును, ఇతరులకు ఒకటి లేక రెండుబిళ్ళలు చొప్పునను యిచ్చినయెడల కడుపులోనుండుచిరుపురుగులును ఏలికపాములును సునాయాసముగా బయలుపడును.

8-బిళ్ళలు 0-6-0

కుండలాది తైలము

చెవిలో చీముకారుట చెవిలోఘోష చెవిపోటు పైత్యంయివితీరును డైరక్షను నోటిసులో చెప్పినట్లు రెండుపూటలును రెండు మూడుబొట్లు వంతున చెవిలోవిడిచి 2 నిమిషముల పిదప వంచి వేయవలయును.

ఒక ఔన్సు సీసా 1-కి 0-4-0

నేత్రరోగనివారిణి తైలము

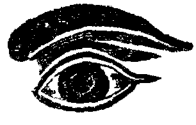

ఈ తైలము ప్రతిదినము ఉదయం కన్నులకు ఉపయోగించిన యెడల కన్నునొప్పి, పోట్లు, మూతపడుట, నీరు కమ్ముట, మబ్బుగా నుండుట, కన్నుమంటలు నేత్రవాపులు మొదలయిన వ్యాధులను హరించును. ఈ తైలము ఉపయోగించుచువచ్చినను నేత్రములకు చేదుపు లేక సులోచనము లేకనే ఉండవచ్చును. సెప్పి 1-కి 0-8-0.

కరుణానిధి డిపో, నెం. 6, వెంకటేశ మేస్త్రి వీధి, మదరాసు.

వెంట్రుకలు పెరుగు

సువాసన చుక్కలు

ఇవి మంచినూనెయందుగా లేక టెంకాయనూనెయందుగాని కలిపి ప్రతిదినము కురులకు రాసుకువచ్చినను కురులు మర్రి వూడలవలె పెరుగును ఇవి చరుముతూవచ్చిన పేనులు, చుండు ఇవి అన్నియు చేరక కురుపులుగాక మెదడునకు బలముకలిగించును.

బుడ్డి 1-కి 12 అణాలు.

నీలగిరి యూక్లిప్స్ ఆయిల్

ప్రసిద్ధి కెందిన ఒక అనుభవ వయిద్యునివలన ఈ తైలము కనిపెట్టబడినది. ఇది వాంతిబేది, ప్లేగువ్యాధి, తేలు మొదలైన విషజంతువులకాటు, కత్తి వగైరాలతో నరుకుగాయములు, నరములు, సులుకు, వేడినీళ్లుతగిలి బొబ్బరిన బొబ్బలు, చితికిన బొబ్బలు, ఇంఫ్లూయంజా, మలేరియా, సకలవిధ జ్వరములు, దగ్గు, కక్కువాయి దగ్గు, వాయువు, పల్లుపోట్లు, పండ్లునొప్పి, తలనొప్పి, ఒంటి తలనొప్పి, కన్నుమంటలు మొదలయిన వ్యాధులను ఖండించదగిన ఈ దివ్యౌషధమును ఒకసుకొని ఉపయోగించిన మరొకరున్ను మిమ్ముల పలుమారు నడుగుదురు.

ఒకఅవున్సు బుడ్డి 1-కి 0-4-0, డజను 1-కి 2-8-0.

130 సామానులు అణగిన పెట్టి

దీని వెల రు. 2-12-0

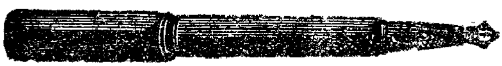

దీని వెల రు. 2-12-0

సామానుల జాబితా:— 18 క్యారట్టు గోల్డుపాలిసుగల అందమయిన పౌంటన్ పేనా 1, ఇమిటేషన్ రతవుంగరాలు 2, షరటు గుండీలు 12, రవ్వలు పెట్టిన బ్రూచ్ 1, జపాన్ నూతనబొమ్మలు 6, అందమైన ముఖముచూచు అద్దము 1, దంతపు దువ్వెన 1, మడతకత్తి 1, అందమయిన సాదా కత్తి 1, కాంబినేషను నూతన బీగపు వుంగరమున్ను గొలుసున్ను 1, మేలయిన పెన్సిలు 12, పెన్సిలు మూతక్లిప్‌తోటి 1, పెన్ హోల్డరులు 6, మేలయిన నిబ్బులు 12, మనిపర్సు 1, ఇంకిబుడ్డి 1, ఇంకిమాత్రలు 12, సెంటుబుడ్డి 1, ట్రాన్స్‌ఫరు పటములు 32, అందమయినసేఫ్‌టి పిన్నులు 25, మొత్తం 130 సామానులుగల పెట్టి 1-కి 2-12-0,

మిన్‌సారం అను స్కాంతవుంగరము

ఈ వుంగరమున యుండు స్కాంతశక్తి యెప్పటికైనను చెడవు. ఈ వుంగరము వున్నంతవరకు వాటియందుగల శక్తి మారదు. ఇది బాల బాలికలు, స్త్రీ పురుషులు ఉపయోగించవచ్చును. వుంగరం 1-కి 1-8-0, వుంగరములు 8-కి 8-12-0.

కాఫ్ కియూర్ అను క్షయహరి

ఈ మందు పుచ్చుకొనిన కఫదగ్గు, ఈదుపు దగ్గు, శ్వాసదగ్గు, క్షయదగ్గు, దగ్గుటవలన కలుగు గొంతు మంట, గొంతు కరకరపు, నిద్రలేకపోవుట, శీతలమైన వస్తువులను భుజించుట వలన కలుగు దగ్గు మొదలగు దగ్గులను ఖండించి కఫమును బయటికి వచ్చునట్లు జేయును. 4 దినములలోనే దీని గుణము తెలియగలదు.

ధర బుడ్డి 1-కి 1-0-0.

దేవదారి సత్తునూనె

ఈ మహా దేవదారి నూనె అనేక వనమూలికల సరములు, మేలైన దేవదారిసత్తు, ఆవుపాలు మొదలగు యనేక సామానులుచేర్చి తయారుచేయబడినది.

ఈ నూనె వారమునకు రెండు మారులు శిరమున రాసుకొని తలఅంటు స్నానము చేస్తే కన్ను మంటలు, కంటిలో నీరు కారుట, చెవిలో పోట్లు, తలభారం, మెదురు ఉష్ణము, ఒంటితల నొప్పి, సాలేస్వరం, పైత్యపాండు, పచ్చకామాల. హస్తిజ్వరము, నాలుక యెండిపోవుట, కాళ్లు చేతులు మంటలు, శరీరము రము తెలుపగుట మొదలగు మేహ రోగములను నివారించును. ఈ నూనె తలకు రాస్తూ వచ్చుటవలన వెంట్రుకలు నల్లగాను నిడుపుగా పెరుగును వెంట్రుకలు కొనబగులుట, రాలుట మొదలగున్న మానును, శరీరము పరిమళముగా నుండును. తలఅంటుస్నానము చేసిన దినమున శీతలమైన వస్తువులు భుజించకూడదు. పగటి నిద్ర, స్త్రీ సంభోగము మొదలగునవి పనికిరావు. ధర ఒక సేరు నూనె డబ్బి 1-కి రూ 1-12-0.

అర సేరు ,, ,, 1-0-0.

సర్వమేహ నివారని ద్రావకము

ఈ ప్రసిద్ధిచెందిన ద్రావకము, వుదయము సంధ్యాల రెండువూటలు చొప్పున 10 దినములు పుచ్చుకొనిన బహుదినములుగా దేహములో యిమిడియుండు మేహరోగములు, మేహవాయువు, ధనుర్ వాతము, కాళ్లుపట్లు మేహము వల్ల కలుగు రణములు, పగల్లు, గ్రంధి మొదలగు వ్యాధులను కుదుర్చును. కఠినపత్యములేదు. పాలు పెరుగు మొదలగునవన్నియు భుజించవచ్చును, విరేచనము, బలహీనము, ఆయాసము మొదలైనవి కలిగించక సుఖముగా వ్యాధినిఖండించును. ధర సీసా 1-కి 1-8-0.

గమనింపుడు! స్త్రీల పాలిటి వరప్రసాదము!! కొని పరీక్షించుడు!!!

పుత్రసంతాన సంజీవినూనె

స్త్రీల యొక్క గర్భమున పురుగులుచేరి ఇంద్రియమును నాశపరచుటచేతను పదేపదే భోగేచ్ఛచేయుటవలనను గర్భగోశమునందు కండపెరిగి రక్తగడ్డయున్నను, వాయువు, పైత్యము చేరినను స్త్రీలకు గర్భము నిలువదు. అట్టివారు యీ నూనెను ఉదయం సాయంకాలములందు 1 లేక 8 దమ్మిడీలు తూనిక చొప్పున 15 రోజులు గవించినచో గర్భగోశమున నుండు అనువిధములగు రోగములను నివర్తించి వెంటనే గర్భము నిలుచునటుల జేయును. ధర 1-కి 2-0-0.

మన్మథ స్తంభన మాత్రలు

స్నేహితులారా! అనేకులనేక రకములుగా తయారుచేసి అనేక పేర్లు కల్పించి పంపుచుండు మాత్రలను మీరు చవిచూచియే యుందురు. అయితే గుణమును మాత్రము మీ రెరిగియుండరనుట నిశ్చయము. మాయొక్క స్తంభనమాత్రలట్టివి కావు. ఈమాత్రలలో నొకటి సాయంకాలము ఆరుగంటలకు నోటవేసుకొని మ్రింగి తర్వాత పాలు తాంబూలము వీటిని పుచ్చుకొన్న పిదప ప్రవర్తించి చూచినచో మహత్తయిన సుఖానందమును పొందగలరు. అనుభవించి చూచినవారికే దీని తత్త్వము తెలియును. ఈ మాత్రలను డైరెక్షనులో చెప్పినమేరకు 10 రోజులు సేవించిరేని పురుష సింహమువలె బలము, తామరపుష్పమువంటి ముఖకాంతియు, శౌర్యము, ధైర్యమున్ను కలుగును. పలుచబడిన యింద్రియమును గట్టిపరచుటకు దీనివంటిది వేరెందును లేదు. ఉపయోగించు విధము మందుతో కూడా పంపబడును. వెంటనే వ్రాయుడు. డబ్బి 1-కి 2-0-0.

పురుషులు ఉపయోగించు రబ్బరుసాధనము

ఇదియొక అద్భుతమైన గొట్టము. పురుషులు సంభోగకాలమం దుపయోగించుటకై ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడినది. స్త్రీవలనకలుగు అంటువ్యాధులను పొందకుండ అడ్డగించుటకు యీ సాధనముకంటే వేరేదియు ఉపాయము లేదు. దీనిని అందరునుపయోగించవచ్చును. దీనివలన కీడేమియు గలుగదు. ధర 1-కి 1-0-0.

స్త్రీలు ఉపయోగింపదగిన సాధనము

శాస్త్ర పరిశీలన మొనర్చి గర్భనిరోధమున కిదియే యని తెలుసుకొనబడిన సాధన మిదియొకటియే. మేలైన రబ్బరుతో తయారు చేయబడినది. పట్టుదారముతో కూడ పంపబడును. పై చెప్పిన సాధనము నెట్లు వాడవలయునో ఆవిధానమును తెలుపునట్టి కాగితమును కూడ పంపెదము. పాశ్చాత్యులీగొట్టమునే ఉపయోగించుచున్నారు. ధర 1-కి 2-8-0.

కస్తూరి మాత్రలు

శరీరములో ఏయొక్క వ్యాధి కలుగకుండ యుండ కోరువారు, ప్రతిదినము భోజనానంతరము తాంబూలముతో గాని లేక ఉత్తినేగాని, ఈ మాత్రను సేవించుతూ వచ్చినట్లయితే, పడ్లనొప్పులు, అజీర్ణము, పైత్యవాయువు, జలదోషము, మొదలగు వ్యాధులను ఖండించును. జీర్ణశక్తి గలిగించి నోటియందున్న దుర్వాసన, నోటిపుండ్లును పోగొట్టును, గర్భిణీస్త్రీలు ఈమాత్రను సేవించిన ప్రసవకాలమందు గలుగు సీతలం, జన్ని, సైత్యం మొదలగువ్యాధులనుండి తప్పించుకొనవచ్చును.

పిల్లలనుండి పండు ముసలివాండ్రకును గలుగు కపం, దగ్గు, కొంతులో గురగురపులు, జ్వరం, తలలో బారం, మొదలగు వ్యాధులకు వయస్సుకు తగినట్లు 2 మొదలు 4 మాత్రలు వరకు ఇచ్చిన గుణము కలుగును.

ధర బుడ్డి 1-కి 0-12-0.

ధనలక్ష్మీ కంపెని, సౌకార్ పేట, మదరాసు.

సర్వ తేలు విషసంజీవిని

(రిజిష్టర్ ట్రేడ్డుమార్కు)

మందు పడినతోడనే విషము పారిపోవును! ఏడ్పుతో వచ్చువారు నవ్వుతూ పోవలయును!!

ఈమందువల్ల గుణము లేదని ఋజువుచేయువారికి 100 రూపాయలు బహుమతి.

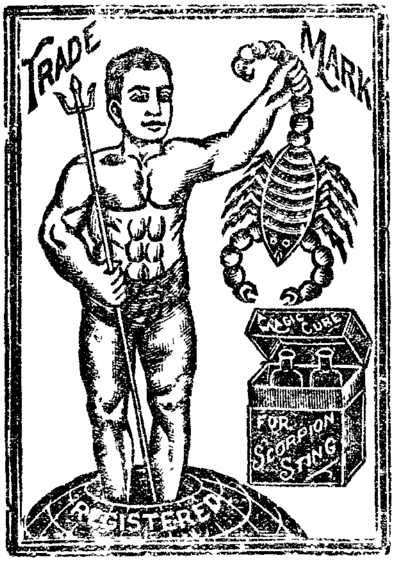

మనదేశములో ఈమందు ప్రతియింటిలోను ముఖ్యముగా యుండితీరవలయును. ఇది ఆంగ్ల, యునాని, ద్రవిడ, ఆంధ్ర వయిద్య నిపుణులవలన మెప్పుదలపొంది యున్నది. యెన్ని దినములు నిలువయుంచినను ఈమందుయొక్క గుణము మారదు. తేలు, నండ్రగబ్బ, జర్రి, పాము, ఎలుక, ఇంకను యితర విషజంతువుల విషములను రెండు నిముషములలో పరిశుద్ధముగా నివారణ కలుగజేయును,

ప్యాకెట్టు 1-కి 0-8-0.
తపాలా ఖర్చు 0-4-0.

ఒకేసారి 3 ప్యాకెట్లు కొనువారికి
తపాలాఖర్చుతో సహా 1-8-0.

,, 12 ప్యాకెట్లు కొనువారికి
తపాలఖర్చుతో సహా 5-0-0.

వర్తకులకు 100-కి 25 చొప్పున కమిషను యివ్వబడును.

ఓటోలీల సెంటు

ఈ సెంటు మిక్కిలి వాసనగలది. దీనిని మీ యొక్క చేతిరుమాలులో లేక చొక్కామీద వేయించికొనిన 2 రోజులయినను వాసన మానవు. ఇందులో ఆల్కహోరు, సారాయం మొదలగు నవేమియు కలుపలేదు. ఈ సెంటు బహురమ్యమైన చిన్నపెట్టెలో చిన్న అద్దము మూదితోటి సొగసైన బుడ్డిలో ప్యాకుచేసియుండుట వల్ల క్రిందపడినను విరిగిపోవుటకున్ను వీలుపడదు. ట్రావిలింగు చేయునప్పుడు సదా జేబులోనే వుంచుకొనవచ్చును.

ఒక డ్రాం ధర 1-0 0. అర డ్రాం 0-10-0.

శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వరులవారిచే రచియింపబడిన గ్రంథములు.

	రూ.	ఆ.
"జీవ బ్రహ్మైక్య రాజయోగ సారామృతము" మూడవకూర్పు, 1,276-పుటలును, 48-పటములును గలది. (కాలికోబయిండు)	4	4
"జీవ బ్రహ్మైక్యసార సంజరీద్విపద" 100-పుటలును, 2-పటములునుగలది. ...	0	4
గూఢార్థసంగ్రహసహిత శ్రీ భగవద్గీతాశాస్త్రము ఇది, 672-పుటలును, 8-పటములునుగలది.	2	4
శరీరదేవాలయ రహస్యార్థ పారిజాతము	0	6
శ్రీ కబీరుదాసుచరిత్రము	2	4
మన్మథశాస్త్రము	0	12

రతీమన్మథులవలె మీరుకూడ యేల సుఖముగ జీవింపరాదు?

శా స్త్రా ను కూ ల మ గు సం సా ర జీ వ న ము

యువతీ యువకుల సౌఖ్యవర్తనా విధానముల నెరుంగవలసిన అవశ్యకత యెంతేని గలదు.

రహస్యముల పేటిక! నవీనకామ కళానిధి.

పూర్వకాలమందు అంతఃపురమందలి రాజపుత్రస్త్రీలు కామశాస్త్రమును క్షున్నముగ పఠించుచుండెడివారు. అట్లులే రాచయువకులుకూడ కామకళ నెరిగియుండెడివారు. అందువలననే ఆకాలపు యువతీ యువకులు సౌఖ్యప్రదమగు సక్రమ శయ్యోగృహవర్తనా రహస్యముల నెరింగి చక్కగ వర్తించుచుండెడివారు. దానిమూలమున ఆదినములందు సంతృప్తి జీవితముండెడిది, నాడు అట్టి గ్రంథములందలి విషయములను స్వానుభవమునకు తెచ్చుకొనిన స్త్రీ పురుషులుండెడివారు. వారిశాస్త్రవ్యాప్తమునకు పాటుపడెడువారు.

నేడట్టి ప్రత్యేకకృషి యొనర్చిన స్త్రీలుగాని పురుషులుకాని కానవచ్చుటలేదు. నాటి తాళపత్రగ్రంథములు కూడ యే మారుమూల రాజస్థానములందో చిక్కుపడియున్నది, జనుల అందుబాటులో లేవు,

కాన యిటీవలనే మేముకొంత వ్యయ ప్రయాసలకు లోనై కామశాస్త్ర సంబంధమగు విషయముల నన్నింటిని సేకరించి వాటికి కాలానుగుణ్యముగ జతచేయవలసిన నూతనాంశములను జతచేసి చిత్రపటములుచేర్చి,

సతీపతికుతూహల రహస్యములు.

అను పేర ప్రచురించియున్నారము. యీ గ్రంథమందు యిరువది మూడు విపులప్రకరణములున్నవి. ఈ పెద్దగ్రంథమందు యువతీ|యువకులందలి జాతులు, లక్షణములు, ఆచారములు, వర్తనా విధానములు, వారు వారు వాంఛించు సౌఖ్యమార్గములు మున్నగు నవన్నియు చక్కగ పొందుపరుపబడియున్నవి. నాయికా నాయకులు వారి వారి ప్రధానోద్దేశములు, వివాహ విధానములు, శయ్యలు, వాటియందలి స్త్రీ పురుష వర్తనలు, యువతీ యువకులకు ప్రేమ యెట్లు వెలయగలదు? అనుకూల వర్తనమును గలిగి దంపతులు సుఖించుటెట్లు బంధనలయొక్క యవసరము మున్నగువిషయములన్నియు యీ గ్రంథనుందు పొందుపరుప బడియున్నవి. కనుక యీ సతీ పతి కుతూహల రహస్యములను కొని చదువవలయును. ముద్దులొరుక్కురీతి ముచ్చటగ ముద్రింపబడిన యీ పెద్దగ్రంథమును ప్రతి యువతీ యువకుడు కొనితీరవలయును.

గ్రంథము వెల 1 కి రూ. 2. పోస్టుకర్చు అ. 7.

ఆనందబోధిని చందాదారులకు రు. 1-10-0 పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.

రెండు గ్రంథములు ఒకేమారు కొనినచో పోస్టుఖర్చులను మేమే భరింతుము.

"ఆనందబోధిని" ఆఫీస్ పోస్టు బాక్సు నెం. 167, మదరాసు.

ఆపదనుండి రక్షించునది!

అందరిని యాదరించునది!!

సుప్రసిద్ధ ద్రవిడ గ్రంథకర్తయగు దూశి రాజగోపాల భూపతిగారి గ్రంథమున కనువాదము. డెమ్మి 250 పేజీలుగలది. 16 చిత్రపటములతో గూడినది. దళశరి కాగితములపై అచ్చువేయబడి అందముగ బైండుచేయబడినది.

వెల రు. **1-4-0.** ఆనందబోధిని చందాదారులకు రు. **1-0-0.**

పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.

మతివంచన దీపిక.

ముఖ్యముగా గమనించవలసిన విషయములు.

ధర్మదేవతయు, సత్యదేవతయు తలవిరబోసి నాట్యము చేసిన పుణ్యభూమియగు మన భరతఖండమున, కలిప్రవేశమునుండియు ప్రజలు ప్రకృతికి లోనై ధర్మచింతనుండి తప్పి యధర్మ చింతకు వశులై యల్లలాడుచున్నారు, దాని ఫలితముగ దేశమున క్షామదేవతయు, ప్రజలకు సోమరితనమును తాండవమాడుచున్నది, ఇట్టిస్థితికి దేశము పాల్పడుట వలన, వంచన, అబద్ధము, పంచమహాపాతకములు, కనివిని యెఱుగని విధములగు మోసములు, దినదినే క్రొత్త మాదిరీలుగ పరిణమించు వ్యాపారమున మోసము, వ్యవసాయమున మోసము, వేడుకలలోను మోసము, వైద్య మాంత్రీకమున వంచన, జ్యోతిషమునను మోసము, హోటళ్ళలోను మోసము, రైలులోను మోసము, స్టీమరులోను మోసము, నీతిసభలలోను మోసము, దేశసేవలోను మోసము, దేవాలయములలో మోసము తటాకములలో మోసము, ఇటుల ప్రజలు ప్రవేశించు చోటెల్ల మోసములుగనే కనబడుచున్నది. ప్రపంచమంతయు నిటులే మోసమయముగ నుండుటచే, నిర్వచకులగువారు ఇట్టి మోసముల జిక్కి పరితపించుచున్నారు. కౌన నామోసములకు వశులు కాకుండుట కీగ్రంథములో 121 మోసములు మిక్కిలి సాధనభూతముగ నుండునటుల వ్రాయు మోసకార్యము లెటుల జరుగుచున్నదనియు దాని యాంతర్య రహస్యములు వీగ్రంథమున వివరముగ వ్రాయబడియున్నది. దీనిని చదువుట వలన వంచకుల మాయాజాలములనుండి తప్పి యన్నిటను జాగ్రతగలిగి యుందురనుట నిశ్చయము. మోసములకు జిక్కి చేతిద్రవ్యమును దారబోసికొనక సమర్థులై యుండుటకిది మార్గము తప్పక జూపును. ఇదిగాక ద్రవిడభాషలో నప్పటికే మూడు ముద్రణలు అయిపోయి నాలుగవ ముద్రణ జరుగుచున్నవి.

"ఆనందబోధిని" ఆఫీస్ పోస్టు బాక్సు నెం. 167, మదరాసు.

ఆంధ్రము చదువు ఆంధ్రసోదరుడా!

నీయంత నీవే ఇంగ్లీషు నేర్చుకొననిచ్ఛగలదా?

అటులైన నేడే ప్రారంభింపుము.

ఆంగ్లభాష యీ దినములం దందరికిని అవసరమై యున్నది, అట్టియవసరమున అందరును యీ భాషా పరిచయమును గలిగించుకొన వలయును, చిన్నతనమున అవకాశములు లేమిచే ఒక ఆంధ్రమునే చదువుకొని తమతమ పనులను సాగించుకొనుచుండు స్త్రీ పురుషులు నేడు స్వయముగ యింటియొద్ద చాల సులభముగ ఆంగ్లభాషను నేర్చుకొనుట కవకాశము కల్పింప బడినది. ఆంధ్రభాషా పరిచయముగలవారు నూతనమై విపులమైయున్న,

ఆనంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని.

వెంటనే తెప్పించి చదువుకొనవలయును, ఈ యుత్తమ గ్రంథము నిదివరలో వేలకొలది ఆంధ్రము తెలిసిన ఆంధ్రు లుపయోగించి ఇంగ్లీషు భాషను నేర్చుకొని యెక్కుడ లాభము సంపాదించుచున్నారు. ఈ గ్రంథమందు అక్షరములు, వాటిఉచ్చారణ, పదములు, వాటిధ్వని, వాక్యములు, వాటి రూపము, వాక్యము నెట్లు సునాయాసముగ వ్రాయుట, ప్రయోగించుట మున్నగు విషయములన్నియు ఆంధ్రమునను, వాటి ముందు ఆగ్లమునను వ్రాయబడి యున్నవి, ఉపాధ్యాయుడు లేకుండ, ఆ కొరతపాటునను లేకుండ చేయగల దిదియొక్కటియే గ్రంథము.

ఈ గ్రంథసహాయమున ఆంగ్లమును చదువుట, వ్రాయను, సంభాషించుట కొలదిమాసములలోన నేఅల వాటుపడవచ్చును. పదివత్సరముల కాలములో నేర్చుకొను ఇంగ్లీషుభాష ఆరుమాసములలో నేర్చుకొనవచ్చును. ఈ ఉత్తమగ్రంథమందు ఆంగ్లకథలు 16 నిండు పేజీలచిత్రములును గలవు. 728 పేజీల యీ బ్రహ్మాండగ్రంథము తెలుగు తెలిసిన ప్రతి ఆంధ్రుడును చదువవలయును. పుస్తకము వెల 2 రూపాయిలు. పోస్టేజి 8 అణాలు.

ఆనందబోధిని చందాదారులకు రు. 1-10-0 పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఈ పుస్తకము ద్రావిడభాషలో కూడ నున్నది. వెల రు. 2.

అత్యద్భుతములు! అపూర్వములు!! నీతిబోధకములు!!!

కుటుంబ వినోద కథలు.

దీని వెల] ఈ పుస్తకమునందు అణిగియుండెడి 13 అద్భుతకథల సూచిక. [రూ. 1-8-0

1. పతిధర్మము, 2. ధనము వచ్చినటులేపోవును, తల్లి చేసినమేలు, 4. పైకము పంక్తియందు కులము వెంటయందు, 5. పాత్రమెఱింగి బిచ్చముపెట్టుము, 6. గోత్రమెఱింగి కన్యకనిమ్ము, 7. ప్రేమగల భార్యయుఁ దెలివిలేనిభర్తయు, 8. భర్తకు సన్యసింపజేసిన భార్య, 9. భర్తనుజంపిన భార్య, 10. భార్యనుజంపిన భర్త, 11. నవనాగరికత, బాలాంబ చేసిన బహుమోసము, 13. చిత్తమున గలంగిన చిత్రాంగి లేక కంక్షగప్పెడి కామము.

మిత్రులారా! మన దేశమునందు ప్రతికుటుంబమునందును సోదరుల మూలముననో, జ్ఞాతుల మూలముననో, తల్లిదండ్రుల మూలముననో, పుత్రుల మూలముననో, పుత్రికల మూలముననో, అత్తమామల మూలముననో, అల్లుని మూలముననో, కోడలిమూలముననో, అవ్వమూలముననో, తాతమూలముననో, బంధువులమూలముననో, స్నేహితుల మూలముననో, నౌకరులమూలముననో, మఱి యితరుల మూలముననో, ఎట్టులో ఒకవిధమున మనస్తాపము లేర్పడి కలహములు క్రమక్రమముగా బెరిగి కోర్టులకెక్కునట్లు లేర్పడుటయును, కొట్లుదెబ్బలు, హత్యలు మున్నగు నవమానకరములగు సంభవము లేర్పడుటయు నీకాలమున సర్వసాధారణమైయున్నది. అట్టిఘోరములగు విపత్తులకు లోనైనకుటుంబస్థు లీ ''కుటుంబ వినోదకథలు'' అను పుస్తకమునుగొని తమ కుటుంబములోనివారి కిచ్చినచో, వారిందలి నీతిబోధకములగు కథలను బఠించి సన్మార్గములనెఱింగి పైగనిన ఘోరవిపత్తులకు బాల్పడక దమజీవితమును నడపుకొన గలుగుదురనుటకు సందియము లేదు.

సకలసర్వగుణ అదృష్టదీపిక 1 భాగం	0-10-0	మహామంత్రరహస్యము	2- 8-0	రామగురుబోధా మృతసారతత్వ విచారము	0-12-0
,, ,, 2-వ భాగం	0-14-0	అగస్త్య పంచపక్షుల శాస్త్రము	1- 8-0		
పులిప్పాణి వైద్యరహస్యము	1- 8-0	పంచపాండవ అజ్ఞాతవాసము	1- 8-0	సత్యహరిశ్చంద్ర	0-12-0
బ్రణచికిత్స	0- 8-0	కాశీరామేశ్వర యాత్రాదర్పణము	0-12-0	సరస్వతి కళ్యాణపాటలు	0- 8-0

''ఆనందబోధిని'' ఆఫీస్ పోస్టు బాక్సు నం. 167, మదరాసు.

మిత్రద్రోహము.

ఇదివఱకిట్టి నవల వెలువడలేదు ? ఇది అపరాధాన్వేషక నవల ? తిన్నయింటికి వాసాలెంచు దుష్టునివలె నొకడు స్నేహితునిమూలమున బాగుపడి స్నేహితుడు చెల్లుబడిగల వాడుకాగా తనకాభాగ్యము లభింపకపోయెగదాయని వగచి తాను ఒకతెనుచంపి ఆనేరము నితనిపై మోపుట మొదలగునవి చాలయద్భుతముగను శోకరసపూరితముగా నుండును. సిగరెట్టు మూలమున నిజము బయలుపడుట.

గ్లేజు కాగితం ప్రతి 1-కి 0 8 0 తపాలఖర్చులు వేరు.

ఆనందబోధిని చందాదారులకు రు. 0-6-0 మాత్రమే.

లీలా లేక సురేంద్ర నగరమణి.

భారతీయులందఱును రాజ భక్తిగలవారనుట కరతలామలకమువంటిది. అట్టి రాజభక్తి యీగ్రంథమున ననేకచోటులఁ గథారూపంబునఁ జూపఁబడియున్నది. "తిన్నయింటి వాసాలెంచుట" యను నార్యోక్తి యీకథలో వచ్చు అంకిరెడ్డి వృత్తాంతమును జక్కఁగా వివరింపఁబడియున్నది. తనకు మేలు చేసినవారికిఁ గీడుచేయ దలంపుగొని యందులకై యీయింటికి రెడ్డిపన్నినకుట్రలు చదువఁజదువ నింపై భయావహంబై యుండును. తనకు ముందు వెనఁకలు దెలియని లీలా మదనమంజరులకు రోగిన చేసిన మహోపకారము అంకిరెడ్డితల దన్నినట్టులుండును. "రాజు నాడు శోధించిన దేవుడునిలిచి శోధించును" నీతినిదెలుపు వృత్తాంతముచదివి యెఱుంగఁదగినదేగాని నోటజెప్ప సాధ్యంబుగానిది. "బెదరినవానికి లోకమంతయు పిశాచమయు" మన్నట్లు దైవప్రీతిగా సహాయముచేయవచ్చిన ధరణిరాజును గడ్డిదొంగయని భావించి యవమానకర కార్యంబుల లీలాచేయుట కరుణాశోకరసంబుల కాస్పదంబు. సకలసౌభాగ్యంబుల కాస్పదంబైన దైవవనంబు చూచుటకై లీలా ధరణిరాజులు, మదనమంజరీ మనమోహనులు అంకిరెడ్డి దర్వీకరుఁడు చేసినప్రయత్నములు చదువంజదువ నానందప్రాయమై యుండును. బాలురకు మాతృపితృభక్తియు, స్త్రీలకు పతియందలి ప్రేమయు పురుషులకు రాజవిశ్వాసమును వర్ధిల్లును.

గ్లేజు కాగితం ప్రతి 1-కి 1 0 0 తపాలఖర్చులు వేరు.

ఆనందబోధిని చందాదారులకు 0-12-0 మాత్రమే.

యశోదర.

రాజాంతఃపురమునకు వెనుకప్రక్కననుండు తోటలో నొక ముదుసలి యాడుదయు నొకపడుచు నొక పొదరింటఁ గూర్చునియున్నారు. వారుండు చోటికే రాజప్రియయు వచ్చుచున్నవారు, ముదుసలిది నిజముగా నాడుదికాదు. ఆడవేషముఁ దాల్చిన యొక ముసలిజోస్యుఁడు రాజునకు ప్రియుఁడు, అంతఃపురమునుండు వారియొద్దనే రాజమర్మంబుల నెఱింగి జోస్యము చెప్పుచుండెడివాడు, పలుదినములదొంగ యొకనాటికిఁ జిక్కునని నేటికి వీఁడు రాజునొద్దఁజిక్కెను. మిగులసారవంతము చదివినగాని యిందలిరుచి తెలియదు. చక్రవర్తికడకు నొకసందేశముగొని యశోధరవచ్చుచుండ ధీరభిలుండను నొకదొంగ ఆమెనెత్తికొనిపోబడెను. దీనిచదివినవారికే నన్నియుఁ జక్కఁగాఁదేటపడును.

గ్లేజు కాగితం ప్రతి 1-కి 0-12-0.

ఆనందబోధిని చందాదారులకు 0-10-0 మాత్రమే.

శ్రీ నానాజీవ వాదకట్టళ

శ్రీ నానాజీవ వాదకట్టళ అను శ్రీ నానాజీవ వాద ఏర్పాటు గ్రంథము శ్రీ శేషాద్రి శివులచే వ్రాయబడి శ్రీ చిన్మయానంద స్వాములవారిచే ఆంధ్రీకరింపబడి చిన్నసైజున ముద్రింపబడినవి. ఇందు ప్రకృతిరూపము, జీవుల నిరూపణములు, కర్మత్రయముల స్వభావములు, తత్వముల క్రియలవిధము మున్నగు విషయములయందు పొందుపరుపబడినవి. చిత్రపటములతో కూడిన ఈగ్రంథమును ఆధ్యాత్మిక చింతనముగల ప్రతియాంధ్రుడును చదువవలయును. వెల 8 అణాలు,

మాయా రాక్షసుని జయించిన మనోరమ.

ఇందొక పడతి తనపతినిగానక యతనికెట్టి విపత్తు మూడినదోయని యెంచి, పురుషవేషంబుధరించి వెదుకబోవుటయు, నాయాదేశంబుల ప్రజలకుంగల కష్టంబుల నివర్తింపఁజేయుచు, నచటచట వివాహంబులాడుచు నాకన్నెలకుఁ దగుబుద్ధులంజెప్పి వారిని దనకు సహాయులుగా చేసికొనుచు దనమగని నుంచియుండిన రాక్షసునింజంపి తావివాహంబాడిన కన్యలఁ దనమగనికి బెండ్లిచేయుట మొదలగు మనోహరంబులగు కథలతోనిండి చెవులకింపయి చదువఁ బెంపయియున్నది. పురుషులేగాక స్త్రీలును దీనింకొని చదివిన భర్తలయెడ తమకుండవలసిన భయభక్తులు వలపులు మొదలగునవియెఱుంగనగును.

గ్లేసు కాగితం ప్రతి 1-కి 0 10 0 తపాలఖర్చులు వేరు

ఆనందబోధిని చందాదారులకు 0-8-0 మాత్రమే.

సహోదర ప్రేమ

ఇది దొరతనమువారి వలన పాఠశాలలకు అంగీకరింపబడి యున్నది.

ఈ పైపేరునుగల క్రొత్తనవలవంటిదాని నిదివఱకెన్నడును జదివియు వినియునుండరు ఇందొకడు తనతమ్ముని యాత్మహత్యనుండి తప్పింప నానేరంబు నన్నరయే చేసినటుల నిందమోపుట మిగుల పరితాపకరంబుగను నాశ్చర్య జనకంబుగా నుండును తల్లియది సత్యమనినమ్మి పుత్రునిద్వేషించుట యధికపరితాపము నిచ్చును. తమ్ముడుచేసిన నేరంబును దానుజేసినటుల నొప్పుకొనుట కరుణాభరంబై యుండును. అదియిదియను టెందుకు, ఈకథయందు పితృమాతృభక్తి పుత్రవాత్సల్యము సోదరసౌహార్ధము మొదలగు నీతులనుదెలుపుచు రసంబులకాకరమై చదువువారికి వినువారికి నింపుసొంపును గలిగించుచుండును, చదివి యానందించినవారికి నీనవలాయందలి స్వారస్యము తేటపడును.

గ్లేసు కాగితం ప్రతి 1-కి 0 10 0 తపాలఖర్చులు వేరు.

ఆనందబోధిని చందాదారులకు 0-8-0 మాత్రమే.

జగదేకరంభ.

జగదేకరంభయన నీమదేమో జగదేకరంభరంభయన దేహసౌందర్యముచే తెలుగంటివారిని మెప్పించు నదియని యనుకొనకుడు. ఈ పతివ్రతామతల్లికొ కథను జదివిచూడుడు, సౌందర్య మొకటియేగాక కులవిద్యాతారుణ్య సౌజన్య శ్రీబలదాన శౌర్యకరుణాశోభితయై లోకుల నెటుల మెప్పించినదికందురు. అశ్లీల వాక్యంబులచేనిండిన పుస్తకముల మీసోదరీమణులకును భార్యలకిచ్చి యేల మొగము ముడువఁజేసెదరు? ఇందు నెట్టియశ్లీల భయములుండదు కథానాయకి పంచముఖ రాక్షసుని మాయోపాయము చేసి జంపుట చదువ జనువ మనోహరము. మనోరమ కథవలెనే యిందు నొకకథకు సాటిగాజెప్పు నుపకరలనేకముగలవు ప్రతికథయందును ఆనందముయాథస చుండును. చదువు వారలకేగాని ఇతరలకు పట్టిడుము పట్టుపడనిదగుటచేత గ్రంథమునుకొని చదివి యానందింపుడు.

గ్లేసు కాగితం ప్రతి 1-కి 0 10 0 తపాలఖర్చులు వేరు.

ఆనందబోధిని చందాదారులకు 0-8-0 మాత్రమే.

అత్తల యార్భాటమున కోర్వని కోడండ్ర ప్రలాపము

ఈ పుస్తకమును నత్తలగువారలు ఆర్భాటంబులమాని తమకోడండ్రను కూతుండ్రవలె భావించి వారికి వలయునవి సమకూర్తురను తలంపుతో వెలియిడనుంకించితిమి. దీనియందు అత్తలైనవారలు తమ కోడండ్రను యేరీతిని వేపుకొనితిందురో యాపతుద్ధ లన్నియు నెనిమిది గోడండ్ర సంవాదములో ముగింపడియున్నది. ఈ పుస్తకము మాత్రము కోరువారు వాటిధరతోటె అర్ధణాబిళ్ళ పంపవలయును. వెల అ.2.

ఐరోపాఖండ యుద్ధ చరిత్రము.

గతించిన 8 సం॥ ఐరోపాఖండమున జరిగిన ఘోరయుద్ధమును గుఱించిన చరిత్రమంతయు నొకటి యువదలక ఆరంభము మొదలు ముగియువంత వఱకును గొప్పపుస్తకరూపముగ వ్రాసి యెన్నటికి నుపయోగించునటులఁ బ్రకటించియున్నాము. ఈ మహాసంగ్రామములకు కారణములు, గతించిన 100 యేండ్లనుండ బహువిధంబుల నేర్పడుచుండినవి. ఐరోపియా చరిత్రముల నుండియు, ఐరోపియా పత్రికలనుండియు నాకారణంబుల గైకొని విస్తరించి వ్రాసి యుద్ధముచేయు విధాయకంబులను యుద్ధమునందు నడచుకొనఁదగిన ప్రవర్తనలను వివరించి "ఐరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము" అనుపేర వెలియిడియున్నాము ఐరోపా ఖండమునందలి రాజాంగవిషయంబుల సులభముగ నెఱింగికొనుటకు ఈ గ్రంధము పెద్దచరిత్రముగను, ముఖ్యాధారముగను పనికివచ్చునటుల తేటతెనుగున వ్రాయబడియున్నది. యుద్ధమున వాడుకొను ఆయుధములును, వాని నిర్మాణములును అనేక చిత్రపటములచేఁ జక్కగాఁ దెలియునటులఁ జూపబడియున్నది. చిత్రపటములనగా ఫోటోయెత్తి దానినుండి సిద్ధపఱుపఁబడిన ఆఫ్టోన్ పటములు. ఈ యుద్ధచరిత్రమునకనియే మేలైనవిగా దాదాపు 100 పటములు గలవు.

గ్లేసు కాగితములలో ముద్రించినది 1, 2 భాగములు రూ. 1-0-0. తపాలఖర్చులు వేరు.

ఆనందబోధిని చందాదారులకు 0-12-0 మాత్రమే.

సహదేవశాస్త్రము.

వెల 2 అణాలు.

గొడ్లకు చికిత్సచేయు గ్రంథము. పద్యమునకు తాత్పర్యము.

ఈ గ్రంథమున ఇదివరకు పద్యములు మాత్రముండునది. అవి తప్పుల తడకలై చదువుట కసాధ్యమై కండ్లకు తెలియని అక్షరములతో ముద్రించి యుండెను. ఆతప్పులుగల పద్యములును చదివి ఒక అర్థమునకు మరొక అర్థము జేయునట్లుండెను. అట్టిలోపములను నివారించి పద్యములను చక్కగ సవరించి వాటికి తగిన అర్థములతో తాత్పర్యము వ్రాయబడియున్నది. వీటిని చదివి పశువులకుగల రోగములను గుర్తెరిగి రోగమునకు తగినట్లు ఔషధముల నివ్వవచ్చును. ఔషధములు తయారుచేయు విధములుకూడ చక్కగా వ్రాయబడియున్నవి.

హస్తరేఖాశాస్త్రము

విశదముగా తెలియగల 300 చిత్రములతోగూడి స్త్రీ, బాలురు సైతము చదువుట కనుకూలించు తేటతెల్లంబగు నాంధ్ర వచనరూపమగు నీగ్రంధముచేత ఆయుస్సు, వివాహలాభము, గుణము, భక్తి, బుద్ధి, అదృష్టము. సంతానము, లౌకిక సుఖము, వ్యాజ్యము, శక్తి ఐశ్వర్యము, గండము, జయము, వ్యాధి, ఋణము, అపాయము, మోసము, జ్ఞానము, దుఃఖము, కార్యసిద్ధి, దయ, మరణము మొదలగు ననేకవిషయములను సులభముగా దెలిసికొనవచ్చును. ఇంకను. విధిప్రేరణము, జీవిత రహస్యములను తెలియఁజేయుటకై గల్గుసాధనంబులన్నింటిలోను యిది యగ్రస్థానంబును వహించియున్నది. భూత భవిష్య ద్వర్తమానంబులని చెప్పబడు త్రికాల వృత్తాంతంబులను దెలియుటకు ఈ గ్రంథము కల్పవృక్షము వంటిదని దీని నామూలాగ్రము ఒక్కమాఱు చదువువారే చెప్పసాహసింతురనుట నెంతయు సందియంబులేదు. దీని వెల 2-0-0.

అహల్య	1	0	0	శ్రీకృష్ణమిశ్రీయ దశావ...ర్త నిర్ణయము	1	8	0
పంచపాండవుల వనవాసము	0	8	0	నవనీతారిష్టము	0	8	0
దాంపత్య రహస్యములు	1	0	0	సహస్రశిరచ్ఛేద అపూర్వ చింతామణి 2-వ భాగము	2	0	0
శ్రీరామ అశ్వమేధయాగము కాలికోబయిండు	2	8	0	సుజ్ఞానరత్నావళి	0	8	0

జ్ఞానప్రదీపిక అను మలయాళప్రశ్నలు.	1.8-0
,, గ్లేజు కాలికో	2-0-0
పడకటింటి రహస్యాలు	1-0-0
,, గ్లేజు.	1-8-0
,, లండన్ రాయల్ ఎడిషన్	2-0-0
సమ్మోహనశాస్త్రము అందు అదృష్టరాజము (ప్రాక్టికల్ మెస్మరిసమ్ అందు హిప్నాటిసమ్) గ్లేజు	1.8-0
ఇందుకు అభ్యాసనాచక్రము	0-4-0
శ్రీ సీతారామాంజనేయ సంవాదము టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ సహితము	3-3-9
,, కాలికో	8-0-0
,, గ్లేజు కాలికో	8-8-0
రసయోగ రత్నాకరము, తాత్పర్య సహితం	0-12-0
,, గ్లేజు	1-0-0
,, గ్లేజు కాలికోబయిండు	1-4-0
వైద్యవిధానము గ్లేజు	0-8-0
,, కాలికో బైయిండు	0-12-0
పర్వతు పాక రత్నావళి గ్లేజు	0-6-0
సుశ్రుత శారీరస్థానము పటములతో చిన్న సైజు గ్లేజు కాలికోబయిండు	2-8-0
నాడీ నిదానము	0-3-0
అనుపమానమంజరి గ్లేజు	0-8-0
సర్పశాస్త్రము గ్లేజు	0-8-0
బృహజ్జాతకము క్రొత్త కూర్పు	1-8-0
,, గ్లేజు చక్కని కాలికో బయిండు	2-0-0
సుశీల మైనావతి అను పతివ్రతా శిరోమణి యొక్క కథ.	0-8-0
శ్రీబాలవైద్యసుధాబ్ధి	2-8-0
పుట్టుమచ్చలఫలము	0-2-0
కాలగుణాదర్శనము అను శ్రీతిరుపతి వేంకటేశ్వర శతకము	0-2-0
కన్యకాంబా తారావళి ఇందు భక్తిరసమైన పద్యములు గలవు.	0-2-0
ఆంగ్లేయ ఔషధయోగములు	0-12-0
మనోవశ్యతత్త్వశాస్త్రము (హిప్నాటిసమ్)	0-5-0
శివస్తోత్రామృతము	0-4-0
వికటకథా నీతి ప్రవాసనము	0-6-0
కపట వేశ్యానాటకము-యక్షగానము	0-10-0
బాణాసుర యుద్ధము, పదము	0-12-0
జగత్ప్రసిద్ధమగు కల్కి పురాణము	0-12-0
,, గ్లేజు	1-0-0
అష్టోత్తరశత సహస్రనామకదంబము	1-0-0
తెనాలి రామలింగని వినోద కథలు	0-4-0
నేనేదొంగను 170 పేజీలు గ్లేజు	0-8-0
శమంతసేన	0-4-0
మరకతవల్లి, నవల చిన్నసైజు గ్లేజు	0-10-0
,, కాలికోబయిండు	0-14-0
స్త్రీపురుష ప్రేమ రహస్యములు	1-0-0
భజనకీర్తనలు	0-6-0
గృహస్థాశ్రమ రహస్యములు	1-8-0
నాగడి కూతురు	0-2-
రమాబాయి (బొంబాయిలో జరిగినకథ)	0-6-0
బట్టి విక్రమాదిత్యుని కథ	2-0-0
శ్రీభక్త విజయము	0-8-0
వినోద కథా కల్పవల్లి గ్లేజు కాలికో	4-0-0
సకల సర్వగుణ అదృష్ట దీపిక	0-8-0
పెద్దచ్చు వేమన పద్యములు	2-0-0
,, గ్లేజు	2-8-0
సిద్ధమూలికా రహస్యము	1-0-0
నాబండ బ్రతుకు	0-2-0
మజిలీ కథలు	1-0-0
మొగముండ	0-2-0
హస్తశాస్త్రము 300 చిత్రములతో	2-0-0
పులిప్పాణి వయిద్య రహస్యము	1-8-0
శుష్కవేదాంతతమో భాస్కరము	1-4-0
మరణవేదన	0-3-0
మంత్రసాని శాస్త్రము	1-0-0
జన్మశాసనము సంతాన నిరోధము	2-0-0
చోర శోధకుడు (నవల)	1-4-0
సువర్ణకేసరి కృష్ణసేన (నవల)	1-0-0
ప్రియదర్శిని (నవల)	1-4-0
రత్నాబాయి ,,	0-8-0
కలియుగ దర్పణము (నాటకము)	1-0-0
మనోరమా విజయము ,,	1-0-0
ఆంధ్రవిజయము ,,	1-0-0

ఆనందబోధిని

ప్రథమ సంపుటము.

500 పేజీల కథలు, వ్యాసములు, పద్యములు, చిత్రములు, హాస్యము గల సంపుటము.

కాలికోబైండు చేసినది గృహములకు గ్రంథాలయములకు అలంకారము.

ప్రతి 1-కి రూ. 1-8-0 మాత్రమే.

కొలది కాపీలుమాత్రమే కలవు. (అంచెకూలి ప్రత్యేకము)

మేనేజర్:

ఆనందబోధిని కార్యాలయము.

పోస్టు బాక్సు నెం. 167, మదరాసు.

ఏజంట్లు కావలెను.

మంచిలాభము తక్షణమే వ్రాయుడు.

మా ఆనందబోధిని పత్రిక తరపున పనిచేయుటకు యీ దిగువ నగరములందు చురుకుగ పనిచేయగల యేజంట్లు కావలయును. ఏజంట్లుగా పనిచేయువారికి మంచి లాభముకలదు.

ఏజంట్లు కావలసిన స్థలములు.

నెల్లూరు	కాకినాడ
గుంటూరు	అనకాపల్లి
తెనాలి	విశాఖపట్నము
బెజవాడ	రంగూన్
రాజమహేంద్రవరము	విజయనగరము
అమలాపురము	బరహాంపురము

వివరములకు వ్రాయుడు.

మేనేజర్:

ఆనందబోధిని కార్యాలయము,

పోస్టు బాక్సు నెం. 167, మదరాసు.

అనుకొనినంతనే అరవసోదరులకు
అన్నామలై విశ్వవిద్యాలయము అమరినది.

కొన్నియేండ్లు తల్లక్రిందులు తపస్సుచేసిననేగాని
ఆంధ్రులకు విశ్వకళాపరిషత్తు దొరకలేదు.

అటులనే అరవదేశములో
వ్యవసాయసౌకర్యములు
ప్రాథమిక పాఠశాలలు
వ్యాపారములు
మెక్కువగ నున్నవి.

ఈ భేదమునకు కారణము?
అరవసోదరులకు పత్రికాదర మెక్కువ
పత్రికలు యెక్కువ
పత్రికాప్రచార మెక్కువ
పత్రిక బయలుదేరినదనగనే వేలకొలది చందాదారులు

మీకేల యీ యుదాసీనత?

ఆనందబోధిని.

ఆనందబోధినికి 2-వ వత్సరము ముగియనున్నది. 3-వ వత్సరమున
వేలకొలదిగ చందాదారులు కండు. సం॥ చందా 1 రూపాయి మాత్రమే.
పోస్టుబాక్సు నెం. 167, మదరాసు.

PRINTED & PUBLISHED BY N. MUNISAWMI MUDALIAR,
AT THE "ANANDA BODHINI" POWER PRESS,
No. 6, LAWYER CHINNATHAMBI MUDALI STREET, SOWCARPET, MADRAS.